

2 0 2 2

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

11^e vergadering – 16 juni 2022

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 16 juni 2022 te 10.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijkma, burgemeester, afgewisseld door de heer Bakker en de heer Zwanenberg.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Al-Saqaff, Bakker, Bode, Bos, Bosch, Chirino, Dekkers, Deldjou Fard, Dijkstra, Fattal, Van der Graaf, Heijne, Hellevoort, Hessel, Van Heuven, Te Hoonte, Hornsveld, Kendir, Kleinrensink, Koning, Maas, Meeding, Nolten, Oudejans, De Pagter, Passier, Peters, Ramaker, Raaijmakers, Sasbrink, Snippe, Van Steeg, Stellinga, Stylianou, Sungur, Vasters, Vermeulen, Van Vliet, Van der Wilt, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Afwezig zijn de leden: Dada-Anthonij en Talhaoui.

Aanwezig zijn de wethouders: Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters, Schilderman, Streefland, Voortman en De Vries.

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening en mededelingen.

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Van de leden Dada-Anthonij, Talhaoui en Vasters is bericht van verhindering ontvangen.

2. Vaststelling agenda.

De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Geheimhouding.

De **voorzitter** stelt voor om, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, te bekrachtigen.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

6. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2023 en geactualiseerde begroting 2022 VRU.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

7. Raadsvoorstel Zienswijze voorlopige jaarstukken 2021 VRU.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) meldt dat agendapunt 10 wat haar fractie betreft een A-stuk kan zijn.

De **voorzitter** meldt dat de wethouder hierover een mededeling wil doen en geeft het woord aan mevrouw Streefland.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) meldt dat het college de termijn van drie jaar (recente dakloosheid) ook in beslispunt 1 wil opnemen, om mogelijke onduidelijkheid te voorkomen. Het college stelt daarom voor het agendapunt naar de volgende raadsvergadering te verschuiven.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat de wijziging ook bij amendement kan worden aangebracht.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) reageert dat dit aan de raad is.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) zal namens de ChristenUnie een amendement opstellen.

De **voorzitter** concludeert dat agendapunt 10 gewoon behandeld zal worden.

8. Jaarstukken 2021.

De heer **De Pagter** (VVD) wijst op het goede commissiedebat, waar heel veel vragen zijn gesteld. Een belangrijk thema was leefbaarheid. In de jaarstukken worden veel ambities uitgesproken, terwijl het gaat om het verantwoorden over het afgelopen jaar. Hij wil graag een toezegging dat de jaarstukken in het vervolg inhoudelijk uniform zullen zijn, dat cijfers meer gevisualiseerd worden en dat ervaringen worden opgehaald bij andere gemeenten.

Mevrouw **Hellevoort** (GroenLinks) schetst de aanloop van haar politieke loopbaan. Het baart haar zorgen dat mensen steeds minder vertrouwen hebben in de overheid en de politiek. Uit de Utrecht monitor 2021 blijkt dat maar 55% van de Utrechters vertrouwen heeft in de gemeenteraad. Om het vertrouwen te versterken moet de politiek toegankelijker worden. Het jaarverslag is een goed moment om te laten zien wat er in de stad gebeurt en hoe de gemeente daaraan bijdraagt. Zij sluit zich aan bij de oproep om de leesbaarheid van de stukken te verbeteren. Zij wil de komende jaren steeds zoeken naar het gedeelde belang.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Hellevoort met haar maidenspeech.

(Applaus.)

De heer **Van Steeg** (CDA) constateert een zichtbare verbetering in het opstellen van de jaarstukken, maar sluit aan bij de gemaakte opmerkingen. In de financiering van de Tozo zit een grote onderbesteding. Hij vraagt de wethouder om dit bedrag niet automatisch aan de algemene middelen toe te laten vallen, maar om samen met de raad een andere besteding hiervoor te zoeken. Hij dient mede namens Volt en EenUtrecht een amendement in om de onderbesteding van het Initiatievenfonds 2021 toe te voegen aan het Initiatievenfonds 2022 (amendement 53).

De heer **Bakker** (D66) vraagt waarom met het amendement wordt afgeweken van de financiële spelregels.

De heer **Van Steeg** (CDA) memoreert dat in de afgelopen twee jaar veel initiatieven niet doorgegaan zijn vanwege corona. In dit jaar is er veel mogelijk in de stad en daarom wil hij de mogelijkheid creëren om de middelen door te schuiven.

De heer **Bakker** (D66) wijst op het goede debat in de commissie. Hij sluit zich aan bij vorige sprekers over het punt van leefbaarheid. Is de wethouder bereid om een planning te maken van wat wanneer wordt gedaan? D66 wil graag zien dat in de Subsidiemonitor meer wordt gerapporteerd op impact en vraagt de wethouder te onderzoeken hoe de effecten van de subsidies kunnen worden getoond.

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft in de commissie aandacht gevraagd voor een aantal punten, zoals de invulling van de ambitie klimaatneutraal en de onderbouwing daarvan.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) maakt zijn complimenten voor de betere leesbaarheid van de jaarstukken. Hij is blij met de toezegging dat er een vervolg komt op de onderbesteding. Het peilmoment van de tweede bestuursrapportage is 1 juli en de PvdA vraagt of het nodig en mogelijk is om dat moment naar achteren te schuiven.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) licht toe dat ze door haar studie in Utrecht is komen wonen en zich thuis voelt in Utrecht vanwege de vele culturele voorzieningen. Via de Universiteitsraad kwam zij in aanraking met Student & Starter. Zij is blij dat zij via de politiek een bijdrage kan leveren aan de cultuur en aan het oplossen van de nijpende woningnood. Er is een disbalans ontstaan tussen vraag en aanbod van woningen voor voorrangsgroepen. Verwacht de wethouder dat die door de Crisis- en herstelwet wordt verbeterd? Groepen met een lage sociaaleconomische status en/of een niet-Westerse achtergrond zijn ondervertegenwoordigd onder de bezoekers van de SOA-poli. Graag een reactie van de wethouder op deze ondervertegenwoordiging. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat ook deze groepen de SOA-poli weten te vinden? In 2021 zijn er veel gevallen van stalking onder studenten gemeld. Waar zijn deze meldingen terug te vinden in de investeringen in de veiligheid bij studentenwoningen? Vanuit de projectmatige aanpak zou de behoefte van jongeren aan zorg in beeld gebracht worden. Graag een reactie van de wethouder op het in kaart brengen van de behoeften van deze groep op het gebied van mentaal welzijn.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Oudejans met haar maidenspeech.

(Applaus.)

De heer **Sungur** (DENK) verwijst naar zijn bijdrage in de commissie en heeft geen verdere voorstellen.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) is via het vrijwilligerswerk in de politiek gekomen en is dankbaar dat zij zich mag inzetten voor Utrecht. De Jaarstukken markeren een moment om stil te staan bij hoe het met de stad gaat. Het afgelopen jaar was er een grote opgave op het gebied van een fysiek en mentaal gezond leven voor alle inwoners. Ambitieuze doelstellingen werden door onvoorziene omstandigheden niet gerealiseerd. Ook zijn er nieuwe uitdagingen, zoals arbeidskrapte, oorlog in Oekraïne en stijgende prijzen. Welke consequenties heeft dit voor de doelen en ambities? Kan de gemeente Utrecht die consequenties dragen? Zij is blij te zien dat de aanpak van schulden werkt en dat de verwachte toename van schuldhelpverlening is uitgebleven. Het is goed dat er meer groen is in de stad en dat wandelen en fietsen op meer plekken de norm is geworden. Ook is zij verheugd dat de gemeente steun bood aan gezinnen in kwetsbare situaties, dat er vaccinaties en opvangplekken waren en dat er aandacht was voor de kinderen in Utrecht.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Chirino met haar maidenspeech.
(*Applaus.*)

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) heeft zich in het commissiedebat bescheiden opgesteld, maar belooft dat zij bij de volgende jaarstukken van zich zal laten horen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) sluit zich bij de vorige spreker aan.

Mevrouw **Hessel** (SP) sluit zich daar eveneens bij aan.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) meldt dat zijn fractie het college décharge verleent over het gevoerde financiële beleid van 2021, maar niet kan instemmen met de resultaatbestemming.

De **voorzitter** constateert dat de heer Bosch van de PVV afziet van een bijdrage en schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de **voorzitter** het woord aan wethouder Schilderman.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) gaat in op de onderwerpen die haar portefeuille raken. Wethouder Oosters komt terug op de vraag over het Initiatievenfonds. De ambitie tot meer leesbaarheid, meer uniformering en meer visualisaties in de jaar- en begrotingsstukken deelt de wethouder. Hierover zal met de adviescommissie en met de raad nader gesproken worden. Het college komt met een planning hiervoor.

D66 heeft gevraagd naar het impactgericht subsidiëren. Het college gaat dat onderzoeken en zal het resultaat voor de bespreking van de programmabegroting aan de raad doen toekomen.

De PvdA vroeg naar het peilmoment van de tweede bestuursrapportage. De wethouder zegt toe daar in Q3 in een brief op terug te komen, gericht op het begrotingsjaar 2023.

Het CDA heeft gevraagd de raad actief te betrekken bij het inzetten van de Tozo-middelen. De raad is daarbij betrokken omdat hij over de financiële kaders gaat. De gemeente is bezig om de ondernemers te helpen. Het college komt hier in de volgende berap op terug, bij de programmabegroting.

De ChristenUnie vroeg naar de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, zoals de stijgende inflatie. Het

college heeft daar veel aandacht voor en is bezig met het inventariseren van de gevolgen, de financiële consequenties en de impact op de doelen. Het college zal bij de begroting die inventarisatie presenteren en zal daarbij aangeven waar bijstelling nodig is.

De heer **Eerenberg** (wethouder) gaat in op de vraag van Student & Starter over de SOA-poli. Conform het coalitieakkoord gaat hij de GGD vragen om een plan te maken. Onderdeel daarvan is om de kwetsbare groepen beter te bereiken. Hij zal een gesprek plannen met de sleutelfiguren. In het derde kwartaal zal het plan naar de raad komen.

De heer **De Vries** (wethouder) antwoordt op de vraag van Student & Starter dat de Crisis- en herstelwet zorgt voor een snellere procedure bij flexwoningen. De versnelling is ongeveer zes maanden. Het doel is om over vier jaar met meer flexwoningen meer ruimte te creëren. Ook gaat de gemeente in gesprek met corporaties om de bestaande woningvoorraad te optimaliseren. Er moet een beter zicht komen op de aantallen van de te huisvesten doelgroepen. De wethouder stelt voor om dat in Q4 te bespreken.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) stelt dat het voorstel in het amendement al vaker is gedaan. Het is niet zo dat initiatieven die in 2021 niet konden doorgaan, in 2022 geen budget kunnen krijgen. Dat budget is er en die initiatieven kunnen doorgaan. Tot nu toe is er nog nooit een initiatief afgewezen omdat het budget op was. Zij vindt het niet verstandig om het budget over te hevelen, omdat het budget ook ingezet kan worden voor andere problemen die in de stad spelen. Daarom ontraadt zij het amendement.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt waarom een ander gedeelte van het budget wel wordt overgeheveld.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) antwoordt dat dat budget is gealloceerd voor bepaalde initiatieven en daarom overgeheveld moet worden. Er is in 2022 budget voor alle initiatieven die in 2021 niet hebben kunnen doorgaan.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of de raad ervan kan uitgaan dat het geld bij de voorjaarsnota niet opeens naar een heel ander thema gaat dan maatschappelijke initiatieven.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) kan daar op dit moment geen antwoord op geven, maar vindt dit een terechte vraag.

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester) reageert op de vraag van Student & Starter of er voldoende opvolging vanuit de politie plaatsvindt als mensen worden gestalkt. Uit contact met de politie blijkt dat de politie een strak protocol volgt. Er worden afspraken gemaakt met slachtoffers alsmede risico-inschattingen, om te voorkomen dat er opnieuw geweld plaatsvindt. Zij verzoekt signalen dat het niet goed gaat, aan haar te melden.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) heeft uit het antwoord van wethouder De Vries de indruk gekregen dat het alleen over studentenwoningen gaat, maar zij is ook benieuwd naar andere groepen.

De heer **De Vries** (wethouder) antwoordt dat het inderdaad breder is. Er zijn meer kwetsbare groepen

in de samenleving.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemming over het voorstel zal plaatsvinden in de avondvergadering.

5. Actuele moties.

De voorzitter legt ten behoeve van de nieuwe raadsleden de procedure bij de actuele moties uit. Voorts meldt zij dat motie 129 (Energiezuiniger Hoogbouw in Utrecht) nummer 130 wordt. De oorspronkelijke motie 130 (Energiezuinige Leefbare Hoogbouw in Utrecht) wordt nummer 129.

Actuele motie 127. Ga voor goud bij het convenant duurzame woningbouw.

De heer **Peters** (D66) wijst op de grote ambities van de nieuwe coalitie op het gebied van duurzaamheid. Volgende week wordt het convenant Duurzame Woningbouw ondertekend. Hij roept Utrecht op om te kiezen voor het hoogste ambitieniveau, namelijk goud. Hiertoe dient hij namens D66, Groen-Links, Student & Starter en EenUtrecht motie 127 in.

De heer **Te Hoonte** (VVD) reageert dat het coalitieakkoord nog niet is bestendigd door de raad en dat in het convenant niet staat dat de raad ermee moet instemmen. Er staat wel in dat er financiële consequenties kunnen zijn. Ook is er sprake van deelmobiliteit en normen, waarover vanmiddag nog gesproken wordt. Wat doet dit met de positie van de raad?

De heer **Peters** (D66) ziet het convenant als een intentiedocument voor het college om de komende jaren plannen te maken. Die plannen komen langs de raad, zodat de positie van de raad onverminderd sterk blijft.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) ondersteunt de inzet van de indiener. Volgens haar vindt de ondertekening van het convenant later dit jaar plaats, zodat er meer partijen kunnen aanhaken. Het college kan de motie overnemen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het netter om op de ondertekening van het convenant te wachten en daarna in de raad de ambitieniveaus te bespreken.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) reageert dat de specifieke maatregelen altijd langs de raad komen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het goed dat er een hoog ambitieniveau wordt nagestreefd. Zij vraagt hoe de gemeenteraad geïnformeerd wordt als niet kan worden voldaan aan de kaders.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) kan zich voorstellen dat er op enig moment gerapporteerd wordt over de stand van zaken van de verschillende uitvoeringen, maar kan daar nog geen termijn aan koppelen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil graag weten of wat nu wordt beslist, past in het format van een actuele motie.

De **voorzitter** reageert dat de motie vreemd aan de orde is en dat het aan de raad is om te oordelen of het passend is of niet. Zij geeft het woord aan de indiener voor een reactie.

De heer **Peters** (D66) is blij dat de motie door de wethouder is overgenomen en trekt de motie daarom in. Het staat de heer Te Hoonte vrij om op een nader moment hierover met de raad te debatteren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) ziet in de overwegingen dat het convenant volgende week wordt ondertekend en dat daarom het coalitieakkoord niet eerst besproken kan worden. Daar heeft de wethouder niet bij stilgestaan in de beantwoording. Zij neemt de motie over. Dat is volgens hem niet zoals het zou moeten. Het is volgens hem passend om deze motie in te trekken en bij de voorjaarsnota alsnog in te dienen.

De **voorzitter** schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de **voorzitter** het woord aan de heer Peters.

De heer **Peters** (D66) heeft constructief overleg gehad met de verschillende fracties. Aangezien het tekenmoment niet volgende week is, is het actuele karakter van de motie niet van toepassing. Hij trekt de motie in en zal die bij de voorjaarsnota opnieuw indienen.

Actuele motie 128. Organiseer uw eigen waakhond van de democratie.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zegt dat lokale media een belangrijke factor zijn om de stad de informeren, te controleren en te verbinden. In het coalitieakkoord wordt voorgesteld om het aanbod minimaal op peil te houden (scenario B). Zijn fractie vindt dat er meer budget nodig is om de lokale media een kwaliteitsslag te laten maken en dient hiertoe motie 128 in.

De heer **Van Vliet** (D66) vraagt waar het benodigde geld vandaan moet komen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat nog niet aan de orde. De motie vraagt uitsluitend om het uitwerken van een scenario C.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) deelt de constatering en overwegingen in de motie. In het dictum wordt veel gevraagd maar ook veel overgelaten aan het college. Is het niet beter als de raad over het beleid besluit?

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) meent dat het college wordt gevraagd om de adviescommissie de uitwerking te laten maken.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt waarom de motie nu behandeld moet worden en niet volgende week bij de voorjaarsnota.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wil de adviescommissie meer tijd geven voor de uitwerking van variant C.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) begrijpt de oproep en deelt de urgentie. Zij vraagt de raad om haar tijd te gunnen om dit verder uit te werken tot een mooi beleidsvoorstel om de lokale media te ondersteunen. Het college komt na de zomer met een voorstel. Zij ontraadt de motie.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) maakt zich zorgen over het financiële plaatje. Is de wethouder bereid om voor het slotdebat de scenario's in kaart te brengen?

Mevrouw **Oosters** (wethouder) vindt twee weken om de scenario's met een financieel plaatje uit te werken te kort.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of de wethouder de zorg deelt dat het bedrag van € 150.000 te weinig is om de bezuiniging van € 500.000 te compenseren.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) deelt die zorg, maar heeft tijd nodig om uit te zoeken hoe de pijn het beste verholpen kan worden. Dat lukt niet in twee weken.

Mevrouw **Assen** (PvdA) meent dat tot voor kort het beeld bestond dat er hiervoor snel rijksmiddelen zouden komen. Zij zou graag iets meer duidelijkheid krijgen voor de zomer, omdat dat het moment is waarop de raad het geld moet verdelen.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) kan voor het zomerreces alleen zekerheid over de licentieverlening bieden. In de budgetten die aan het beleid worden toegevoegd, kan nog gewijzigd worden. De uitwerking gaat echt pas na de zomer plaatsvinden.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft een verduidelijkende vraag. Komt er met betrekking tot punt 1 van de motie in september/oktober een advies van de commissie met een ruimer aanbod lokale media?

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat het ernaar uitziet dat er een groot tekort is op scenario B, reden waarom de kansrijkheid van het maken van een scenario C niet groot is.

De voorzitter stelt hierna gelijktijdig aan de orde:

Actuele motie 129 Energiezuinige Leefbare Hoogbouw in Utrecht.

Actuele motie 130 Energiezuiniger Hoogbouw in Utrecht.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) licht beide moties toe. Bij de burgeragendering is de raad verzocht het college op te dragen om bij hoogbouw niet af te wijken van de door de wet gestelde eisen voor energiezuinigheid en geen gebruik te maken van de mogelijkheid die het bouwbesluit biedt. Voorts moet de vrijstelling ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarom dient hij motie 129 in.

Motie 130 gaat iets verder dan motie 129. De boodschap van de motie is om terughoudend en voorzichtig te zijn met hoogbouw. De hoogbouwvisie moet met spoed worden opgesteld, er moet een standaardmaximum worden gehanteerd van 30m voor woongebouwen en 50m voor overige

gebouwen en daarvan kan alleen in unieke gevallen worden afgeweken.

De heer **Eerenberg** (wethouder) ontraadt motie 129. Hoogbouw is een essentieel onderdeel van de ruimtelijke strategie en is een efficiënte manier om de stad te ontwikkelen. In de vorige periode is bepaald dat er een hoogbouwvisie wordt ontwikkeld. In het coalitieakkoord staat dat de hoogbouwvisie moet worden verbreed tot een stedenbouwkundige visie. Oktober is daarbij niet haalbaar. Hij stelt voor om snel na de zomer de elementen van de hoogbouwvisie te bespreken en te kijken wat er nodig is om daar een stedenbouwkundige visie van te maken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wanneer de visie dan wel komt. De raad wacht al heel lang op een hoogbouwvisie.

De heer **Eerenberg** (wethouder) wil eerst in een technische sessie de elementen van de hoogbouwvisie bespreken.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) sluit aan bij mevrouw Zwinkels. Kan de raad van tevoren schriftelijk worden geïnformeerd over deze elementen?

De heer **Eerenberg** (wethouder) zegt toe de raad ter voorbereiding van de sessie stukken toe te sturen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt voor dat het concept hoogbouwvisie wordt toegezonden.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert op beide moties, in het bijzonder op de vrijstelling. Zij herhaalt wat zij in de commissie heeft gezegd, namelijk dat dit niet voorkomt in Utrecht. Voor de business case, economische of financiële overwegingen kan volgens de wet geen vrijstelling worden afgegeven. Zij ontraadt de moties, maar deelt de geest en de inzet van de moties.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of beide wethouders de zorg delen dat hoogbouw niet energiezuinig en niet goed leefbaar te krijgen is.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) deelt die zorg niet. In technische zin is heel veel mogelijk bij hoogbouw. Met het oog op de privaatrechtelijke gevallen wordt verkend of met behulp van de Omgevingswet hogere ambities kunnen worden gesteld.

De **voorzitter** deelt mede dat over de actuele moties gestemd zal worden aan het eind van de avondvergadering.

9. Raadsvoorstel Kadernota Cultuurparticipatie 2022–2030.

Mevrouw **Hornsveld** (GroenLinks) begint haar maidenspeech met het feit dat zij het een voorrecht vindt om als volksvertegenwoordiger in de raadsvergadering te staan. Haar sociale betrokkenheid en liefde voor kunst en cultuur komt voort uit haar jeugd. Zij wil bijdragen aan een maatschappij waarin men voor elkaar zorgt en voor natuur en cultuur. De inhoud van de voorliggende kadernota is ambitieus en krachtig. GroenLinks ondersteunt de kadernota van harte.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Hornsveld met haar maidenspeech.

(Applaus.)

De heer **Van Vliet** (D66) schetst zijn politieke loopbaan. Hij is in 2005 naar Utrecht verhuisd en politiek actief geworden. D66 vindt dat cultuur voor iedereen bereikbaar moet zijn en is blij dat de groei van het cultuurbudget vooral ten goede komt aan cultuur in de wijken. D66 steunt de kadernota en kijkt uit naar de verdere uitwerking. Hij roept het college op om dat ook samen met gemeentelijke afdelingen te doen. Hij heeft er vertrouwen in dat de wethouder met een mooi plan komt, dat in de gemeenteraad kan worden besproken. Wat hem betreft hoeft dat niet in de vorm van een raadsvoorstel.

De **voorzitter** feliciteert de heer Van Vliet met zijn maidenspeech.

(Applaus.)

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt waarom D66 geen behoefte heeft aan een raadsvoorstel.

De heer **Van Vliet** (D66) wil er wel in de raad over spreken, maar niet specifiek via een raadsvoorstel.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) is verheugd dat, meer dan 100 jaar na de instelling van het actieve vrouwenkiesrecht, de meerderheid van de Utrechtse raad vrouw is. Vrijheid is voor haar niet vanzelfsprekend. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn, maar wel rekening houden met de ander. Vrijheid is ook de ander helpen om zichzelf te zijn. Utrecht is bevoorrecht met zijn dichte culturele infrastructuur. De kadernota geeft een mooi overzicht. De financiële middelen zijn beschikbaar tot 2024, maar hoe zit het daarna? Zij dient een amendement in om in te stemmen met de koppeling van de financiering van de kadernota cultuurparticipatie aan de vierjaarlijkse cultuurnotasystematiek (amendement 54).

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Ramaker met haar maidenspeech.

(Applaus.)

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of volgens het amendement het budget voor cultuurparticipatie vanuit het budget van de cultuurnota moet komen of dat de VVD extra budget wil veiligstellen voor vier jaar.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) wil dat de structuur van financiering gekoppeld wordt. Met de kadernota is het niet duidelijk wat de middelen zijn en wanneer de raad aan zet is om die middelen vast te stellen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) is blij met de toezeggingen die in de commissie zijn gedaan over de toegankelijkheid en diversiteit van het aanbod, en over fair practice. De wethouder heeft ook toegezegd om er via scholen op toe te zien dat het bereik omhoog wordt gebracht. Kan de wethouder die toezegging herhalen en de raad erover informeren? Kan de wethouder toezeggen dat het uitvoeringsprogramma in de raad wordt besproken?

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt het voorstel breed en ambitieus en is van mening dat een concreteriseringsslag nodig is. Daarom steunt hij het voorstel van de PvdD om het via een raadsvoorstel te bespreken. Het CDA dient mede namens de VVD en Volt een motie in over de rol van de cultuur-

coaches (motie 131).

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) is blij met de kadernota, met daarin uitgangspunten om cultuurparticipatie met partners in de stad te faciliteren. De PvdD is benieuwd naar de verdere uitwerking van de nota. Ook financieel is er nog onduidelijkheid. Daarom dient zij namens BIJ1, Volt en EenUtrecht een amendement in om te borgen dat het meerjarig uitwerkingsprogramma als raadsvoorstel terugkomt naar de raad (amendement 55).

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt het een prima nota. Hij vraagt de wethouder wat er anders moet om een stap te zetten in het organiseren van meer diversiteit. Voorts vraagt hij welke ruimte de wethouder ziet om scholen nog meer te bereiken.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan wethouder Oosters.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) spreekt haar complimenten uit voor de maidenspeeches. Zij is verheugd dat de doelstellingen worden onderschreven. In het voorstel staat dat dit wordt opgepakt met de verschillende afdelingen, zoals Onderwijs en Welzijn. Het is inderdaad een ambitieus plan. Amendement 54 van de VVD wordt ontraden, omdat het onlogisch is om dit mee te nemen in die cyclus en omdat dit gewoon in de P&C-cyclus meeloopt.

Op het gebied van cultuur en school is een toezegging gevraagd door de PvdA. Het college, in casu wethouder Eerenberg, gaat daarmee aan de slag. In het betoog van het CDA ziet zij een mooie aanmoediging voor de cultuurcoaches. Motie 131 kan dan ook worden overgenomen.

Het amendement van de PvdD is begrijpelijk. De wethouder kan toezeggen dat de uitvoeringsnota in Q4 naar de raad komt, zodat die in de commissie besproken kan worden. De financiën komen dan terug in de P&C-cyclus.

Amendement 55 ontraadt zij.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of er informatie over de financiering bij de uitvoeringsnota zal zitten.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat bij de uitvoeringsnota een financiële doorkijk wordt gevoegd. De besluiten over de financiering worden bij de voorjaarsnota genomen. De vraag van EenUtrecht over diversiteit moet terugkomen in de uitvoeringsnota's. Zij onderschrijft de opmerking over het bereiken van de scholen. Wethouder Eerenberg gaat daarmee aan de slag.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of het nut heeft als EenUtrecht na de zomer met een vérgaand voorstel komt over diversiteit.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) deelt de zorg van de heer Dijkstra. Zij wil daar graag verder over spreken bij de uitvoeringsnota om te kijken of die aan de wensen voldoet.

Mevrouw **Ramaker** (VVD) is blij met de toezegging dat de raad in Q4 een uitvoeringsprogramma krijgt. Zij vindt het de omgekeerde wereld als dit verder in de P&C-cyclus wordt behandeld. Onder het kader zit een financieel plaatje en daarover hoort de raad te besluiten.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) sluit aan bij mevrouw Ramaker. Zij handhaaft haar amendement.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt, na de toezegging van de wethouder, motie 131 in. Hij steunt de opmerking van mevrouw Ramaker. De uitwerking en de financiële kaders horen bij elkaar.

Mevrouw **Oosters** (wethouder) reageert dat een integrale afweging moet worden gemaakt over het inzetten van de financiële middelen van de gemeente. Dat gebeurt op de momenten in de P&C-cyclus. In een financiële doorkijk wordt een en ander concreet gemaakt, maar het besluit over het budget moet op die integrale manier gaan. De raad heeft de mogelijkheid om hierover te spreken en erop te sturen.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

10. Raadsvoorstel Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2022: eigen bijdrage Beschermd Thuis voor volwassenen met een recent verleden van dakloosheid.

Mevrouw **Chirino** (ChristenUnie) dient namens alle fracties amendement 56 in, om op te nemen dat mensen met een verleden in dakloosheid worden vrijgesteld van een eigen bijdrage voor Beschermd Thuis, waarbij drie jaar wordt teruggekeken.

Mevrouw **Streefland** (wethouder) reageert positief op het amendement. Hiermee wordt een zeer kwetsbare groep ondersteund.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

11. Raadsvoorstel Modules Parkeervisie.

Mevrouw **Passier** (Volt) zet uiteen waarom zij zich bij Volt heeft aangesloten. Haar beleidsterrein is bouwen en wonen. Volt is blij dat specifiek benoemd is dat nieuwbouw natuurinclusief en klimaatbestendig moet zijn, maar is minder blij dat de bouwplannen voor Rijnenburg zo lang naar voren zijn geschoven. Zij maakt zich ook grote zorgen over de klimaatcrisis. De klimaatcrisis speelt ook een belangrijke rol op het gebied van mobiliteit. Utrecht is op weg naar een systeem van deelmobiliteit, dat volledig voorziet in de mobiliteitsbehoefte. Zij kan zich hier helemaal in vinden. Deelfietsen zijn een makkelijk en duurzaam alternatief voor autoritten en daarom moet er een goede parkeergelegenheid voor komen. Kan de wethouder toezeggen dat zij het parkeren van deelfietsen een plek geeft in de stad en de raad hier uiterlijk in Q4 2022 over informeren?

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Passier met haar maidenspeech.
(*Applaus.*)

De heer **Sungur** (DENK) vraagt waarom de eerder aangekondigde motie uiteindelijk een vraag om een toezegging is geworden.

Mevrouw **Passier** (Volt) heeft na contact met het ambtelijk apparaat, waaruit bleek dat dit niet onder de parkeervisie valt maar onder het vergunningstelsel, besloten om een toezegging te vragen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) meent dat het mevrouw Passier alleen gaat om de binnenstad en vraagt of het niet verstandig is het voor de hele stad te regelen.

Mevrouw **Passier** (Volt) reageert dat er in de binnenstad helemaal geen mogelijkheden zijn om deelfietsen te parkeren, buiten de NS- en OV-fiets. De binnenstad heeft dus de grootste prioriteit.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) memoreert dat de vorige raad beleid voor deelfietsen en deelbrommers heeft vastgesteld. Is het niet verstandig als de raad zich eerst nader beraadt over deelmobiliteit?

Mevrouw **Passier** (Volt) reageert positief op die suggestie.

De heer **Vasters** (D66) heeft als enig raadslid uit Haarzuilens wellicht een ander perspectief op de stad Utrecht. Hij ziet de stad oprukken. Het inwonertal stijgt naar 470.000 in 2040. Hij maakt zich zorgen over de toekomst en wil de uitdagingen samen met bewoners en met oog voor de brede welvaart van toekomstige generaties aangaan. Utrecht moet slim omgaan met de beschikbare ruimte. D66 wil het fietsgebruik bevorderen, meer ruimte voor wandelaars en fietsers, meer ruimte voor deelfietsen en deelauto's en meer fietsstallingen. Deze parkeervisie draagt daaraan bij. Voorts vraagt hij middels een amendement aandacht voor het voorkomen van fietsdiefstallen (amendement 57).

De **voorzitter** feliciteert de heer Vasters met zijn maidenspeech.
(*Applaus.*)

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt waarom het amendement nodig is.

De heer **Vasters** (D66) kent een aantal voorbeelden waar het niet goed gaat. Hij wil dit graag vastleggen om te voorkomen dat het in de toekomst weer fout gaat.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt hoe D66 de uitvoering van het amendement precies ziet.

De heer **Vasters** (D66) reageert dat de nietjes niet op zo'n manier ontworpen zijn dat je er fietsen aan vast kunt maken. In het amendement is een uitzondering gemaakt voor plekken waar dubbel gebruik van de openbare ruimte is, zoals bij parkeervakken.

De heer **De Pagter** (VVD) steunt het raadsvoorstel niet en heeft een aantal punten ter verbetering. De VVD vindt dat beleid en financiën hand in hand moeten gaan. De raad moet weten wat de verwachte kosten zijn en hoe die worden gedekt. Hij dient twee moties in: motie 132 over groene parkeerplaatsen en motie 133 over parkeervergunningen voor leraren.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt waarom bij de laatste motie niet andere groepen worden betrokken, zoals horecamedewerkers, buschauffeurs e.d.

De heer **De Pagter** (VVD) is voorstander van goedkope parkeertarieven. In het verleden zijn VVD en

PVV samen opgetrokken om parkeren goed te regelen voor zorgverleners en mantelzorgers.

De heer **Bosch** (PVV) herhaalt zijn vraag.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft meermaals aandacht gevraagd voor deze groep. Hetgeen daarover in het coalitieakkoord is opgeschreven, vindt hij niet ver genoeg gaan.

De heer **Bosch** (PVV) ziet ook een directe aanleiding voor de groep buschauffeurs, een branche waarin bedrijven al jaren klagen dat ze geen personeel kunnen vinden.

De heer **De Pagter** (VVD) staat altijd open voor gezamenlijk overleg met de PVV hierover.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vervangt de heer Talhaoui bij dit agendapunt. De PvdA is blij met deze parkeervisie. Vooral voetgangers en fietsers verdienen meer ruimte in de stad. In de commissie heeft de PvdA aandacht gevraagd voor de bereikbaarheid van de stad voor inwoners met een laag inkomen. Kan de wethouder hiermee snel aan de slag gaan?

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of mensen met een laag inkomen nog een auto mogen hebben van de PvdA.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt bevestigend. De PvdA is echter voorstander van het terugdringen van het autobezit. Zij vervolgt met het parkeren voor leraren. Parkeren tegen een gereduceerd tarief kan behulpzaam zijn. Zij is blij dat hierover iets is opgenomen in het coalitieakkoord. Zij dient mede namens D66, VVD, CDA en DENK een amendement in om parkeren voor leraren tegen gereduceerd tarief mogelijk te maken (amendement 58).

De heer **Van Heuven** (PvdD) meent dat op die manier leraren worden uitgenodigd om het slechte voorbeeld te geven aan de nieuwe generatie.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) erkent dat het een noodoplossing is. Een goede docent voor de klas is belangrijk om meer gelijke kansen te creëren. Er moet ook een duurzaam mobiliteitsbeleid voor scholen worden gemaakt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) meent dat leraren beter kunnen worden gestimuleerd om met de elektrische fiets te komen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) kan zich voorstellen dat dit onderdeel is van het voorstel dat samen met scholen wordt uitgewerkt. Geen enkele leraar geeft graag het slechte voorbeeld, maar er kan een goede reden zijn waarom er gebruik moet worden gemaakt van de auto. Het in het duurzaamheidsplan van scholen opnemen waarom een leraar met de auto moet komen, vindt zij te veel in detail gaan. Zij wil niet zozeer een schuldige aanwijzen.

De heer **Van Steeg** (CDA) wijst op de enorme stijging van de parkeertarieven waar de coalitie voor kiest. Tegelijkertijd maakt de PvdA zich zorgen over de kosten voor leraren en minima. Hoe rijmt mevrouw Raaijmakers dat?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) reageert dat de hogere parkeertarieven vooral voor bezoekers gelden en niet voor vergunninghouders.

De heer **Van Steeg** (CDA) meent dat er ook minima zijn onder de mensen die Utrecht bezoeken.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) heeft de wethouder gevraagd om oplossingen te blijven zoeken voor de minima. Zij wijst op de proef van de provincie waarbij oudere minima gratis met het openbaar vervoer kunnen reizen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) zou het amendement graag willen steunen, maar zou het woord "leraren" graag vervangen zien door "iedereen die buiten Utrecht woont en in Utrecht werkt, die het algemeen belang dient en regelmatig is aangewezen op de auto".

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) stelt nogmaals dat dit een noodoplossing is voor een duidelijk omschreven groep. Bij bepaalde beroepsgroepen kunnen de tarieven doorberekend worden aan de klant. Bij de leraren kan dat niet.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wil discriminatie voorkomen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) ziet dat anders. Het amendement steunt de leraren.

De heer **Bosch** (PVV) wijst op de lijst met essentiële beroepen, zoals verpleegsters en dokters.

De heer **Van Steeg** (CDA) zal de parkeervisie niet steunen. Het CDA heeft met een aantal punten moeite. Hij hoopt dat de wethouder werk gaat maken van de hubs. Hij dient een motie in over fietsparkeren in de wijk (motie 134). In het coalitieakkoord wordt het parkeerprobleem voor leraren erkend. Het is onwenselijk dat er geld van onderwijs naar de gemeentekas gaat. Daarom dient hij mede namens de VVD een amendement in om de parkeervergunningen gratis te maken voor leraren (amendement 59).

De heer **Sungur** stelt voor dat fracties die nog moties willen indienen, die alvast voor de schorsing inbrengen, zodat de wethouder er kennis van kan nemen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering tot 14.00 uur.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan de heer Dekkers.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) stemt in met de parkeervisie. In de commissie heeft de wethouder gezegd te willen onderzoeken hoe overlast, hinder en gevaar van brommers en fietsen kunnen worden voorkomen, mits daartoe een brede motie zou worden ingediend. Daarom dient hij, mede namens PvdA, ChristenUnie, Volt, Student & Starter, EenUtrecht, PvdD, Bij1 en CDA, motie 135 (Onderzoek voorkomen gevaar, hinder, overlast bedrijfsfietsen) in.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt het teleurstellend dat er zo weinig burgerparticipatie is geweest bij het parkeerbeleid. Voorts vraagt hij of er pas parkeerplaatsen kunnen verdwijnen als alle belanghebbenden zijn betrokken en er een volledige inventarisatie is van alle bestaande plekken en

van de behoefte.

De heer **Van Heuven** (PvdD) gaat in op het invoeren van betaald parkeren in de gehele stad. Hij is blij dat deze wens van de PvdD in het coalitieakkoord is opgenomen. Hij heeft begrepen dat er in het derde kwartaal een voorstel naar de raad komt en wil graag uitleg van de wethouder over wat dit precies betekent. In buurten waar geen sprake is van parkeerdruk, zijn er volgens hem te veel parkeerplekken. Is de wethouder bereid om nu al parkeerplekken op te heffen om enerzijds schaarste te creëren en anderzijds te vergroenen?

De heer **Bosch** (PVV) begrijpt dat de PvdD gelukkig wordt van te weinig parkeerplekken, terwijl de mensen doodongelukkig worden van te weinig parkeerplekken.

De heer **Van Heuven** (PvdD) benadert het positief. Als parkeerplekken vergroend worden, worden mens en dier daar gelukkiger van.

De heer **Bosch** (PVV) denkt fundamenteel anders over parkeren. Parkeren is een luxe geworden. De auto wordt mede door het beleid van de gemeente Utrecht een eliteproduct. De fiets is voor dit college heilig en krijgt ruimte ten koste van voetgangers, mensen met een beperking en automobilisten. Parkeerplek na parkeerplek wordt opgeheven. De openbare ruimte staat vol met fietsen. De stallingen worden vaak niet benut. Daar moet meer druk op komen. Het college wil parkeren met twee wielen op de stoep verbieden. Dan verdwijnen op veel plaatsen de helft van de parkeerplekken, terwijl bewoners moeten gaan betalen voor plekken die er niet meer zijn. De PVV heeft een amendement gemaakt over het parkeren voor essentiële groepen (amendement 60). De PVV zal tegen het voorstel stemmen.

De heer **Sungur** (DENK) ziet grote ambities in de voorliggende visie. De coalitie heeft de wens om parkeerbelasting in te voeren in de hele stad. DENK vindt dat dit ook voor fietsen moet gelden en dient hiertoe mede namens de PVV een motie in (motie 136).

De heer **Vasters** (D66) meent dat betaald parkeren verrommeling in de hand werkt, omdat mensen hun fiets buiten die plekken gaan parkeren.

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat de gemeente daarop moet handhaven. Hij vervolgt zijn betoog met een amendement om de ambitie om jaarlijks de autoparkeercapaciteit met 0,5% tot 1% te verlagen, te schrappen (amendement 61).

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) deelt de ambitie om de fietsparkeercapaciteit in de binnenstad, de wijken en op stations verder uit te breiden. De ChristenUnie ziet ook kansen voor deelmobiliteit. Hiervoor moet goed beleid worden gemaakt, met goede regulering, zodat deelmobiliteit een welkome aanvulling is. Het is goed dat er steeds meer aandacht is voor toegankelijkheid, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een digitaal mobiliteitslabel en het vindbaar maken van parkeer- en mobiliteitsalternatieven voor alle doelgroepen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) gaat over tot de beantwoording. In de vorige raadsperiode is een vergunningensysteem vastgesteld voor elektrische deelfietsen en scooters. Het bedrijf dat uit de selectie naar voren kwam, was niet in staat om in zijn app een onderscheid te maken tussen de

scooter en de elektrische deelfiets. Inmiddels is dat wel het geval en wordt onderzocht hoe de elektrische deelfiets voor de binnenstad mogelijk kan worden gemaakt. In Q4 moet bekend zijn hoe dat gaat gebeuren.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of er dan hotspots komen waar je de fiets kunt neerzetten.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zal hierover in een extra gesprek afspraken maken. De verrommeling van de openbare ruimte is een belangrijk aspect hierbij.

Over amendement 57 van de heer Vasters kan zij positief adviseren. In reactie op de heer De Pagter zegt zij dat, na vaststelling van de parkeervisie, het college met voorstellen komt, ook voor de financiële uitwerking.

Motie 132 kan zij overnemen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) trekt, na overname door de wethouder, motie 132 in.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) moet motie 133 ontraden. Er komt in overleg met de sectoren een raadsvoorstel.

De PvdA vroeg naar de mogelijkheden om lage inkomens te ontzien. De wethouder zegt toe daar in Q4 op terug te komen.

Amendement 58 kan zij positief adviseren.

Ook motie 134 van het CDA kan de wethouder overnemen.

De heer **Van Steeg** (CDA) trekt, na overname door de wethouder, motie 134 in.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) moet amendement 59 van het CDA ontraden. In reactie op motie 135 van de heer Dekkers denkt de wethouder dat er mogelijkheden zouden kunnen zijn om onderscheid te maken tussen bedrijfsfietsen en andere fietsen. Als er een mogelijkheid is, zou dat in de APV kunnen. De volgende aanpassing is in Q2 2023, zodat zij in Q1 2023 hierover zou kunnen rapporteren. Met deze duiding kan zij de motie overnemen.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) gaat hiermee akkoord en trekt de motie in.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat de motie in stemming moet worden gebracht, tenzij de wethouder een toezegging doet.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert dat zij bij haar beantwoording blijft.

De **voorzitter** constateert dat de motie niet is overgenomen.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vindt dat de toezegging van de wethouder volstaat.

De **voorzitter** constateert dat motie 135 is ingetrokken.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) reageert richting de heer Dijkstra dat het niet lukt om alle bewoners mee te laten praten. Een onderzoek naar de parkeerdruk is zeker een van de aandachtspunten bij de nadere uitwerking.

In reactie op de heer Van Heuven zegt zij dat er in 2023 een raadsvoorstel komt. Het is de bedoeling dat er betaald parkeren komt in de hele stad, de hele gemeente, maar niet in vier jaar. Uit het raadsvoorstel moet blijken wat er in die vier jaar kan. Vorig jaar is al besloten dat jaar op jaar parkeerplaatsen worden geschrapt. De heer Bosch maakt terecht een opmerking over parkeren met twee wielen op de stoep. Uitgangspunt is echter om de stoep te behouden voor mensen die de stoep echt nodig hebben.

Mevrouw **Hessel** (SP) vraagt of dat ook geldt voor stoepen in de binnenstad die volstaan met fietsen van flitsbezorgers.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) wijst in dit verband op de toezegging die zij aan de heer Dekkers heeft gedaan.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of het ook geldt voor normale fietsen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) wijst op het beleid dat er bij gevaarlijke situaties wordt gehandhaafd. Met dit raadsvoorstel wordt ook gehandhaafd op hinderlijk gestalde fietsen, bijvoorbeeld bij het Centraal Station en in de omgeving van de Neude. Amendement 60 van de PVV moet zij ontraden. Vooralsnog is de afweging om dit alleen voor leraren te doen.

De heer **Bosch** (PVV) denkt aan mensen in de thuiszorg en politieagenten. Waarom deze keuze?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zegt dat het staand beleid is dat bepaalde beroepsgroepen al gereduceerde tarieven hebben.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt of de wethouder een mogelijkheid ziet om andere beroepsgroepen hier ook onder te laten vallen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt ontkennend. Deze groep is geselecteerd vanwege het lerarentekort. Gelukkig is Utrecht met het ov, de fiets en lopend goed toegankelijk. Motie 136 van DENK moet zij ontraden. Nu zijn de eerste 24 uur gratis, om mensen te verleiden hun fiets binnen te stallen. Handhaving brengt hoge kosten met zich mee. De stallingen zijn bovendien qua exploitatie financieel niet rond te krijgen.

De heer **Sungur** (DENK) zegt dat het in Amsterdam en Rotterdam wel gebeurt. Volgens hem is handhaving bedoeld om een gedragsverandering teweeg te brengen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) meent dat in Amsterdam en Rotterdam hetzelfde regime geldt als in Utrecht. Vanwege het grote tekort op de exploitatie en de hoge kosten van handhaving ziet zij financieel geen mogelijkheden. Amendement 61 van DENK moet zij eveneens ontraden.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of er nu niet veel meer handhavers moeten worden ingezet, met hogere kosten als gevolg.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) meent dat het aanbod de vraag schept. Een gebrek aan aanbod

dringt de vraag terug.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

12. Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022–2030.

De heer **Peters** (D66) stelt dat een belangrijke pijler van het Utrechtse klimaatbeleid energiebesparing is. Dat onderwerp zal veel minder schuren dan het plaatsen van zonneparken of windmolen, want energiebesparing is goed voor iedereen. D66 vindt dat de ambities best nog wat omhoog mogen worden geschroefd. Daarom dient de heer Peters amendement 62 (Ambitieuze energiebesparingsdoelen) in, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, PvdD, Student & Starter en ChristenUnie. Hierin wordt beslispunt 1, lid b) van het raadsvoorstel als volgt gewijzigd: “Een besparing van 35% procent op het energieverbruik in 2050 te hanteren ten opzichte van het energieverbruik in 2020”.

D66 is tegelijkertijd nog ongerust wat betreft het energiebesparingsprogramma. De urgentie is namelijk hoger dan ooit. Men staat aan de vooravond van een potentiële wintergascrisis. De wethouder zal deze urgentie ook voelen en delen, maar toch is het in het belang van alle inwoners dat de gemeente goed voorbereid is op een eventuele crisis. Daarom dient de heer Peters motie 137 (Nu voorbereiden op een wintergascrisis) in, mede namens de fracties van VVD, Student & Starter, PvdA, Volt, ChristenUnie en PvdD. Hierin wordt het college opgedragen om op zeer korte termijn een actieplan uit te werken waarin wordt uitgegaan van verschillende scenario's met onder andere bijbehorende besparingsmaatregelen die het college gaat nemen bij een mogelijk tekort aan gas deze winter, hierin nadrukkelijk aandacht te besteden aan handelingsperspectieven voor inwoners en bedrijven over hetgeen zij kunnen of moeten doen bij een eventueel tekort aan gas en hierbij specifiek aandacht te besteden aan tijdige communicatie naar inwoners en bedrijven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft een punt van orde. Hij vraagt of er nou was afgesproken om mede-indieners van de moties op te noemen of niet.

De **voorzitter** antwoordt dat het wel netjes is om dit te doen.

De heer **Peters** (D66) noemt de mede-indieners op van zijn motie en amendement.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het prachtig dat het college nu eindelijk het eerste taartstuk van de trias energetica oppakt en echt werk maakt van energiebesparing. Dit is de afgelopen jaren onvoldoende gedaan. D66 heeft het nu over een noodplan voor gastekorten in de winter. De fractie zou hierbij aan verwachttingsmanagement moeten doen. Met de opdracht kan nooit voldaan worden aan wat er nodig is wanneer de gaskraan zou worden dichtgedraaid. Hier is geen enkel gemeentelijk plan op toegerust. Inwoners moet geen schijnzekerheid gegeven worden dat ze zonder gas nog steeds warme voeten zouden hebben. Wat wil D66 hiermee? Dit lijkt symboolpolitiek.

De heer **Peters** (D66) antwoordt dat de kans vrij groot is dat er komende winter zowel een gascrisis als een coronacrisis is. Dan moet er sowieso op nationaal niveau gekeken worden hoe de crisis tegengegaan kan worden, maar er komt ook een heleboel op het bordje van de gemeente terecht. Er

kan nu wel degelijk over nagedacht worden hoe men zich kan voorbereiden en hoe er gecommuniceerd wordt naar de inwoners. Daar zit niets symbolisch in. Er moet nu al actie ondernomen worden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) neemt aan dat D66 het met hem eens is dat er geen oplossing is wanneer de gaskraan wordt dichtgedraaid. Dan kunnen er zelfs doden vallen.

De heer **Peters** (D66) antwoordt dat er zeker een oplossing is. Er zijn scenario's mogelijk. Als in de zomer duidelijk wordt dat de gasvoorraad niet op peil komt, dan moet er nagedacht worden hoeveel extra besparende maatregelen er moeten worden genomen. Hoe laat moet de thermostaat dan staan? Moeten werknemers naar kantoor of niet?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) hoopt dat D66 het met hem eens is dat dit geen oplossing is. Het is een maatregel die eventueel de pijn zou kunnen verzachten. Als de gaskraan dichtgaat, krijgt iedereen er last van.

De heer **Peters** (D66) begrijpt dat het meer een semantische discussie is en dat hij en de heer Bos in dezelfde richting denken. In de motie wordt ook gesproken over maatregelen. Een echte oplossing zou inhouden dat er geen probleem meer is. Dit gaat inderdaad waarschijnlijk niet gebeuren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) was op zich enthousiast over het voorgelegde plan. De verschillende programma's worden gekoppeld aan doelgroepen, onder andere de VvE's. Het CDA zou graag zien dat de gemeente samen optrekt met mensen uit de buurt wat betreft de energieboxen. De fractie vindt het nog wel twijfelachtig dat er geen extra budget wordt uitgetrokken voor een intensiverende aanpak en blijft dit monitoren en komt hier zeker op een later moment op terug. Tot slot dient mevrouw Zwinkels amendement 63 (De gemeente geeft het goede voorbeeld) in, mede namens PvdD en VVD. Hierin wordt als uitgangspunt het volgende toegevoegd: "De gemeente geeft het goede voorbeeld, wat ook anderen kan inspireren."

De heer **Van Heuven** (PvdD) is eveneens blij met het programma dat mede op het verzoek van de Partij voor de Dieren tot stand is gekomen. Hij heeft er in de commissie al veel over gezegd. Daarom beperkt de heer Van Heuven zich tot het indienen van motie 138 (Pak die energieverpilling aan), mede namens de fractie van ChristenUnie, GroenLinks, Volt, D66 en PvdA. Hierin wordt het college opgedragen om in samenwerking met ondernemers en gebouw eigenaren in actie te komen tegen vormen van energieverpilling in de gebouwde omgeving, zoals niet-duurzame terrasverwarming, openstaande winkeldeuren, lichtvervuiling en videoschermen en de raad hierover voor het einde van 2022 te informeren.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vindt het goed dat er een plan ligt, want energiebesparing is dringend nodig voor het klimaat en waar het woningen betreft ook om energiearmoede tegen te gaan. Niet gebruikte energie is natuurlijk het duurzaamst. De PvdA is blij met de toezegging in de commissie dat nog dit jaar aan de slag wordt gegaan met duurzaamheid in de verhuurdervergunning. Mevrouw Raaijmakers wil nog twee punten inbrengen. De PvdA vindt het belangrijk dat het voor alle Utrechters mogelijk is om energiebesparende maatregelen te treffen, dus ook voor mensen die het niet zelf kunnen betalen. Dit wordt nu niet benoemd in het programma. De middelen van het Nationaal Isolatieprogramma van het Rijk bieden hier een uitgelezen kans toe. Daarom dient

mevrouw Raaijmakers motie 139 (Maak energiebesparing mogelijk voor mensen die het niet kunnen betalen) in, mede namens de fractie van EenUtrecht, GroenLinks, SP, PvdD, VVD, BIJ1, Student & Starter, Volt, D66, DENK en CDA. Hierin wordt het college opgedragen om energiebesparende maatregelen ook toegankelijk te maken voor Utrechters die het niet kunnen betalen, daarbij maximaal gebruik te maken van de middelen aangereikt vanuit het Nationaal Isolatieprogramma van de rijksoverheid en over de uitvoering hiervan terug te koppelen aan de raad.

Op korte termijn wil de PvdA dat de energiebesparende maatregelen versneld worden in relatie tot energiearmoede. Het college stuurde hier twee weken geleden een brief over. De PvdA is blij dat er maatregelen genomen worden, maar de nood blijft hoog. Met de stijgende energieprijzen komen steeds meer mensen in financiële problemen. Er is sprake van een noodsituatie. Het college gaf op mondelinge vragen aan nu niets extra's te kunnen doen bovenop de in de brief genoemde maatregelen en de pilots eerst te willen evalueren in Q4 voordat ze worden uitgebreid. Wat de PvdA betreft kan hier in deze situatie niet op gewacht worden. De fractie begrijpt dat er financiële en organisatorische beperkingen zijn, maar vraagt het college om urgentie en creativiteit om te bekijken wat er wel kan. Concreet vraagt de PvdA of de pilot die gedaan wordt in twee complexen van Mitros, waar energiecoaches van deur tot deur gaan, uitgebreid kan worden naar meer socialehuurcomplexen met een slecht energielabel.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) constateert dat er gesproken wordt over energiearmoede en mensen die veel lijden onder de enorm hoge energietarieven. Er wordt gevraagd naar oplossingen, maar tegelijkertijd worden huurders die afhankelijk zijn van auto's opgezaagd met hogere parkeertarieven of zelfs een vergunningenstelsel op een plek waar dat helemaal niet nodig is. Hoe staat de PvdA daarin? Waarom kiest de partij ervoor om die lasten juist omhoog te gooien terwijl die mensen al zo veel last hebben van energiearmoede?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat het over energiebesparing gaat en het besparen van energie is voor iedereen de beste en duurzaamste oplossing. In het coalitieakkoord zijn een hoop meer afspraken gemaakt voor inkomensondersteuning van lage inkomens. Het college doet hier veel voor.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vroeg hier niet naar. Als mensen nu al zo veel pijn lijden, waarom is het dan het beleid van de PvdA om mensen op te zadelen met veel hogere parkeertarieven en bijvoorbeeld veel hogere onroerendzaakbelasting? Aan de ene kant wordt geld uitgegeven om energiearmoede tegen te gaan en aan de andere kant worden de Utrechters veel meer belast voor de auto die ze nodig hebben.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) antwoordt dat Stadsbelang Utrecht hier zaken aan elkaar koppelt die niet aan elkaar te koppelen zijn. De gemeente doet genoeg voor lagere inkomens. Iedereen ziet dat het een moeilijke tijd is door het stijgen van de gasprijzen. Daar moet ook op gereageerd worden. Dat begint met het besparen van energie. Mevrouw Raaijmakers hoopt dat ook Stadsbelang Utrecht komt met voorstellen voor het besparen van energie.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is eveneens blij met het plan, want besparen is heel belangrijk voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. Het is belangrijk om hier een flinke ambitie te tonen. Daarom steunt GroenLinks het amendement van D66. Het is belangrijk dat de subsidies ten goede komen aan de mensen die deze het hardst nodig hebben. Daarom steunt GroenLinks ook de motie van de

PvdA. In de commissie had GroenLinks al opgeroepen om ervoor te zorgen dat mensen ook weten dat de subsidies er zijn en om ook samen te werken met andere maatschappelijke organisaties dan de partijen waarbij men mogelijk het eerst denkt. De wethouder heeft hier een goede reactie op gegeven en gaf volmondig aan dat er breder wordt gekeken naar organisaties die in de haarvaten van de samenleving zitten. GroenLinks is daar heel blij mee. Tot slot is het belangrijk dat niet alleen bewoners gaan besparen, maar ook bedrijven verspilling tegengaan. Daarom steunt GroenLinks ook de motie van de PvdD.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan het programma grotendeels ondersteunen. De fractie kijkt nog even naar de motie die de ambitie wil verhogen, want ze wil eigenlijk hogere resultaten. Dan is het noodzakelijk om bij ambities ook geld te stoppen. Dat is er niet, dus de heer Te Hoonte verwacht een negatief advies van de wethouder daarop.

De heer **Peters** (D66) vraagt waarom de VVD hogere ambities altijd koppelt aan meer geld. Er zijn toch veel meer manieren om ambities waar te maken dan door er geld tegenaan te gooien?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat hij prima kan betogen waarom hij zou willen dat de gemeente 50% of 80% van de energie bespaart. Er kan ook een perpetuum mobile van gemaakt worden, maar hij denkt niet dat dat gaat werken. Men kan met elkaar de ambitie uitspreken. Deze motie is voor de Bühne om te laten zien wie de groenste partij is. In het coalitieakkoord had ook al 35% besparing afgesproken kunnen worden. De heer Te Hoonte zou liever 30% als resultaat zien. Als het hoger wordt, is hij hier heel blij mee, maar het voegt niets toe om nu een hogere ambitie uit te spreken.

De heer **Peters** (D66) constateert dat de heer Te Hoonte alleen maar commentaar heeft, zonder dat hij met een goed tegenvoorstel komt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt dat het tegenvoorstel is om de coalitie zijn eigen voorstel te laten uitwerken. In het coalitieakkoord wordt hier geen ambitie aan toegevoegd. Hier is in de commissie uitgebreid over gedebatteerd. De D66–woordvoerder trok hierbij zelfs het leiderschap van de GroenLinks–wethouder in twijfel. Toen is er voldoende over dit punt gesproken. De VVD zal de motie niet steunen, omdat de fractie liever hogere resultaten ziet dan een hogere ambitie. De heer Te Hoonte voegt toe dat zijn fractie een aantal voorstellen wel zal steunen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of de VVD het niet met haar eens is dat een hogere ambitie ook zou kunnen leiden tot hogere resultaten. Wanneer je de ambitie stelt op 30% en je zit op 28%, kun je denken: we zijn er bijna; het is wel oké. Wanneer de ambitie 35% is en je op 28% zit, denk je: er moet een tandje bij. Dan maak je een nieuw plan met maatregelen en geld erbij. Dat zegt de VVD terecht. Dan zul je inderdaad meer resultaten bereiken. Dat is in ieder geval de insteek van GroenLinks met dit amendement.

De heer **Te Hoonte** (VVD) constateert dat de coalitiepartijen denken dat hun eigen wethouder een aanvullende ambitie nodig heeft om hard te lopen voor klimaatverandering, terwijl hij dacht dat dit een groen college was. Dit vertelt men naar buiten. Hij wacht van harte af of het op 40%, 45% of hoger uitkomt, maar denkt niet dat een ambitie toevoegen zonder geld toevoegen een realistische manier van politiek bedrijven is. De VVD steunt het feit dat er ambitie is en vindt dat die ambitie

overtroffen mag worden, maar vindt het niet realistisch om dat te doen zonder geld.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt waarom er niet gekozen is voor 40% als dat mensen extra gaat motiveren. Waarom is er gekozen voor 35%?

De **voorzitter** merkt op dat dit een vraag aan mevrouw Heijne is, terwijl de heer Te Hoonte het woord heeft.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat de raadsleden een debat met elkaar hebben.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat hij graag resultaat zou zien op 40%, maar denkt niet dat de raad iets bijdraagt aan energiebesparing door een ander percentage op te schrijven dan er al in het coalitieakkoord staat.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zal eerst de amendementen en dan de moties behandelen. Met betrekking tot amendement 62, ingediend onder leiding van D66, over het energiebesparingsdoel, zal de wethouder proberen een soort huwelijk te sluiten, ook met de heer Te Hoonte, want volgens haar kan het echt allebei.

De **voorzitter** merkt op dat zij babs is.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) stelt dat ook zij meer van de resultaten is dan van de ambitie. Daarom had het college aanvankelijk 30% als doelstelling gekozen. Dit percentage komt niet uit de lucht, net zomin als het amendement uit de lucht komt. Dit komt uit een onderzoek waarin staat dat met bepaalde maatregelen en spijtvrij, dus zonder desinvesteringen, de gemeente kan komen tot een besparing in een bandbreedte tussen de 30% en 37%. Het college had voorgesteld om dan 30% te kiezen, omdat dit realistisch en haalbaar is. De raad zegt nu: live on the edge, durf te leven, ga wat meer boven in die bandbreedte kiezen. Dat is wel met dezelfde aanpak. Als er een amendement lag dat voor 60% koos, had de wethouder dit ontraden. In dit geval vindt zij het fair om het amendement positief te adviseren, ook voor de uitstraling, en boven in de bandbreedte te gaan zitten. De wethouder hoopt dat zij hiermee ook de heer Te Hoonte kan overtuigen.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat de wethouder zou zeggen als er 37% stond in het amendement. Dit zit ook binnen de bandbreedte.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat de raad de amendementen maakt en niet de wethouder. Dit is haar redenering. Met dezelfde aanpak kan men ook wat meer aan de bovenkant gaan zitten. De raad zegt hiermee: hup college, haal alles eruit wat erin zit. Zo heeft de wethouder het begrepen en dat wil ze positief adviseren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat de wethouder anders gaat doen na dit amendement dan zij van plan was.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat de vraag van de heer Te Hoonte een wiskundige exactheid suggereert die er niet is. Het college heeft gezegd met deze aanpak een resultaat te kunnen bereiken dat binnen de bandbreedte ligt. De raad straalt uit dit belangrijk te vinden en op

een goed resultaat te hopen. Zo interpreteert de wethouder de motie. Dit geeft het college extra moraal om echt veel te doen.

Amendement 63 van mevrouw Zwinkels, Het goede voorbeeld, expliciteert wat het college graag doet. Ook dit wil de wethouder dus graag positief adviseren. Binnenkort heeft de raad een gesprek met wethouder De Vries over de vastgoedkant. Dit is niet makkelijk, maar het college wil er wel wat mee.

Motie 137 van D66 en een heel rijtje vrienden over de winter is misschien wel de ingewikkeldste van de moties. De wethouder moet de heer Bos enigszins gelijk geven. De wereld kan niet in zes of zeven maanden op z'n kant worden gezet. Men moet ook eerlijk zijn over hoe ver de polsstok van de stad reikt. Desalniettemin is dit urgent en gaat de motie over de wereld waarin men leeft. Het college is van harte bereid om in de zomer goed te kijken naar wat er wel kan en wat er extra gedaan kan worden. De hele wereld zal er dan niet anders uitzien, maar het geeft misschien wel een extra impuls. Het Rijk heeft een Bescherm- en Herstelplan Gas. Daar zit een laddertje in. Het gas van bewoners gaat er echt niet zomaar af. Er is genoeg gas voor mensen thuis, maar het zou wel kunnen dat gevraagd wordt om de verwarming een graad lager te kunnen. Ultimo zou het kunnen dat de allergrootste bedrijven en gebruikers, die over het algemeen niet in Utrecht staan, afgeschakeld worden. Er kan wel degelijk iets gebeuren. Hier zal rijkscommunicatie over plaatsvinden. De stad kan hier wel op inspelen en dit versterken. In de communicatie kan iets gedaan worden, zoals ook in de motie staat. Er kan handelingsperspectief gegeven worden op gedragsmaatregelen en er kan bekeken worden of er maatregelen zijn die versneld kunnen worden, waarbij de wethouder aangeeft dat de gemeente die maatregelen niet zelf neemt, maar anderen stimuleert dat te doen. Dat kan bijvoorbeeld gaan over het inregelen van de verwarming. De mensen zijn echter niet in de markt beschikbaar om de hele stad in één seizoen te doen. Het college verwacht aan het begin van het vierde kwartaal te kunnen laten zien wat er wel kan en komt er dan bij de raad op terug. Met dit verwachtingsmanagement erbij kan de wethouder de motie positief adviseren of overnemen.

Motie 138 van de Partij voor de Dieren en vrienden met betrekking tot energieverstopping kan de wethouder positief adviseren en desgewenst overnemen. Ze is blij dat de motie over de stimulerende kant gaat. De gemeente heeft weinig handhavende mogelijkheden op dit punt, maar stimuleren kan wel en dat zal de gemeente gaan doen. De wethouder vraagt clementie aan de heer Van Heuven om er op terug te mogen komen bij de voortgangsrapportage, zodat alles gebundeld blijft en er op dat centrale moment teruggekoppeld kan worden.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt het prima dat het college er dan op terugkomt en zal de voortgangsrapportage, die een enorm document aan het worden is, ook daarop gaan scannen. Met deze overname trekt de heer Van Heuven de motie in.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) komt tot slot op motie 139 van mevrouw Raaijmakers en een hele serie vrienden over mensen die het niet kunnen betalen. De motie sluit goed aan bij de intentie van het college. Het is een ondersteuning van beleid, maar ook een explicitering, dus de wethouder is bereid om de motie desgewenst over te nemen. Anders geeft ze een positief advies.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) is hier blij mee en trekt de motie in.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) komt tot slot op de vraag van mevrouw Raaijmakers over de pilots met de energieboxen. De wethouder is bang dat er dan eindeloos geëvalueerd zal worden en er eindeloos papier geproduceerd wordt voor men verder kan. Zij wil het eerst uitproberen. Wanneer

het college het gevoel krijgt dat het gewoon werkt, zal het doorschakelen. Dit zal natuurlijk aan de raad gemeld worden, maar dan wordt er niet gewacht tot de inkt van allerlei evaluaties droog is.

De heer **Peters** (D66) vraagt of bij de laagste inkomens, die in de motie van de Partij van de Arbeid worden genoemd, ook specifiek wordt gekeken naar studentenwoningen.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) merkt op dat haar collega hier later vandaag een interessante vraag over zal beantwoorden. Het college zal hier in ieder geval naar kijken. Het antwoord is dus ja. Er moet voor gewaakt worden dat er geen clichébeeld ontstaat van studenten. Wat betreft huisvesting is het een bijzondere groep die niet altijd in de gelegenheid is om zelf dingen aan de woning te doen. Er zal apart gekeken moeten worden welke rijksregelingen hiervoor geschikt zijn. De motie gaat echter over alle mensen die niet in staat zijn om het zelf te doen. Dat kan ook voor studenten gelden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) merkt op dat er wat haar betreft niet op de evaluatie gewacht hoeft te worden om verder te gaan met het van deur tot deur gaan.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat ze probeerde dit te zeggen. Hier zijn mensen gewoon mee aan de slag. Wanneer zij denken dat het werkt, hoeft er niet eerst papier geproduceerd te worden om door te gaan.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

De heer **Peters** (D66) merkt op dat motie 137 is overgenomen. Om die reden trekt hij de motie in.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Dijkema het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Bakker.)

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde.

13. Raadsvoorstel Zienswijze Conceptbegroting 2023 GGD regio Utrecht.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat onder het mom van zogenaamde positieve discriminatie en nivellering de middenstand steeds meer onder druk komt te staan. Tegenwoordig moet je al in de problemen gekomen zijn om hulp aangeboden te krijgen. Zolang je maar op papier genoeg verdient, stijgen je kosten steeds terwijl je er steeds minder voor terugkrijgt. Zelfs op je zorg moet je inleveren. Zo wordt de armoedeval steeds verder vergroot. Zolang je onder een bepaald bedrag blijft, krijg je toeslagen, kortingen, producten als fietsen en binnenkort dus extra aandacht in de zorg, maar hoe zit het met de mensen die geen vrij beschikbaar vermogen hebben en maar een beperkt vrij besteedbaar inkomen? Krijgen deze Utrechters ook gelijke kansen of moeten ze hun auto dan maar verkopen, hun auto aan de rand van de stad zetten of genoeg nemen met minder goede

zorg? Daar komt ongelijk investeren namelijk op neer. Meer geld voor andere groepen betekent minder geld voor deze groep. Het doel van de GGD moet zijn om op een gelijkwaardige manier medische hulp te bieden aan alle Utrechters die daar behoefte aan hebben en niet om nog een uitlaat te zijn van de discriminerende nivelleringspolitiek van het college. Het huidige college ziet liever een arme, ongezonde, maar zogenaamd gelijke inwoner dan een welvarende, gezonde Utrechter die het misschien iets slechter heeft dan zijn buurman, maar het veel beter heeft dan de genivelleerde burger.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vraagt of de heer Bos het met haar eens is dat het bieden van gelijke kansen niet leidt tot gelijkheid.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt de vraag niet.

Mevrouw **Assen** (PvdA) licht toe dat de strijd tegen ongelijkheid er niet toe leidt dat alle Utrechters gelijk zijn. De gemeente wil graag gelijke kansen bieden, omdat ze vindt dat alle Utrechters gelijkwaardig zijn. Ze heeft terdege het besef dat het een utopie is, als dat al de wens is, dat iedereen gelijk is. Dat is iets anders dan gelijke kansen bieden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt waar mevrouw Assen naartoe wil.

Mevrouw **Assen** (PvdA) antwoordt dat ze naar een antwoord op haar vraag wil. Is de heer Bos het met haar eens is dat het bieden van gelijke kansen niet leidt tot gelijkheid?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) denkt dat het bieden van gelijke kansen juist wel leidt tot gelijkheid. Hij begrijpt het betoog van mevrouw Assen niet, want zij heeft niet aangetoond dat het waar is wat zij stelt.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat een heleboel onderzoeken ongelijkheid in Utrecht aantonen en dat mensen met verschillende uitgangspunten geen gelijke kans hebben om het maximale uit hun leven te halen. Daarbij vindt mevrouw Assen het rechtvaardig om wel gelijke kansen te bieden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat de PvdA het rechtvaardig vindt om een bepaalde groep meer gelijk te maken dan heel Utrecht. Dat is het verschil. Dat moet iedereen goed begrijpen. Sommige mensen zijn gelijkwaardiger, sommige mensen zijn gelijker dan andere mensen volgens het spoorboekje van de PvdA.

De **voorzitter** stelt voor dat de heer Bos zijn betoog voortzet.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vertelt dat Stadsbelang Utrecht niet meegaat in het idee dat gelijkheid belangrijker is dan welvaart of zelfs dan gezondheid. Gezondheid is van fundamenteel belang voor eenieder, niet alleen voor een deelsegment van de samenleving. Precies daarom wil dit college ongelijk investeren. Maar de weg naar de hel is geplaveid met goede bedoelingen. Om de gezondheid van alle inwoners te bevorderen, moeten alle inwoners gelijk bediend worden, zodat niet weer de middenstand tussen wal en schip raakt. Dat gebeurt namelijk en dat zou de PvdA graag willen zien. De mensen die het volgens het college op papier te goed hebben, genoeg lijken te verdienen, moeten niet nog meer in de financiële problemen komen. Die mensen moeten niet ook

nog eens hun gezondheid opofferen aan het altaar van de gelijkheid. Gelijk behandelen betekent gelijk behandelen. Daarom dient de heer Bos amendement 64 (Gelijk ongeacht gezondheid en geld) in. Hierin wordt besloten beslispunt 1 als volgt aan te passen: De zienswijzebrief van de raad op de conceptbegroting 2023 van GGD Regio Utrecht vast te stellen met dien verstande dat we afstand nemen van “het uitgangspunt ongelijk investeren voor gelijke kansen is belangrijk bij preventie en gezonde leefstijlen rond thema’s als mentale gezondheid, bewegen en het beschermen van kwetsbare groepen. GGDrU werkt toe naar een bestuursagenda 2023–2027. De raad bepleit om daarin ongelijk investeren voor gelijke kansen als uitgangspunt op te nemen.”

De **voorzitter** constateert dat geen van de andere aanwezigen het woord wenst.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Eerenberg.

De heer **Eerenberg** (wethouder) begreep dat het amendement van Stadsbelang Utrecht niet klopte, maar dat dit inmiddels is opgelost, omdat de heer Bos bedoelt de zienswijze te wijzigen en niet de onderbouwing van het raadsvoorstel.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) bevestigt dat het is opgelost.

De **voorzitter** merkt op dat de heer Bos een nieuw amendement heeft rondgestuurd dat hetzelfde nummer krijgt als de eerdere versie.

De heer **Eerenberg** (wethouder) wil twee dingen zeggen over de inhoud. Het eerste is dat het een heel nadrukkelijke wens is van een meerderheid van de raad om ongelijk investeren in gelijke kansen als uitgangspunt te nemen. Aan het einde van de vorige raadsperiode is er een initiatiefvoorstel aangenomen dat het college aanmoedigt om dat overal te doen en waar het kan zelfs nog meer te doen. Dat gesprek loopt nog. Het college bekijkt nog waar het allemaal kan. Het tweede is dat de wethouder het er in beginsel mee eens is dat er een paar voorzieningen nodig zijn in de stad die voor iedereen toegankelijk zijn, die een collectieve aard hebben.

Toch kunnen die twee dingen naast elkaar bestaan. In de coronaperiode had de GGD een paar heel goede collectieve voorzieningen. Iedereen kon langskomen voor testen en vaccinaties. Er is ook opgeroepen, met veel steun van de raad, om in een aantal wijken waar de vaccinatiegraad achterbleef wat extra te doen. Dat is naar het oordeel van het college de manier om ook in de gezondheid ongelijk te investeren in gelijke kansen. De basis moet voor iedereen uiteraard op orde zijn, maar er is wat extra's te doen in de wijken waar mensen achterblijven. Dat is ook weer winst voor de gehele stad. De wethouder ontraadt het amendement dus.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt het antwoord duidelijk. Hij had geen ander antwoord verwacht, maar blijft bij zijn onderliggende motivatie. Hij zal het amendement dan ook gewoon in stemming laten brengen.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde.

14. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Het Muntgebouw, Leidseweg 90, Lombok.

De **voorzitter** meldt dat de raad een beetje achterloopt op schema en vraagt de leden een beetje te accelereren. Er zullen twee maidenspeeches volgen.

Mevrouw **Bode** (Volt) vertelt dat zij 25 jaar geleden, zo rond haar 17e, op de middelbare school zat in Oldenzaal. Het was een wat alternatieve school met veel moderne kunst en muziek. De leraren werden aangesproken met de voornaam, wat toen nog niet zo gewoon was als nu. Mevrouw Bode had Nirvana ontdekt, nog steeds haar favoriete band, en was vooral bezig met vriendinnen en uitgaan. Op een dag kwam de dichter Jean-Pierre Rawie op bezoek. Zijn gedichten spraken haar aan door de duistere, emotionele thema's die helemaal aansloten bij haar wereldje van toen. Rawie kreeg de vraag hoe hij tot een gedicht komt. Hij antwoordde dat een gedicht eigenlijk al bestaat. Je moet er alleen voor openstaan om het te ontvangen. Als het goed is, dan voel je dat. Die les is mevrouw Bode altijd bijgebleven. Dat gevoel, "dit is hoe het moet zijn", heeft zij zelf vaak ervaren. Het kenmerkt hoe zij in het leven staat en hoe zij problemen en vraagstukken tegemoet treedt. Ze blijft lang onderzoeken zonder een sterke mening te vormen tot zij dat gevoel ervaart en het kwartje valt. In haar werk geeft ze al lang leiding aan teams. Hierin ervaart ze het belang van vertrouwen en verantwoordelijkheid geven. Dan is het leuker met elkaar, iedereen doet mee, er is draagvlak en er komen betere oplossingen en plannen. Ook hier krijgt zij weer het gevoel: dit is hoe het moet zijn. Dan komt alles samen.

Men leeft nu in de unieke situatie dat systemen onder spanning staan. Klimaat, energie, grondstoffen, democratie: men nadert een kantelpunt. Dat is een enorme uitdaging met grote kansen om te verbeteren. Grensoverschrijdende vraagstukken vragen om grensoverschrijdende oplossingen en grensoverschrijdende samenwerking, gebaseerd op gelijkwaardigheid en vertrouwen. Ze vragen om vanuit verschillende perspectieven naar zaken te kijken, om liever goede ideeën over te nemen dan slechte zelf te bedenken en dit zo veel mogelijk samen te doen. Dan wint uiteindelijk iedereen en is de wereld beter af. Daar staat Volt voor en daar staat mevrouw Bode voor.

Groot denken vraagt ook om klein beginnen. Vandaag gaat het over het Muntgebouw, een prachtig monumentaal pand op een prachtige locatie. Volt is enthousiast over de voorliggende plannen. De fractie gelooft erin dat de plannen ervoor zullen zorgen dat het Muntgebouw echt een gebouw van de stad wordt. Dat betekent dat er ook goed nagedacht moet worden over de extra mensen die naar het gebouw zullen komen. De plannen kunnen daar nog wel wat verbeterd worden. Volt vindt het aantal geplande fietsplekken te weinig. Er moet vooruitgekeken worden en dit moet direct goed opgelost worden door meer permanente fietsparkeerplekken te creëren. Dat past bij Utrecht als fietsstad, Utrecht als climate neutral smart city en is aantrekkelijk voor bezoekers en omwonenden. Daarom dient mevrouw Bode motie 140 (Permanente fietsparkeerplekken Muntgebouw) in, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdD, ChristenUnie en Student & Starter. Hierin wordt het college opgedragen om met de ontwikkelaar overeen te komen minimaal substantieel meer, en wel zo veel mogelijk als nodig om overlast en verkeerde stalling te minimaliseren, fietsparkeerplekken op het maaiveld te realiseren, niet in het groen, maar bijvoorbeeld door het opheffen van enkele autoparkeerplekken, te monitoren of dit aantal voldoende is en, indien dat niet het geval blijkt, extra fietsparkeerplekken te creëren en dit op te pakken met omwonenden.

Mevrouw Bode hoopt de komende vier jaar in de raad een bijdrage te leveren aan een mooier Utrecht. Deze stad geeft haar namelijk dit gevoel nog het meest: dit is waar het moet zijn.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Bode met haar maidenspeech en geeft het woord aan mevrouw Snippe, eveneens voor haar maidenspeech.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) heeft over het algemeen weinig op heb met tradities. Uit naam van tradities wordt menig dieronvriendelijk gebruik voortgezet. Het houden van een maidenspeech is echter dusdanig onschuldig dat ze geen bezwaar kan maken. Tot zover is het iedere maidenspeecher vandaag gelukt binnen de spreektijd te blijven, en deze zeer prille traditie wil zij niet doorbreken. De Partij voor de Dieren doet niet overal moeilijk over.

Voordat mevrouw Snippe lid werd van de Partij voor de Dieren, stemde zij al jaren op de partij die consequent opkomt voor de belangen van de aarde en al haar inwoners. Halverwege 2019 werd zij lid en eind 2019 begon zij als medewerker en commissielid voor de Utrechtse fractie. Ook in haar hoedanigheid van raadslid zal zij de komende periode de belangen behartigen van dieren, de natuur, het klimaat, het milieu en ook van de kwetsbaarste mensen van de gemeente Utrecht.

De PvdD heeft weliswaar een planeetbrede visie, maar voor het raadswerk dient de blik vaak gericht te worden op veel kleinere stukjes van de aarde. Zij zoomt nu graag in op Lombok, en, specifieker, op het iconische Muntgebouw.

Zoals bekend is de Partij voor de Dieren scherp op festivalisering en allerhande vormen van overlast die ermee gepaard kunnen gaan. Wanneer de juiste maatregelen worden getroffen, zijn er echter wel mogelijkheden die benut kunnen worden. De fractie staat positief tegenover de invulling die het Muntgebouw krijgt met de herbestemming. Ze is te spreken over de duurzaamheidsaanpassingen en ook het uitgangspunt van het DuMo-label A. Het terugbrengen van de bezoekersaantallen naar maximaal 500 in de horecacategorie A2, in combinatie met de sluitingstijd om 1.00 uur in het weekend, maken dat de plannen voor de Partij voor de Dieren acceptabel zijn geworden. Juist door in het Muntgebouw wat te faciliteren, hoopt de fractie dat de druk op de binnenstad en buitenevenementen afneemt. Wat betreft de fietsparkeerplekken zou ze graag zien dat de gemeente de aantallen verder opschroeft, net zo veel als er nodig zijn. Daarom heeft ze de motie van Volt medeondertekend.

De fractie van de PvdD zal scherp blijven op eventuele overlast rondom het Muntgebouw en doet een beroep op het college om dit van meet af aan ook te zijn. Wanneer er zich wel overlastgevende situaties voordoen, zal de fractie dan ook aan de bel trekken.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Snippe met haar maidenspeech.

De heer **Zwanenberg** (GroenLinks) heeft vanaf het voordek van zijn schip een prachtig uitzicht op het Muntgebouw. Het is een prachtig gebouw en wordt alleen maar mooier met de voorliggende plannen. Het wordt ook nog eens een duurzaam gebouw. Het is dan niet alleen een icoon van Utrecht, maar ook een gebouw van en voor alle Utrechters door alle activiteiten die binnen te bezoeken zijn. GroenLinks staat van harte onder de motie van Volt voor meer fietsparkeerplekken. Volt had het al over overlast. Bewoners hebben gevraagd of een bepaalde ingang gebruikt zou kunnen worden. GroenLinks denkt dat het bestemmingsplan niet de plek is om dat te doen, maar wil wel graag kijken hoe het gaat met de overlast na de renovatie.

De heer **Van Vliet** (D66) bedankt het college voor het mooie bestemmingsplan. De fractie is erg blij

dat het mooie Muntgebouw toegankelijk wordt, maar heeft nog een aantal vragen naar aanleiding van gesprekken met omwonenden. Kan de wethouder aangeven of het gebruik van de zijingang in de avonden van de weekenden afdwingbaar is? Is de wethouder bereid om extra stappen te nemen als in de toekomst blijkt dat bezoekers op die momenten toch gebruikmaken van de hoofdingang? En kan de wethouder toezeggen dat de fietsparkeerplekken in de berm daadwerkelijk permanent worden? D66 steunt de motie van de VVD over fietsparkeren tijdens piekmomenten. Kan de wethouder ook iets zeggen over de mogelijkheden van extra parkeerplekken op het maaiveld, waar de motie van Volt en GroenLinks om vraagt?

Met de groei van de stad ziet D66 dat de behoefte aan horeca-A1-locaties meegroeit. Daarom is het een gemiste kans om op deze locatie met perfecte ligging geen A1 mogelijk te maken. Daarom dient de heer Van Vliet samen met Student & Starter een motie in om dit te organiseren.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) heeft geen nummer van de motie gehoord.

De **voorzitter** antwoordt dat Student & Starter deze door D66 medeondertekende motie in zal dienen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) merkt op dat zij geen motie in zal dienen, maar een amendement. Student & Starter is blij met de mix van cultuur, sport, horeca en de overige voorzieningen die in het Muntgebouw worden gerealiseerd. Zo neemt de druk af op andere plekken in de stad, zoals de binnenstad. Binnen de ambitie om van het Muntgebouw een semiopenbare plek te maken, denkt Student & Starter dat het toevoegen van horecaniveau A1 en B binnen de aanvullende regels rondom de openingstijden en het maximaal aantal bezoekers ervoor kan zorgen om een diverser publiek aan te trekken in plaats van alleen bezoekers van besloten evenementen. Tijdens corona is duidelijk geworden dat veel mensen ook genieten van het vroege uitgangsleven. Dit kan hier bijvoorbeeld een uniek concept zijn dat goed in profiel 12 past. Daarom dient mevrouw Kendir amendement 65 (Vroeg uitgaan in het muntgebouw) in, mede namens de fractie van D66. Hierin wordt besloten om aan beslispunt 2 bij de genoemde categorieën horeca ook de categorie A1 en B toe te voegen en het bestemmingsplan overeenkomstig hierop aan te passen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het amendement sympathiek, maar vraagt waarom dit, gelet op de overlast die hier soms wordt ervaren door omwonenden, de juiste plek zou zijn om het vroege uitgaan te stimuleren en dat niet te doen op andere plekken waar minder omwonenden zijn.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) is voor het spreiden van faciliteiten door de stad. Hier is een mogelijkheid om dit te realiseren, maar dit moet ook elders in de stad gebeuren. Ze denkt ook niet dat het overlast zal veroorzaken, omdat de toevoeging van horecaniveau A1 en B1 gebeurt conform de beperking van categorie A2. Dat betekent dat de horeca om uiterlijk 23:00 uur sluit. Horeca in de categorie A2 sluit om uiterlijk 1.00 uur. Die punten passen mooi in dit plan.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is ook fan van meer van dit soort horeca in de stad. Hij zou dat graag meer zien. Op deze plek werd het door ontwikkelaars ontraden. Het college doet het nu toch, maar dan met de beperking op tijd. De heer Te Hoonte hoort hier graag duiding op en ook een reactie van de wethouders.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat het amendement over de toekomst gaat, zodat toekomstige ontwikkelaars dit kunnen doen. Het wil dit soort initiatieven niet bij voorbaat uitsluiten.

Het klopt wat de heer Te Hoonte zegt dat het gaat om de A2-beperkingen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan het plan steunen, maar maakt zich wat problemen over het fietsparkeren. Hij begreep dat een permanente oplossing lastig was. Daarom dient de heer Te Hoonte motie 141 (Fietsparkeren muntgebouw) in, mede namens de fracties van Student & Starter, CDA, Volt en EenUtrecht. Hierin wordt het college opgedragen om na vaststelling van het bestemmingsplan en voor de verlening van de omgevingsvergunning nadere afspraken te maken over hoe en waar bij activiteiten in horeca A2 en culturele activiteiten, zoals straks mogelijk in het Muntgebouw en met een verwachte hoge opkomst per fiets, wordt voorzien in tijdelijke aanvullende ruimte voor het stallen van fietsen en deze afspraken op een dusdanige wijze vast te leggen dat ze ook bij overdracht van de ene naar de andere partij voldoen. De heer Te Hoonte begreep dat D66 de motie steunt.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) heeft geen spreektijd meer, maar dient amendement 66 (Overlastvrij wonen bij het Muntgebouw) in. De raadsleden hebben de tekst ontvangen. Het gaat om artikel 5 en artikel 9. In artikel 5 gaat het erom in het bestemmingsplan de route van de vertrekkende bezoekers langs de zijingang bij de Muntkade te leiden en in de D1-horeca dezelfde sluitingstijden te hanteren als in de A2-horeca. In artikel 9 gaat het erom dat de gebouwen pas in gebruik mogen worden genomen zodra er op het maaiveld door de eigenaar parkeerrekken zijn geplaatst.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Eerenberg.

De heer **Eerenberg** (wethouder) dankt de raad voor de bijdragen en de complimenten. Hij feliciteert mevrouw Bode met haar maidenspeech. Hij onthoudt de slogan: wie groot wil doen, moet klein beginnen. De wethouder staat achter de bedoeling van haar motie, maar deze is streng geformuleerd. In de motie wordt gevraagd om met de ontwikkelaar "overeen te komen om". Het is de vraag welk gedeelte van de fietsparkeerplekken in de openbare ruimte moet komen en wat er eventueel nog zou kunnen op het eigen terrein. De wethouder zegt toe met de ontwikkelaar in gesprek te gaan en zal zich maximaal inspannen in de eigen opgave openbare ruimte wat betreft alles wat in de motie staat. De wethouder zal in een raadsbrief schrijven wat dit heeft opgeleverd. Dan is wat strengheid uit de motie. De ontwikkelaar heeft namelijk ook rechten in zijn eigen perceel. De wethouder ontraadt de motie dus.

De heer **Zwanenburg** (GroenLinks) vraagt of de wethouder iets explicieter kan zijn. Neemt hij over dat er liefst geen fietsparkeerplekken in het groen komen, maar bijvoorbeeld wel op plaatsen waar nu autoparkeerplekken zijn? Dit staat namelijk ook in de motie.

De heer **Eerenberg** (wethouder) stemt hiermee in. Dit lijkt hem een goede randvoorwaarde. Het levert wel de vraag op wat groen is. Is de kade bijvoorbeeld groen? Er zijn ook plannen om andere dingen met de kade te doen. De wethouder onderschrijft het uitgangspunt. Hij zou zich goed kunnen voorstellen dat de gemeente goed kijkt met de ontwikkelaar of parkeerplaatsen waar kantoren gebruik van maken op andere momenten als fietsparkeerplek gebruikt zouden kunnen worden. Dit gaat waarschijnlijk om andere tijden, dus hier zou dubbelgebruik kunnen plaatsvinden. In die hoek denkt de wethouder, maar ook aan de plannen om van de kade een mooi gebied te maken.

De motie van de VVD gaat over ook over fietsparkeren. Daarin wordt gesteld dat de exploitant ervoor zou moeten zorgen dat er genoeg plek is op piekmomenten. Dit komt dus boven op het vorige verhaal. De wethouder kan deze motie overnemen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) trekt in dat geval zijn motie in. Hij merkt wel op dat hij in zijn motie bewust niet sprak van dubbelgebruik, omdat hij had begrepen dat het aantal parkeerplaatsen nogal krap was. Nu zegt de wethouder dit ruimhartig toe. De heer Te Hoonte zou hier nog wat duiding op willen.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 141 is ingetrokken.

De heer **Eerenberg** (wethouder) noemde een zoekrichting. Dit vindt hij iets anders dan “ruimhartig toezeggen”. Het heeft te maken met de tijd waarop een parkeerplek wel of niet nodig is. Wanneer de ontwikkelaar meer fietsparkeerplekken wil en minder autoparkeerplekken, kan de buurt last krijgen van auto's die daar parkeren. De gemeente moet dus oppassen dat de ene overlast niet verruild wordt voor de andere.

In het amendement van Student & Starter wordt gevraagd om meer typen horeca in het gebouw toe te staan. De wethouder adviseert dit amendement negatief. Dit zou namelijk strijdig zijn met de zienswijze van de gemeente. De buurt heeft gevraagd of het minder kon. In de zienswijze heeft de gemeente geantwoord dat dit het is. Als de wethouder naar aanleiding van het amendement zou zeggen dat er wel wat meer kan, staat dat in contrast met de beantwoording in de zienswijze. Dit is niet passend bij het gesprek dat het college met de buurt heeft gehad. De raad kan dit niet van het college verwachten. Mocht de raad het amendement toch aannemen, dan is het theoretisch mogelijk om de tijden te beperken. De heer Te Hoonte vroeg hiernaar.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de bezwaren van de bewoners niet veel meer over de eindtijd gingen, terwijl er met dit voorstel iets aan de begintijd wordt gedaan.

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat er in het gesprek met de buurten uitgebreid aan de orde is geweest welk type horeca welke mensen trekt. Hier is een weloverwogen beslissing op gevolgd, waarin allerlei belangen zijn gewogen. Het verruimen van de horeca betekent geen andere tijden, want die worden beperkt in het amendement, maar wel ander gebruik, ander publiek en andere frequenties. Dit zou in tegenspraak zijn met het gesprek dat het college met de buurt heeft gevoerd. Er wordt een consistente lijn gehanteerd en dus wordt het amendement ontraden.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) probeert duiding te krijgen waar het verschil voor omwonenden dan in zit. Gaat het om de bezoekersaantallen? Wordt het gebouw intensiever gebruikt als dit amendement wordt aangenomen? Of zit het op andere vlakken?

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat het onder andere om frequentie gaat. Er is een verschil tussen dat wat openbaar is en wat zaalverhuur is. Het is een bestemmingsplan, dus het gaat ook over ruimtelijke ordening en de vraag of er een ruimtelijke onderbouwing is voor waar behoefte aan is. In het gesprek met de buurt is men gekomen tot de mix die wat doet aan verruiming en rekening houdt met de wensen van de buurt in termen van overlast. Zo heeft het college ook geantwoord richting de buurt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) begrijpt de consistente lijn van de wethouder en dat hij recht wil doen aan het participatieproces. Aanvullend heeft zij een vraag over een overweging, namelijk dat het zou passen in profiel 12 van het Horecakader. Hoe ziet het college dat?

De heer **Eerenberg** (wethouder) antwoordt dat het een soort tweede afweging is: wat past in welk profiel? Hij herinnert zich een discussie over poffertjes. Veel eerder in het proces is door het college gezegd dat het niet aan de orde is, omdat er een weging is gemaakt. De wethouder zou er beter en dieper over moeten nadenken om antwoord te kunnen geven op de vraag of het theoretisch zou kunnen passen in profiel 12. Hij sluit het niet uit, maar het is wat hem betreft niet aan de orde.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of de wethouder zegt dat het bestemmingsplan geen stand zou houden bij de Raad van State, mocht de raad het amendement aannemen.

De heer **Eerenberg** (wethouder) hoort allemaal woorden die hij niet heeft gezegd, maar denkt wel dat dit inderdaad een risico is. De gemeente is bezig met een ruimtelijke procedure met alle ruimtelijke afwegingen die daarbij horen. Het is dus een risico als je dit nu per amendement doet. De kernboodschap van de wethouder is dat deze afweging eerder in het proces op basis van andere argumenten is gemaakt. Als de raad dit anders weegt, dan zou de raad ook het college op pad moeten sturen om het huiswerk te gaan maken. Dan zou er met een motie een opdracht gegeven moeten worden om dit te onderzoeken en een ruimtelijke procedure te doorlopen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of de wethouder wil toezeggen dat hij in de tweede helft van dit jaar de raad nader informeert over categorie 12 van het Horecakader. Wat past daar wel en niet in? Dan zouden dit soort discussies op een meer inhoudelijke manier gevoerd kunnen worden.

De heer **Eerenberg** (wethouder) zal hierover in gesprek moeten gaan met wethouder Schilderman, want dit gaat ook over de economische ontwikkeling van de stad. Het gaat ook over spreiding en de vraag welke profielen je wel en niet zou willen spreiden. De wethouder zal zo terugkomen op de vraag of het realistisch is dat dit er over een halfjaar ligt. Hij is het er wel mee eens dat het gesprek gevoerd moet worden en komt later met een concrete toezegging en een datum.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) begrijpt de gevoeligheid van de wethouder richting het participatietraject, maar meent dat de wens van de buurt gaat om overlast en dat de zienswijze gaat over het maximumaantal personen en de eindtijden. Is de wethouder het ermee eens dat dit amendement daar niet aan raakt?

De heer **Eerenberg** (wethouder) heeft net in antwoord op een vergelijkbare interruptie gezegd dat met de bewoners is gesproken over welk type horeca men daar wil. Het is echt niet zo dat A1 feitelijk hetzelfde is als A2. Anders zou het ook gek zijn om dat onderscheid te maken. Het heeft met het gebruik te maken. Daar zit frequentie en mate van openbaarheid aan vast. Op basis van het gesprek met de buurt en de gemaakte weging kiest het college voor de bestendige lijn. Natuurlijk is het een belangenafweging. Het gaat over economie, "bruis" versus wijkparticipatie en leefbaarheid.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of de indiener het amendement mogelijk wil omzetten naar een motie met een onderzoeksopdracht. De VVD wil ook dit type horeca in de stad, maar vindt het ook lastig als het Muntgebouw nu niet de ontwikkeling ingaat die de VVD wel noodzakelijk vindt.

De heer **Van Vliet** (D66) merkt op dat Student & Starter de indiener was, maar wil er wel op reageren. Het heeft ook niet zijn voorkeur dat dit project vertraging oploopt. Hij kan er wel mee leven als hier later ingedoken wordt en er eventueel dan A1 van gemaakt wordt.

De heer **Eerenberg** (wethouder) komt op het amendement van EenUtrecht dat gaat over het aanpassen van het bestemmingsplan op het gebruik. Hij snapt heel goed wat de buurt zegt: als de afspraak is dat mensen na een bepaald tijdstip de zijuitgang nemen in plaats van de hoofduitgang, willen we wel iets hebben om zeker te weten dat die afspraak handhaafbaar is. De vraag is zeer of de manier waarop het in het amendement gaat juridisch goed gaat. De gemeente heeft er niet veel ervaring mee om per bestemmingsplan te besluiten welke deur op welk tijdstip openstaat. De wethouder is het ermee eens dat het op zo'n manier vastgelegd moet worden dat het handhaafbaar is. Hij ontraadt het amendement, maar zal in september 2022 een brief sturen over hoe dit zodanig vastgelegd wordt dat het handhaafbaar is.

De **voorzitter** constateert dat de wethouder amendement 66 ontraadt, maar na de zomer een brief zal sturen. De wethouder is aan het einde van zijn beantwoording.

Mevrouw **Bode** (Volt) trekt haar motie in naar aanleiding van de toezegging van de wethouder om in gesprek te gaan met de ontwikkelaar en om de openbare ruimte te onderzoeken naar de mogelijkheid voor extra fietsparkeerplekken en de toezegging dat hij hierover een brief naar de raad stuurt.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 140 ingetrokken is. Hij geeft de raad de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Van Vliet** (D66) gokt dat het amendement moet worden ingetrokken, maar kan dit niet doen wanneer hij niet de hoofdindiener is.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) wil inderdaad haar amendement intrekken en in plaats daarvan een motie indienen. Zij zou graag een korte schorsing willen om deze op te stellen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Kendir.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) trekt haar amendement in. Ze vraagt de wethouder om toe te zeggen om stadsbreed een spreiding te realiseren van horeca in de categorie A1.

De **voorzitter** stelt vast dat amendement 65 is ingetrokken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) had nog gevraagd om een toezegging en een bijbehorende termijn.

De heer **Eerenberg** (wethouder) spreekt heel nadrukkelijk mede namens wethouder Schilderman. Hij wil beide zaken in één toezegging, want ze hebben erg met elkaar te maken. Waar komt welke horeca en wat is waarvoor geschikt enerzijds en hoe krijg je meer spreiding over de stad anderzijds?

Dat gaat niet alleen over categorie A1. Beide onderwerpen staan in het coalitieakkoord benoemd als het spreiden van horeca en het bieden van ruimte in de wijken. In het eerste kwartaal van 2023 kan het college hierop terugkomen. Ter verduidelijking geeft de wethouder aan dat het college voor dit gebouw op deze plek vasthoudt aan de categorisering zoals is afgesproken.

De **voorzitter** stelt vast dat dit agendapunt hiermee is afgerond. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

In de presidium-appgroep is besloten om na een korte schorsing eerst agendapunt 17 te behandelen. Daarna volgt het vragenuur. De rest van de agenda wordt vanavond behandeld.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft een punt van orde. Hij stelt voor om nu zo lang mogelijk door te gaan en te besluiten het vragenuur met een halfuur uit te stellen.

De **voorzitter** antwoordt dat er is afgesproken om dit niet te doen. Anders is het vragenuur altijd het kind van de rekening.

De heer **Bosch** (PVV) heeft ook een punt van orde. Hij heeft er bezwaar tegen dat dit soort zaken via appgroepen geregeld worden. Dit is niet door de raad besloten. Er wordt nu gewoon medegedeeld dat agendapunt 17 opeens naar voren is geschoven.

De **voorzitter** geeft de heer Bosch gelijk. Het voorstel wordt gedaan om eerst agendapunt 17 te doen en daarna de rest van de agenda. Hij vraagt de raad wie hiermee in wil stemmen.

De heer **De Pagter** (VVD) wil zijn voorstel in stemming brengen.

De **voorzitter** brengt als eerste het ordevoorstel in stemming om agendapunt 17 als eerste te behandelen. Hij constateert dat dit voorstel een meerderheid heeft.

Vervolgens wordt het ordevoorstel van de heer De Pagter in stemming gebracht om wat langer door te gaan dan 17.00 uur. De voorzitter constateert dat 21 raadsleden voor dit voorstel hebben gestemd en 22 tegen. De raad zal dus om 17.00 uur stoppen voor het vragenuur.

De heer **De Pagter** (VVD) zag de handen omhoog bij GroenLinks, D66, VVD en bij Bij1. Deze fracties hebben een meerderheid in de raad.

De **voorzitter** antwoordt dat één lid van D66 niet aanwezig is en dat hij zelf ook niet meegestemd heeft. Bij het tellen van de handen staken 21 raadsleden hun hand omhoog. Dat is een minderheid.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) merkt op dat meer mensen afwezig zijn in de zaal. Het klopt dat de voorzitter 21 handen telde, maar dat was een meerderheid. Er waren namelijk ook leden afwezig. Zij hebben dus ook niet tegengestemd.

De **voorzitter** merkt op dat er dan geschorst moet worden om iedereen aanwezig te laten zijn in de zaal. Er wordt namelijk geteld met het aantal aanwezige raadsleden.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat het bezwaar is om vast te houden aan de eerder gemaakte afspraken om het vragenuur te houden op het moment dat daarvoor vastgesteld is en gewoon de

agenda aan te houden. Er wordt namelijk geen tijd gewonnen door de volgorde te veranderen. Waarom kan dit niet in de avond?

De **voorzitter** antwoordt dat alleen agendapunt 17 nog behandeld kan worden als men om 17.00 uur wil beginnen met het vragenuur.

17. Raadsvoorstel Warmteplan Zuilense Vecht; collegevoorstel Addendum samenwerkingsovereenkomst 3e fase gebiedsontwikkeling Zuilense Vecht.

De heer **Peters** (D66) dient motie 142 (Zorg dat iedereen die wil aan kan sluiten op het WKO Zuilense Vecht) in, mede namens de fracties van VVD, CDA, Student & Starter en Volt. Hierin wordt het college opgedragen om het in de aanbesteding van het warmtesysteem mogelijk te maken dat ook bestaande bouw en nieuwbouwprojecten de mogelijkheid krijgen om duurzame warmte en koude geleverd te krijgen van het te selecteren warmtebedrijf.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat er een goede discussie is geweest in de commissie. Het CDA is erg blij dat er aquathermie toegepast gaat worden. De fractie steunt van harte dat er gekeken wordt naar de groei van het systeem en de uitbreidingsmogelijkheden en staat daarom ook onder het voorstel van D66.

De heer **Eerenberg** (wethouder) kan deze motie overnemen. Er is een klein risico dat het tot vertraging leidt in de aanbesteding en daarmee in de woningbouwproductie. De wethouder acht dit risico klein. Mocht het risico zich voordoen, zal de wethouder de raad een brief sturen, zodat er opnieuw over het dilemma gesproken kan worden: wordt er gekozen voor uitbreiding van de mogelijkheden of voor tempo? Als het probleem zich niet voordoet, zal de gemeente het doen zoals verwoord in het dictum van de motie.

De **voorzitter** geeft de raad de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Peters** (D66) trekt de motie in, omdat de wethouder haar overneemt.

De **voorzitter** stelt vast dat motie 142 is ingetrokken.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden in de avondvergadering.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft een punt van orde. Hij vindt dat er nog begonnen kan worden aan agendapunt 15.

De **voorzitter** is akkoord en stelt aan de orde:

15. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Gansstraat 143–147, Watervogelbuurt.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Vermeulen voor haar maidenspeech.

Mevrouw **Vermeulen** (GroenLinks) vindt het heel leuk en het maakt haar trots dat ze hier mag staan

en het woord mag voeren namens GroenLinks. Ze kijkt uit naar het contact met de overige raadsleden en met de mensen in de stad. Hier geniet ze ontzettend van. Over het algemeen vindt ze iedereen wel lief en aardig, maar ze waarschuwt dat ze ook kritisch en vasthoudend kan zijn. Mevrouw Vermeulen wil kort vertellen wie zij is en waar zij voor staat en hier haar bijdrage aan koppelen over de Gansstraat. Iedereen in de zaal heeft een eigen verhaal. Misschien is het toeval, drive of bevlogenheid, maar mevrouw Vermeulen staat hier. Ze is 41 jaar, geboren in Brabant, een beetje eigenzinnig en de enige GroenLinks-stemmer in haar familie. Ze was ook de eerste in haar familie die ging studeren en de eerste die op kamers ging. Op haar achttiende wilde ze graag weg uit huis, uit Brabant, en ging ze wonen in Utrecht op de Uithof. Ze studeerde eerst sociaaljuridische dienstverlening en daarna rechten en geschiedenis. Het studentenleven beviel haar goed. Daarom hangt ze nog steeds rond in de studentenwereld. Ze heeft eerst op de universiteit gewerkt en werkt nu op de hogeschool. De studentenstad Utrecht is haar op het lijf geschreven. Dagelijks gaat ze vanuit Lombok naar de Uithof met de bakfiets of de tram. Als “juf Maartje”, “mevrouw Vermeulen” of “juffie” geeft ze vooral les op het gebied van recht en ethiek. Maatschappelijke thema’s, waarden, normen en algemeen belang zijn gespreksthema’s waar ze het vaak in haar lessen over heeft. Studenten aan het denken zetten en ze op weg helpen in een spannende fase in hun leven geeft haar energie. De vuistregels die ze hanteert bij haar studenten wil ze ook graag aan de raadsleden meegeven. Kritisch op de inhoud en zacht op de relatie vindt mevrouw Vermeulen een heel belangrijke vuistregel. Gemaakte afspraken worden nagekomen. Iedereen mag er zijn. Houd rekening met elkaar en luister met respect naar elkaar. Een vierde vuistregel is in de raadszaal wat lastiger: geen telefoons op tafel; allemaal in de tas totdat de les is afgelopen.

De eerste vuistregel, kritisch op de inhoud en zacht op de relatie, is heel belangrijk voor een raadslid. Dit is mevrouw Vermeulen dan ook bij het voorliggende dossier over de Gansstraat. Er ligt een bestemmingsplan over de ontwikkeling van een woningbouwcomplex. Aan de Gansstraat worden nieuwe woningen gebouwd. GroenLinks is blij met nieuwe woningen, maar wat blijkt? Er wordt maar een beperkt aantal sociale huurwoningen opgeleverd en de middenhuurwoningen, die volgens het Actieplan Middenhuur 50 m² zouden moeten zijn, zijn in dit geval 45 m². De woningen zijn dus kleiner dan GroenLinks zou willen. Het college heeft in de commissie uitgelegd hoe het proces is verlopen. Het was een langdurig proces waarin verschillende belangen en omstandigheden ertoe leidden dat er is afgeweken van het woonbeleid. De fractie begrijpt dit enigszins, maar wil dit in de toekomst voorkomen. Om de woonmarkt betaalbaar te houden, moeten er afspraken gemaakt worden. Die zijn al gemaakt, ook door de gemeenteraad. Er is een Woonvisie, een Actieplan Middenhuur en er staan inmiddels ook stevige afspraken in het coalitieakkoord. Deze afspraken zijn er niet voor niets. Ze zijn belangrijk. Ze zijn een van de redenen dat mensen hun vertrouwen aan de raad hebben gegeven. De zorg van GroenLinks is dat het woonbeleid een papieren werkelijkheid wordt.

Om deze redenen heeft GroenLinks samen met enkele andere partijen de motie Sturen op ruimtelijke projecten ingediend. Met deze motie wil de fractie de wethouder meegeven dat er stevig ingezet mag worden op de doelstellingen uit het woonbeleid. Ze wil de boodschap meegeven dat ze in de toekomst meer regie verwacht vanuit de wethouder en de gemeente. Uitzonderingen moeten uitzonderingen blijven en geen regel worden. Mensen moeten in Utrecht prettig wonen, nu en in de toekomst. Een betaalbare woning moet betaalbaar zijn en groot genoeg. Er liggen afspraken waar bij uitzondering van afgeweken kan worden, maar dit moet een uitzondering blijven. Het nakomen van afspraken zorgt voor een wederkerige relatie waar men elkaar op kan aanspreken. Dit houdt mevrouw Vermeulen ook haar studenten voor.

Ook de vuistregel “iedereen mag er zijn; heb respect voor elkaar” geldt voor het woonbeleid en de

visie op de stad van mevrouw Vermeulen. Ze staat hier omdat ze gelooft in een duurzame toekomst, in een stad die men met elkaar vormgeeft. Ze gelooft in een toekomst waarin mensen niet bang zijn voor elkaar, maar naar elkaar omkijken en waar aandacht is voor mens en natuur. Ze gelooft in een stad waar mensen niet alleen denken aan geldelijk gewin of eigenbelang, maar ook oog hebben voor het algemeen belang en waar belangen van inwoners die misschien minder hard roepen of nu nog in de luiers zitten ook worden meegenomen. Ze wil de komende vier jaar haar bijdrage leveren aan de stad, de stad waar zij trots op is, zodat de stad ook trots op haar mag zijn.

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Vermeulen met haar maidenspeech. Hij meldt dat de raad zo begint aan het vragenuur, maar geeft de leden nog de gelegenheid om moties of amendementen in te dienen bij dit agendapunt.

De heer **Bosch** (PVV) denkt dat raadsleden zich misschien afvragen wat de PVV over een klip-en-klaar bestemmingsplan zou kunnen zeggen, maar daar is zeker wel wat over te zeggen. Dit sluit aan bij wat mevrouw Vermeulen net zei. Om in PVV-terminen te spreken: er komen hier letterlijk kippenhokken. De sociale huurwoningen die hier gebouwd worden zijn 30 m². Dat is eigenlijk niet te geloven, helemaal niet met de ambities van het nieuwe college in het achterhoofd. Zijn dit de nieuwe sociale huurwoningen die in Oost zouden komen? Op deze manier kan de gemeente er net zo goed mee stoppen. Het erge is dat het niet eens studentenwoningen zijn. Het zijn reguliere sociale huurwoningen, waarvoor men jaren op een wachtlijst staat. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er steeds meer flitsbezorgers komen die elke dag toiletpapier komen brengen. Niemand zit erop te wachten om op 30 m² te wonen en zeker niet vrijwillig. De PVV pleit ervoor om minder woningen te bouwen, namelijk 25. Het huidige programma gaat uit van ongeveer veertien sociale huurwoningen. Op deze manier kunnen de woningen groter worden, waarbij de verdeling wel hetzelfde blijft, namelijk 40-35-25, conform het nieuwe coalitieakkoord en de nieuwe GBO-norm van 65 m². Dan komen er dus tien sociale huurwoningen, een verlies van ongeveer vier, negen woningen in het middensegment en zes in de vrije sector. Dan zijn er minder woningen, maar wel met meer kwaliteit. De heer Bosch dient hierop amendement 67 (Bouw iets minder, maar wel groter) in. Daarnaast vindt de PVV het aantal parkeerplaatsen slecht. Dit zijn er slechts twintig. Dit zijn er natuurlijk veel te weinig voor 45 woningen. Mocht het amendement aangenomen worden, dan gaat het de goede kant op.

De **voorzitter** stelt vast dat een aantal leden nog een bijdrage wil doen. Zij zullen hiertoe vanavond de gelegenheid krijgen. De heer Van der Zweth krijgt nog het woord, omdat hij een motie in wil dienen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat Utrecht onbetaalbaar is. Daar ligt een dure opgave om de stad betaalbaarder te krijgen. Het plan voor de Gansstraat is een woonprogramma zoals je dat eigenlijk niet wilt zien. Het is te weinig betaalbaar, zeker in relatie tot de ambities, maar ook ten opzichte van het staand beleid van de vorige periode, en het zijn veel te kleine woningen. De hele planvorming heeft zo lang geduurd dat er nu niks meer te wijzigen is. Als nu nog wijzigingen zouden worden aangebracht, zou het geheel in de soep lopen en blijft het een bedrijvenhal. De keus is dus voorstemmen en te dure en te kleine woningen krijgen, of tegenstemmen en helemaal geen woningen krijgen. Dat is zeer onwenselijk. Dat moet in de toekomst voorkomen worden. Zoals GroenLinks al zei, moet afwijken een uitzondering worden. In principe blijft men bij de plannen, tenzij het echt niet anders kan, maar dan moet de raad daar wel iets over kunnen zeggen.

Deelt de wethouder de opvatting dat de toekomstige plannen – dat geldt ook voor kleine bestemmingsplannen en bouwenvelopen – zo dicht mogelijk bij het beleid moeten blijven en dat de raad er zo vroeg mogelijk bij betrokken moet worden, mocht het echt een keer noodzakelijk zijn om af te wijken? De raad moet dan een moment hebben om daar iets van te vinden en nog te kunnen sturen. Op dat punt dient hij motie 143 (Sturen op ruimtelijke projecten) in, mede namens GroenLinks, D66, Student & Starter, ChristenUnie, BIJ1 en PvdD.

Mevrouw **Meerding** (VVD) is het eens met het betoog van de heer Van der Zweth. De raad moet meer kunnen sturen. Zij vraagt zich wel af waarom de motie nu wordt ingediend. Is het niet beter om deze zaak te regelen bij de herziening van het UPP?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat een goede suggestie, mits het niet te lang duurt voordat die herziening aan de orde is.

De **voorzitter** deelt mee dat de beraadslaging over het raadsvoorstel zal worden voortgezet in de avondvergadering.

De voorzitter schorst daarop de vergadering tot 19.30 uur.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Bakker het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan burgemeester Dijksma.)

De **voorzitter** heropent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de familie en vrienden van de vertrekkende wethouders Kees Diepeveen, Klaas Verschuure en Anke Klein. Ook de mensen die thuis meekijken en meeluisteren, heet zij van harte welkom.

Afscheid vertrekkende wethouders Kees Diepeveen, Klaas Verschuure en Anke Klein.

Bij het afscheid van de wethouders worden de volgende woorden gesproken.

De **voorzitter**: Leden van de raad, leden van het college, beste mensen, welkom! Ik heet ook van harte welkom Kees Diepeveen, Klaas Verschuure en Anke Klein. In maart jl. namen wij al afscheid van 23 raadsleden. Vandaag zeggen wij ook "tot ziens" tegen jullie. Ik heb anderhalf jaar heel fijn met jullie samengewerkt, dus dit is wel een belangrijk moment. Jullie hebben ieder op je eigen manier veel voor Utrecht betekend. Daarom wil ik heel graag, namens ons allemaal, iets tegen jullie zeggen. Ik begin met Kees Diepeveen.

Beste Kees, een heel typerende uitspraak van jou is: "je moet vormbehoud tonen". Daarmee bedoelde jij dat als je eenmaal iets hebt gekozen, je dat ook vol moet houden. In de politiek hebben wij nog wel eens de neiging om de waan van de dag leidend te laten zijn, maar jij was de man van de strategie, de lange adem.

Jij was een inhoudelijk gedreven wethouder. Als jij ergens aan begon, beet jij je erin vast en je liet pas los als er resultaat was. De ervaring die jij meebracht, was van onschatbare waarde. Daardoor kon je soms net even anders tegen de dingen aankijken.

Jouw portefeuille omvatte niet de minste onderwerpen. Gisteren heb ik tijdens de receptie in Tivoli al iets verteld over jouw inzet en liefde voor Overvecht, maar daarnaast mocht jij je ook bezighouden met de Merwedekanaalzone, grondzaken, markten en havens, openbare ruimte en, uiteraard, wonen.

Over wonen wil ik graag iets meer zeggen.

In de afgelopen periode is wonen uitgegroeid tot een groot maatschappelijk vraagstuk. Jij hebt, in deze turbulente periode, op een rustige, vakbekwame en ambitieuze manier sturing gegeven aan het beleidsveld wonen. Dat heeft geleid tot een indrukwekkende productie, in eerste instantie door het opstellen van de Woonvisie. Vervolgens heb jij dat verrijkt met diverse actieplannen die wij in de raad allemaal voorbij hebben zien komen. Ik denk daarbij aan de huisvestingverordening, het stadsakkoord wonen, de prestatieafspraken met corporaties, de Taskforce tijdelijk wonen en programma's zoals Thuis voor iedereen en Thuis voor ouderen.

Wat ik respecteer aan jouw manier van werken, is dat jij bij dit soort plannen altijd heel secuur was bij het behandelen van de vragen die afkomstig waren van de raad. Jij was ook heel secuur bij het behandelen van de vragen met betrekking tot schrijnende situaties waarin Utrechters op onze woningmarkt zijn terechtgekomen. Hiermee heb jij een stevige basis opgebouwd die ervoor zorgt dat Utrecht een stad is en blijft voor iedereen. Stap voor stap kunnen wij invulling geven aan de transitie van een woningmarkt naar wonen als een grondrecht, of, om jouw woorden te gebruiken, alle doelgroepen in de stad zijn ons even lief.

Jij hield ons regelmatig voor dat wij tempo moesten maken. De wooncrisis vraagt immers om een slagvaardig bestuur. Daartoe was ook jij bereid, maar uiteraard binnen jouw morele kaders van je politieke overtuiging om compromissen te sluiten als dat zou helpen om vooruitgang te boeken.

Wat jouw manier van werken ook erg kenmerkte, was de zorgvuldige voorbereiding van besprekingen. Dat leidde regelmatig tot het aanpassen en aanscherpen van annotaties voor raadsbesprekingen of voor de bestuurlijke overleggen. Jij kwam daarmee altijd goed beslagen ten ijs. Wat ik ten slotte ook waardeerde aan jouw manier van werken, is dat jij altijd probeert te denken en te handelen vanuit de leefwereld van de stadsbewoners en dat jij telkens weer met hen de verbinding zoekt. Dat heeft enorm geholpen bij het vormen van een coalitie van stadsbewoners, professionals en gemeente die samen langdurig werken aan een beter en mooier Utrecht.

Bij dit alles had jij een groot hart voor de mensen die het in de samenleving wat lastiger hebben. Van één van hen ontving ik het volgende berichtje.

"Kees was meer dan een wethouder voor mij. Kees houdt van nieuwkomers. Wij zullen hem vreselijk missen."

Hierbij sluit ik mij graag aan. Ik vond het een eer om met jou samen te werken. Ik heb genoten van jouw bijdragen in de raad en het college. Bedankt voor alles wat je voor de stad hebt betekend.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, de heer Diepeveen een cartoon en een wensboompje.)

De **voorzitter**: Beste Klaas! Nog 64 dagen, dan start de Vuelta in Utrecht. In 2020 ging het feest helaas niet door, maar jij hebt deze spectaculaire tocht naar Utrecht weten te halen. Nu gaat het echt gebeuren. Jij bent er niet bij als wethouder. Dat vind ik heel jammer, maar ik weet zeker dat wij je daar als groot evenementenliefhebber weer zullen zien. Dat is ook onderling afgesproken.

Klaas, jij was het Utrechtse jochie van het college. Jij begon al zestien jaar geleden als fractiemedewerker bij de D66-fractie. In de wielwereld, heb ik mij laten vertellen, zouden ze zo iemand een soigneur noemen, de harde werker die ervoor zorgt dat de equipe goed verzorgd aan de stad verschijnt en de finish haalt.

Later werd jij raadslid en fractievoorzitter, lijsttrekker en wethouder, dus jij was knecht, kopman en ploegleider.

Als je een politieke loopbaan mag vergelijken met een grote wielerronde heb jij heel wat

etappezeges op jouw naam geschreven. Jouw meest memorabele overwinning was zonder twijfel de presentatie van de ruimtelijke strategie Utrecht 2040 die zo goed als 1 op 1 door het nieuwe college is overgenomen. Over het amendement zeg ik vanavond even niets.

Als coördinerend wethouder was jij de trekker van deze blauwdruk van onze ambities en toekomstplannen. Utrecht verschuift van een stad waarin alles is gericht op het centrum naar een stad met verscheidene centra die de druk op de binnenstad moeten verminderen en de levendigheid in de andere centra juist moet verhogen. In 2040 wonen hier misschien wel 455.000 mensen.

Dankzij jouw inspanningen licht er nu een stevig fundament voor de doorontwikkeling van Utrecht tot een groene, gezonde en bruisende tien minutenstad voor iedereen.

Als je ziet wat er sinds jouw eerste dag als wethouder en nu allemaal is besloten en gerealiseerd, dan heb je een inloopkast vol gele, roze en rode truien bij elkaar gefietst. Jij hebt de afgelopen vier jaar enorm veel ruimtelijke plannen door het college en de raad gelooft en er zijn in die periode 13.000 woningen gerealiseerd. Wij zijn daarmee de bouwkampioen van Nederland en sowieso de snelstgroeiende van de grote steden en een stad die maximaal inzet op duurzaam bouwen. Projecten die ik zeker wil noemen, zijn het circulair bouwen in de Cartesiusdriehoek, het Berlijnplein, het Hof van Cartesius, de Stichting Bouwloods, Buurman Utrecht en Sportpark Lunetten.

Ook in de Utrechtse economie heb jij ongelooflijk veel energie gestoken. Wat ik zeker wil noemen, is de coronapandemie die een heel groot deel van jouw wethouderschap heeft bepaald en daarmee ook het leven van de Utrechtse ondernemers. Jij hebt je in die onzekere periode maximaal ingezet voor de ondernemers, met onder andere financiële steunmaatregelen, tijdelijke terrassen, maar ook met je betrokkenheid. Je stond altijd voor de mensen klaar.

Daarnaast ben jij ook bekend als mister mbo. Wij hebben het al eerder gezegd, de skills, de finals voor vmbo'ers en mbo'ers in de Jaarbeurs zijn echt een kroon op je werk. De afgelopen vier jaar heb je alles uit de kast gehaald om het mbo meer in de spotlights te zetten, meer kansen te geven en om de mbo'ers in Utrecht beter en intensiever met elkaar te laten samenwerken. Dat is niet zonder succes gebleven.

Naast het eindeloos doorakkeren van de stukken en het vergaderen tot in de kleine uurtjes, was jij nooit te beroerd om je handen uit de mouwen te steken en om ze vies te maken. Jouw guilty pleasure is om samen met de Utrechtse vuilnismannen rondjes door de stad te rijden. Vorige week kreeg jij een mooi afscheid van ze. Het is ontzettend leuk om dat te doen. Ik kan dat iedereen aanraden.

Wij hebben gemerkt dat jij al ervaring in de horeca had. Ik heb gisteren op de receptie met één van jouw oude bazen gesproken. Je mag altijd terugkomen, maar dat ga je niet doen.

Wat je in de toekomst ook zal doen, ik hoop vooral dat het in en voor jouw Utrecht zal zijn. Laten wij eerlijk zijn. Deze stad heeft mensen zoals jij nodig. Je zei me laatst dat het tropenjaren zijn geweest. Ik denk dat dit een understatement is, maar wat jij allemaal voor elkaar hebt gekregen – ik vergeet nog even jouw betrokkenheid bij het bouwproject MARK – was wel wat. Je mag best even bijkomen van al die bergritten, tussensprints en lange etappes.

Lieve Klaas, jochie van het college, naast alle goeds voor de toekomst wens ik jou heel veel veilige kilometers op je nieuwe racefiets – wij kunnen daar op Instagram al een beetje van meegenieten – meer tijd voor je familie en vrienden en natuurlijk veel uren voor jouw grote hobby Lego. De vele bouwsels die jij samen met Thomas zult maken, zien wij vast op Instagram voorbijkomen. Naast al onze dank voor wat je voor de stad Utrecht hebt betekend, wil ik je naast de cartoon nóg iets geven. Vier jaar geleden was jij opeens geen raadslid meer, maar wethouder. Nu blijkt dat je de raadspenning nog van ons tegoed hebt. Die zal ik je graag overhandigen.

Klaas, het ga je goed en wij zien elkaar sowieso bij de Vuelta.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, de heer Verschuure de raadspenning een cartoon en een wensboompje.)

De **voorzitter**: Beste Anke! Als je met jou in een teamvergadering zat, zagen wij op de achtergrond in jouw woonkamer altijd een harp staan. Midden in een corona-lockdown mocht jij tijdens een muzikale activiteit met ouderen meetokkelen op de harp, maar na die jamsessie bleek jij verkocht te zijn. Ik begrijp jouw keuze voor de harp eigenlijk heel goed, want welke vorm heeft de historische binnenstad van Utrecht, grotendeels jouw wijk? Precies, de harp. Dat kan dus bijna geen toeval zijn. Het was met de harp liefde op het eerste gezicht, maar ook met Utrecht toen jij hier vier jaar geleden neerstreek. In jouw nieuwe stad mocht jij je tanden zetten in de portefeuilles Financiën, Cultuur, Onderwijs en Onderwijshuisvesting, Erfgoed, Wijkgericht werken en Participatie, Wijk Oost, Wijk Binnenstad, inclusief de Omgevingsvisie Binnenstad, een forse portefeuille. Jij moest meteen vol aan de bak met de voorjaarsnota en de rechtszaken rond de huisvesting van De Klimroos en Al Arqam school.

Ik durf met een onderwijsmetafoor erbij te zeggen dat jij beslist geen pretpakket had, sterker nog, jij was de wethouder die tijdens de coronacrisis op veel borden tegelijk moest schaken. Aan de ene kant werden Onderwijs en Cultuur keihard getroffen en alle maatregelen en regelingen die wij voor de stad moesten treffen, kostten natuurlijk geld. Daarom ging jij en moest jij in de actiestand staan. Het coalitieakkoord was al ambitieus. De coronapandemie zorgde er eigenlijk voor dat jij altijd aan het werk was, ongeacht je op scholen docenten een hart onder de riem stak, even langs ging bij studenten of een luisterend oor was voor musea en cultuurpodia. Je was er echt voor iedereen. Je dacht actief mee over wat kon blijven draaien over de vraag hoe kan het wel? Onderwijs op afstand, een voorstelling naar een meer geschikt podium verplaatsen, jij bracht partijen om de tafel zodat zij creatieve oplossingen konden voorstellen om het onmogelijke toch nog een beetje mogelijk te maken.

Met die kleine lichtpuntjes zochten wij samen naar de uitweg in die pikdonkere coronatunnel. Je bent er het bewijs van dat een wethouder niet alleen een bestuurder is die het coalitieakkoord uitvoert, maar ook dat je iemand moet zijn die de mensen in de stad met elkaar verbindt, dat je mensen moet motiveren en moet inspireren om oplossingen te bewerkstelligen. Vaak was jij ook een luisterend oor en een hele lieve schouder om op uit te huilen.

Jouw mijlpalen zijn bijna niet te tellen, maar ik wil er een aantal noemen: het aanmeldbeleid op basisscholen, de nieuwe cultuurnota, een aantal complexe onderwijsdossiers die je tot een goed einde hebt gebracht, het nieuwe actieprogramma Participatie, de omgevingsvisie Binnenstad en maar liefst twee nieuwe werelderfgoederen in Utrecht.

En dan de portefeuille die ik natuurlijk met opzet voor het laatst heb bewaard: 900 jaarstadsrechten. De startdag op 2 juni jl. was een spetterend feest. Volgens mij heeft iedereen daar naar hartenlust van kunnen meegenieten. Ik heb niet alleen genoten van de festiviteiten, maar stiekem ook van jou. Jij straalde die dag echt in je prachtige roze rok. Schitterend. Een trotse wethouder en ook nog een super trotse inwoner van Utrecht. Inwoner van Utrecht blijf je, dat heb je beloofd. Wethouder in Utrecht was je, maar wat voor één. Ik kon er op 1 juni jl. niet bij zijn toen in het Centraal Museum de tentoonstelling De Gezonde Stad werd geopend – er was op die dag iets met een nieuw coalitieakkoord – maar jij kreeg toen van Bart Rutte de allereerste Rietveldspeld uitgereikt. Dat was mooi, maar je kreeg ook nog – dat was nog mooier – een enorm compliment. Hij vindt jou namelijk de allerbeste wethouder Cultuur die Utrecht ooit heeft gekend. Door jou DE cultuurwethouder te noemen, doen wij natuurlijk al jouw verdiensten op de andere portefeuilles tekort, maar dit bewijst

wel dat jij in deze vier jaar een verpletterende indruk hebt gemaakt.

Lieve Anke, je hebt nu wat meer tijd voor je nieuwe liefde, de harp. Ik kom graag een keertje luisteren. Je hebt de tegels uit je tuin gewipt, heb ik gehoord. De planten krijgen nu alle tijd en ruimte om te groeien. Je kunt ze nu wat beter verzorgen. Er is een aantal heel hectische jaren verlopen.

Ik denk dat jij alle tijd en ruimte krijgt om door te groeien naar iets nieuws. Dat zal zeker op jouw weg komen. Namens alle Utrechters dank ik jou voor je enorme inzet voor de stad. Ik wens jou voor de toekomst alle goeds en alle geluk toe. Dank je wel.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, mevrouw Klein een cartoon en een wensboompje.)

De heer **Bos** (nestor): Voorzitter! Afscheid nemen van wethouders is voor mij lastig, zeker als het gaat om Klaas. Klaas draait al sinds 2006 mee in de Utrechtse gemeentepolitiek. Hij heeft alle rollen die hij zou kunnen vertolken al vertolkt. Hij is in de gemeente Utrecht en bij D66 al zestien jaar een vaste waarde. Ik overdrijf niet.

Eigenlijk is de enige positie die Klaas in Utrecht nog zou kunnen vervullen de rol van burgemeester. Ik denk dat jij het kan, Klaas, maar of jij het zou moeten willen ... Misschien moet je eerst maar eens een paar maanden vrij nemen, minimaal drie, denk ik, om met je jochie en je meisje eens echt quality time te kunnen beleven.

Klaas, je hebt successen gekend en gedeeld als fractiemedewerker, waarin je van één naar drie zetels in de raad ging, samen met Arjan Kleuver, Gerda Oskam en Alice van Rooijen, en met Kreijkamp, Fokke en Everhardt in de wachtkamer, tot jullie in 2010 met Gerda Oskam als lijsttrekker een eclatante zege behaalden, een grote winst naar negen zetels. D66 mocht twee wethouders leveren – Jeroen Kreijkamp en Victor Everhardt – en samen met de fracties van GroenLinks en PvdA een coalitie vormen. Gerda kreeg het een beetje te druk met haar werk voor de KLM. Klaas Verschuure volgde haar als fractievoorzitter op en later ook als lijsttrekker. De D66-fractie kreeg in 2014 onder het aanvoerschap van Klaas Verschuure maar liefst 13 zetels. Daar mag je echt trots op zijn, Klaas. De grootste partij van Utrecht, fractievoorzitter, aanjager, doorzetter, moeilijke dossiers en moeilijke keuzen. Twee wethouders: Victor Everhardt en Jeroen Kreijkamp. En dan ... boem. Het syndroom van Guillain-Barré nekt je. Achter de rollator, revalideren. Ik heb het je nooit gezegd, want zeker in die tijd waren wij geen vriendjes, maar voor de manier waarop jij ermee omging, heb ik echt bewondering.

Maar je kwam in 2018 terug. Je trok de kar opnieuw, nu met tien zetels. Dat was nog steeds een prestatie van jewelste. Dat werd bekroond met het wethouderschap, samen met Anke Klein, op misschien wel de mooiste portefeuilles die er bestaan. Zwaar, maar wel mooi. Het wethouderschap is een prachtige hondenbaan, die je voedt met energie, maar die je ook veel kost. Ik heb je ouder zien worden.

In 2019 overlijdt Xander van Asperen, oud-collegeraadslid. Dat moet op jou indruk hebben gemaakt. Naar verluidt ondertekende hij zijn e-mailberichten met "alle goeds". Hij stond voor een samenleving waarin mensen kwetsbaar, eerlijk en gelijk zijn. Dat is mooi. Ik denk dat jij je daar goed in kan vinden.

Corona 2020. De stad moet doordraaien. Er moet verschrikkelijk veel, maar ook het stadsbestuur heeft het moeilijk: lockdown.

2022. Maarten Koning is lijsttrekker voor D66 Utrecht. Acht zetels. Dat is nog steeds een heel mooi resultaat, maar ik kan mij voorstellen dat je teleurgesteld was. Maar toch: coalitiedeelname. Zal je

nog een rondje wethouderschap doen? Zal je de Vuelta, waar je zo voor hebt gestreden, als wethouder meemaken? Ik stond niet gek te kijken toen bleek dat je had besloten dat je, na zestien jaar van je leven aan de publieke zaak in Utrecht te hebben gegeven, toe was aan een andere uitdaging. Zo'n uitdaging kan snel op je pad komen, maar als ik je mag adviseren, zou ik eerst drie maanden tijd voor jezelf, voor je gezin en voor je kind nemen. Misschien is dat nog wel een mooiere uitdaging dan een bestuurlijk personele.

Klaas, ik wens je veel vrede en alle goeds toe. Wij zullen elkaar vast nog wel eens zien.

(Applaus.)

Anke, een Amsterdamse met een zachte g. Een importpoliticus. Wat heb je daar nou aan? Dat is het eerste wat ik dacht toen ik in 2018 werd geconfronteerd met jou, de opvolger van Jeroen Kreijkamp, op het dossier Onderwijs en Financiën. Wethouder Kreijkamp is nog in 2017 drie scholen langsgesegaan om ze te feliciteren met de nationale onderwijsprijs die ze hadden gewonnen, waaronder De Klimroos. Je trad net aan en ... bam. De positie van De Klimroos werd bedreigd omdat de Al Arqam school klaslokalen nodig had, De Klimroos in een te ruim jasje zat en de gemeente twee scholen in één gebouw wel best vond. Het gevolg was dat de ouders hun kinderen van De Klimroos haalden. Al Arqam at een deel van de leerlingen van De Klimroos op. Er werd niet goed gecommuniceerd. Er werd van alles bijgehaald, zelfs artikel 23 ging over de tafel. Je viel met je neus in de boter. Los dat maar eens op.

Ik vind het overigens heel bijzonder dat na al die onrust de rust is weergekeerd en dat er niet langer wordt gesproken over het akkefietje.

Anke, hoe zit het nou eigenlijk met die basisscholen? Zag ik nu dat er een vrijgekomen kleine school wordt verbouwd om De Klimroos een nieuwe plek te geven? Is de Al Arqam school dermate groot geworden dat ze de locatie waarin ze samen met De Klimroos zat zelfstandig kan draaien? Dat gesprek zal ik echter niet met jou hebben, maar met je opvolger.

De Utrechtse onderwijsagenda: samen met de sector komen tot beleid waardoor onze onderwijsinstellingen beter in hun kracht worden gezet. Ondersteuning op het gebied van investering in verduurzaming van scholen is allemaal goed, hoewel ik soms denk dat wij een beetje bij de neus zijn genomen. Er zijn veel scholen met enorme reserves die ze nu niet hoeven aan te wenden om in een goede huisvesting te voorzien.

Ik kwam op de inzet op meer voorschoolse educatie om gelijke kansen een boost te geven. Of dat een succes wordt ... Anke, je weet hoe ik erover denk ... maar ondertussen moet er veel geld bij.

Ouders houden hun kinderen thuis. Goed personeel is niet te vinden.

Anke, je kwam toen werd ingezet op integrale kindcentra. Helemaal goed.

Op financiën voerde je uit wat de coalitie overeengekomen was. Gaten vullen als ze ontstaan, uitdagingen bij de kop pakken en dekking zoeken. Wat ik goed van je vond, is dat je samen met de raad ervoor hebt gezorgd dat wij wat meer in control kwamen. Daar werd in verscheidene moties en amendementen om gevraagd. Er werden stappen gezet waardoor wij wat meer aan rolling forecasting doen. Die term is u allen bekend en Anke zeker. Rolling forecasting is noodzakelijk om het financiële schip tijdig te kunnen bijsturen bij investeringsprojecten zoals de Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU), de Zuilense ring, de wal- en kluismuren en bij andere grote investeringen die wij te doen hebben.

Anke, ook cultuur viel in jouw mandje. Jouw belangrijkste wapenfeit inzake cultuur vind ik het Cultuurcentrum Berlijnplein. Ongeacht wat men er politiek van vindt, is het bijzonder dat jij in staat bent geweest om de plannen en de € 45 miljoen te regelen om de middelen te realiseren voor het grote cultuurhart in Leidsche Rijn, en dat in coronatijd. Dat vind ik bijzonder. Daar neem ik mijn petje voor af.

Tot slot. Ik denk dat je Utrecht en de Utrechters na vier jaar uiteindelijk toch in je hart hebt gesloten en zij jou. In mijn ogen ben jij in ieder geval veranderd van een Amsterdamse met een zachte G in een Utrechtse met een zachte G. Ik wens jou vrede en alle goeds toe. Wij zullen elkaar vast nog wel eens tegenkomen.

(Applaus.)

Kees, hier spreekt Cees. Als wij over een importwethouder spreken, ben jij daar een goed voorbeeld van. Na zesenhalf jaar wethouderschap ga je weer lekker terug naar Amsterdam, naar je kinderen en je kleinkinderen en misschien nog wel even naar Mirjam de Rijk voor een kopje hallucinerende thee, kruidenthee, welteverstaan, samen terugdenkend aan de mooie tijd in Utrecht.

Ik weet nog goed dat Margriet Jongerius zich als wethouder niet op haar plaats voelde in Utrecht. Zij vertrok. Jij volgde haar op, doelgericht en zakelijk. Uitdagingen zoals het grote AZC op de Einsteindreef werden onder jouw handen kansen. Plan Einstein is een begrip geworden dat navolging heeft gekregen op meer plekken in het land, ongeacht wat ik er politiek van vond. Het bleek dat je een beroepsbestuurder bent die op andere dossiers volhoudt waar anderen wellicht waren gezwicht en waarvan ik denk dat er meer uitdaging inzat en inzit. Tivoli Vredenburg, dat net anderhalf jaar was geopend en nog aan kinderziekten leed toen jij aantrad. Als wethouder Cultuur kreeg jij daarmee te maken.

Overvecht zal voor altijd aan jou verbonden zijn. De plannen die voor Overvecht zijn gemaakt en worden uitgevoerd, hebben verscheidene vaders en moeders. Ik vind dat jij ook met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen kan worden genoemd, omdat jij daarbij een belangrijke speler bent geweest. Klaas trouwens ook.

Wonen is jouw ding, Kees. De Merwedekanaalzone, waarvoor jij samen met Klaas hebt gestreden. Het woonakkoord, afspraken met corporaties en aan het einde van de rit heb jij ook nog – eindelijk – de huisvesting voor ouderen neergelegd. Ik hoop dat ik daar samen met de CDA-fractie mijn steentje aan heb mogen bijdragen.

Ondanks jouw inspanningen op het woonfront, vind ik dat wij de afgelopen jaren vooruit zijn gelopen qua achterstand. Een achteruitgang. De wereld veranderde sneller dan wij konden schakelen. Een goed voorbeeld daarvan is de hoeveelheid betaalbare koopwoningen die van 28.000 stuks in 2018 is verdampt tot 3.000 à 4.000 stuks nu.

Kees, er zijn wel goede stappen gezet voor de toekomst. De basis voor stedelijke ontwikkeling waar Klaas en jij zich voor hebben ingespannen, ligt er. De uitdaging voor komende colleges is de vaart erin te krijgen. Ik heb daar een hard hoofd in. Ik hoop echt dat Rijnenburg ons wordt opgelegd. Die ontwikkeling mag je vanuit de verte – vanuit Amsterdam – bekijken. Hetzelfde geldt voor het andere Utrechtse project waarmee jij het niet altijd gemakkelijk hebt gehad: de restauratie van onze dierbare werven en werfkelders. Daaruit bleek dat aan binnenstedelijk bouwen soms een groter prijskaartje hangt dan je zou willen.

Kees, ik wens ook jou vrede en alle goeds toe. Wij zullen elkaar vast nog wel eens tegenkomen.

(Applaus.)

De heer **Diepeveen** (wethouder): Voorzitter! Mevrouw de voorzitter, leden van de raad, oud-collega's, familie en vrienden. "Welkom in Utrecht". Dat waren de woorden waarmee in de Jaarbeurs op 18 december 2015, acht dagen nadat mijn wethouderschap in deze zaal was begonnen, Rami Ramoe en ik ons allereerste gesprek afsloten. Wij wensten elkaar een welkom in de stad die voor ons beiden op een heel verschillende manier nieuw was. Rami was net aangekomen na een hachelijke en traumatische vlucht uit Syrië, samen met zijn vijfjarige dochtertje de rest van de familie vooruit die later zou volgen. Ik was aangekomen na een comfortabele treinreis uit Amsterdam van nog geen

halfuur. Toch, hoe verschillend ook, wij voelden ons direct met elkaar verbonden. Zo ontstonden die maanden talloze nieuwe verhalen van vriendschap en verbinding. Zoals op allerlei momenten in de 900-jarige geschiedenis van onze stad men is gekomen om te blijven. Vooral door de gelijknamige organisatie "Welkom in Utrecht", met drijvende krachten als Rebecca de Kuijer en Wim Datema, werd dit een gevestigd begrip. In navolging werden ook elders in het land vergelijkbare vrijwilligersorganisaties opgezet om nieuwkomers te helpen met kleding en andere spullen, maar vooral ook met taal en het vinden van een plek in de stad. Bij ons was er bijvoorbeeld een grote inzamelingsactie vanuit de Ulu moskee.

Was het dan alleen maar hosanna? Nee, zeker niet. Een maand later in de Stefanus in Overvecht op een bewonersavond over de opvang van vluchtelingen in de wijk, waren toon en sfeer heel anders. Waarom geven jullie vreemdelingen een opvangplek terwijl mijn kinderen al jarenlang wachten op een kamer? Waarom geven jullie vluchtelingen begeleiding, terwijl ik, al jaren werkloos, veel te weinig begeleiding krijg?

Boze buurtbewoners drongen op en eisten uitleg. De hitte van binnen was om het gebouw nog meer voelbaar. Er werd zwaar vuurwerk afgestoken. Het was erg onrustig in de wijk. Aan het einde van de avond verliet ik het wijkcentrum onder politiebegeleiding via een zijdeur. Ik werd door twee agenten in een niet als zodanig herkenbare politieauto naar Utrecht CS gebracht om daar de trein naar Amsterdam te nemen. Onze verhuizing volgde een paar weken later.

Welkom in Utrecht? Ja, toch wel, want, zeiden de tegenstanders, wij zijn niet tegen de komst van vluchtelingen, maar wij vragen vooral aandacht voor onze eigen situatie. Mijn observatie om anderen welkom te heten is minder vanzelfsprekend voor mensen die zichzelf niet altijd welkom voelen.

Als reactie daarop besloten wij op de Einsteindreef geen zeshonderd, maar vierhonderd vluchtelingen op te vangen, om de vrijgespeelde ruimte te kunnen gebruiken voor het huisvesten van Overvechtse jongeren en het opzetten van een opleidingsplek voor vluchtelingen én buurtbewoners. Plan Einstein was geboren. Geen gezeul meer met vluchtelingen. Kom je in Utrecht, dan blijf je in Utrecht. Vanaf dag één ging men met mensen aan de slag om te werken aan persoonlijke en professionele ontwikkelingen. Net als Welkom in Utrecht – Cees Bos zei het al – werd ook Plan Einstein een begrip. Dat werd de basis voor een nieuwe aanpak tot ver over de stadsgrenzen heen. En Overvecht zelf?

Toen de periode van twee jaar, die aan het begin was toegezegd, voorbij was, vroegen veel wijkbewoners of Plan Einstein langer kon blijven.

Wat ik in mijn eerste maanden in Utrecht leerde, is dat "de" stem van wijkbewoners niet bestaat. In Overvecht was in het plenaire deel van de bewonersavond het massieve beeld van tegenstand, maar dat werd na afloop in één op één gesprekken gecorrigeerd door wijkbewoners die zeiden zich te schamen voor de toon en de inhoud van de geluiden van sommige van hun buurtgenoten. Het beeld op de wijkbewonersavond in Welgelegen over de noodopvang op de Ravellaan was spiegelbeeldig. Daar was in de plenaire zaal één en al wellevendheid, maar na afloop meldden zich schoorvoetend buurtbewoners die zich zorgen maakten, al was het maar over de waarde van hun huis. Ik raad de raad te luisteren naar Ruben van Gogh in zijn gelijknamige gedicht bij de installatie van de raad op 30 maart jl.: "Luister daarbij ook naar hen die zwegen. U vertegenwoordigt meer dan praters alleen. Zolang u blijft luisteren, kunt u ons horen. Welkom in Overvecht." Daarom stak ik mijn vinger op om wethouder voor Overvecht te worden toen in 2018 de portefeuilles werden verdeeld en ik wethouder Wonen werd. De mix Overvecht werd de mix Utrecht, want werken aan gemengde wijken begint aan twee kanten tegelijk. De sleutel voor meer menging in wijken als Overvecht ligt in het toevoegen van extra sociale woningbouw in andere wijken.

Utrecht bouwde samen met corporaties en zorgpartijen verder aan projecten van gemengd wonen, onder andere De Amerhof, Place2BU, MIXIT en Living, vele nieuwe loten aan de stam van de rijke Utrechtse traditie die begon met 't Groene Sticht van Ab Harrewijn en Majella Wonen, allemaal volgens het principe van het samenwonen van dragers en vragers waarmee een huis echt een thuis wordt. Utrecht ten voeten uit: het organiseren van een mooie bedding waarin het enorme menselijke kapitaal van deze stad haar weg kan vinden. Mensen willen iets voor elkaar betekenen. Het ontwikkelen van de stad gaat, veel meer dan het stapelen van stenen, om het bouwen van gemeenschappen. Als ik iets wens voor de toekomst van de stad dan is dat wij daarin verder gaan met leren en ontwikkelen, want als wij alle talent en welwillendheid weten te verbinden aan de mensen die wel een extra steuntje kunnen gebruiken, dan kan er nog veel meer. Het werken aan kansengelijkheid is ook mensenwerk. "Welkom in Utrecht" zouden wij ook de komende jaren willen zeggen tegen de vele woningzoekenden die op zoek zijn naar een eigen huis, een betaalbare plek onder de Dom. De ruimte goed benutten is daarbij essentieel, zeker in een groeiende stad. Wij mochten het Mark Rutte uitleggen, bijvoorbeeld in november 2019, bij diens werkbezoek aan Merwede. Hoge dichtheden in een groene autovrije wijk. Eerst was er bij hem verwondering. "Welkom in Utrecht," zei ik tegen hem, "zo doen wij dat hier."

Daarna kwam de bewondering en ontpopte de minister-president zich tot ambassadeur van de Utrechtse manier van binnenstedelijke ontwikkeling. Een goed verhaal laat zich gemakkelijk navertellen, maar het heeft de Utrechtse politiek nodig als woordvoerder en het heeft de raad nodig als beslisser en hoogste orgaan dat vasthoudt aan de ingezette koers, omdat een stad alleen op die manier resultaten behaalt voor de woningzoekenden en de andere inwoners. In dit opzicht – de burgemeester refereerde er al aan – is vormbehoud nodig. Wij zijn nog nooit zo dichtbij geweest om als team Utrecht – dat zijn wij ook, inclusief de onderlinge verschillen – in Den Haag te scoren inzake een flinke rijksinvestering in de zeer noodzakelijke schaa sprong van het openbaar vervoer in de stad.

Welkom in Utrecht. Lot van Hooijdonk begroette mij hier zesenhalf jaar geleden. Al die jaren trokken wij samen op. Wij werden maatjes en werkten zij aan zij aan een groene en sociale stad, een stad voor en van mensen.

Ik dank al mijn collega's met wie ik door de jaren heen mocht samenwerken. Dat was altijd goed, maar in het bijzonder dank ik jou, Lot, voor je buitengewone toewijding en collegialiteit, je onvermoeibare inzet bij het behalen van resultaten voor de stad, waarbij je altijd oog had op de inhoud.

Dat brengt mij bij de raad. U en uw voorgangers kenmerken zich – dat is echt een doorgaande lijn in de politieke cultuur van deze stad – door bijna altijd te debatteren vanuit de inhoud, gesteund door goede onderlinge verhoudingen. Na bijna twintig jaar de publieke zaak gediend te hebben, kan ik vanuit mijn ervaring zeggen: gelukkig de stad waarvan de raad zich in de eerste, tweede en derde plaats laat leiden door de inhoud en de op de persoon gerichte spelletjes meestal achterwege laat. Hoeveel vuurwerk een andere politieke cultuur mogelijk oplevert, de cultuur van geven en nemen, elkaar wat gunnen en samenwerken, levert voor de stad uiteindelijk de beste resultaten op.

Dank aan iedereen die in dit huis hieraan bijdraagt: de griffie, de bodes en de ondersteuners, de rekenkamer. Dank aan onze ambtelijke organisatie, onder leiding van onze buitengewoon competente gemeentesecretaris Gabriëlle Haanen. Dank aan mijn eigen team van ondersteuners en een bijzonder woord van dank aan mijn geweldige, grote steun en toeverlaat, de altijd alerte bestuursassistente Cynthia Harpal, die, net als Lot, zesenhalf jaar lang deze weg met mij is gegaan. Ik vind het prachtig dat jullie samen verdergaan.

Dank aan de GroenLinks-fractie die mij hier binnenhaalde en vanaf dag één mijn kritische bondgenoot en politieke kompas was. Dank aan de raad. "Welkom in Utrecht" zei u tegen mij bij mijn installatie op 10 december 2015, zesenhalf jaar geleden.

Ik ben u en de stad enorm dankbaar voor hoe welkom ik mij steeds heb gevoeld. Utrecht is een stad waar men met hart, ziel en verstand wethouder kan zijn, met dank aan de stad en aan de Utrechters, die met al hun inzet en betrokkenheid het stadsbestuur een enorme rugwind geven en bovenal: de gemeenteraad voor het altijd goede debat.

Ik neem afscheid met gepaste spanning over wat komen gaat, met weemoed over wat ik achterlaat en in het volste vertrouwen dat college, raad en organisatie goed voor elkaar en voor deze bijzondere stad zullen zorgen.

(Applaus.)

De heer **Verschuure** (wethouder): Voorzitter! Het is fijn om hier nog eens te staan en om iedereen live te kunnen zien.

Geachte aanwezigen, geachte raadsleden. Dit stadhuis, de gemeenteraad, voelt als een tweede huis. Afscheid nemen voelt dus een beetje als het huis uit gaan. Het is verdrietig en spannend tegelijk.

Ruim zestien jaar geleden, zette ik hier mijn eerste stappen als fractiemedewerker. Wat men misschien niet weet, is dat ik hier al veel langer rondliep, namelijk in de discotheek die hieronder was gevestigd. Niettemin voel ik mij soms een deel van het meubilair. Ik begon als fractiemedewerker in een tijd dat je voor de kerst nog een boekenbon kreeg als beloning. Ik mocht vervolgens raadslid worden, fractievoorzitter en lijsttrekker.

Vier jaar geleden werd ik wethouder. In de afgelopen zestien jaar heb ik vijf burgemeesters meegemaakt, twee griffiers, dertig wethouders en ontelbare raadsleden. Het wethouderschap was het mooiste dat ik ooit heb mogen doen, samenwerken met de stad waar je van houdt. Ik had dit nooit kunnen doen zonder de fantastische steun van mijn thuisfront, Marisa. Dank je wel voor je steun, je geduld en het altijd weer opvangen van al die problemen in de agenda.

Ik wil ook alle raadsleden bedanken. Dank jullie wel voor alle kritische vragen. Jullie maakten de besluiten en de voorstellen altijd beter en jij, Gertjan, jij wist er altijd wel weer een foutje uit te halen. Ik hoop dat dit meer zegt over jou dan over onze voorstellen. Dank daarvoor.

Dank voor alle debatten. Wij waren het lang niet altijd met elkaar eens, gelukkig maar. Voor zover ik die heb ervaren, was het hard op de inhoud, maar zacht op de relaties. Ik hoop dat dit wordt voortgezet.

Dank ook voor alle inspiratie. Maarten, ik denk met plezier terug aan onze boekuitwisselingen. Ik beloof je, nu ik tijd heb, dat ik eindelijk ...

Dank ook aan de griffie voor de plezierige samenwerking en voor het bewaken van de democratische processen. Ik dank ook de bodes en de chauffeurs voor hun goede zorgen. Zonder jullie zou ik het wethouderschap niet hebben overleefd. Dank ook aan team Klaas, zoals men dat noemde, dank aan Anne, Kirsten en Pascal die altijd mijn agenda hebben bewaard. Zonder jullie zou ik nooit meer thuis zijn geweest.

Dank Bart, Eugène, Sanne en Marjolein voor het mij telkens door de stukken heen te trekken en voor het souffleren in de commissievergaderingen via appjes, anders waren die waarschijnlijk een stuk stroever gegaan.

Ik wil ook graag Jacqueline noemen, de persoon die wij allemaal missen en die ons veel te snel heeft moeten verlaten. Ik wil ook graag alle andere medewerkers bedanken waarmee ik op mijn portefeuilles heb mogen samenwerken, ongeacht dat Economische Zaken behelsde – wij hebben daar een aantal fantastische resultaten geboekt – of de niet aflatende inzet om ondernemers te helpen in

tijden van corona. Ook de mensen die hebben gewerkt met een agenda waarmee ik echt durf te stellen dat wij in Utrecht het mbo op de kaart hebben gezet. Ook de mensen van het actieprogramma Utrecht Circulair, die het mogelijk maken om door te klimmen om in Nederland echt voorloper te worden, en natuurlijk alle mensen van Ruimtelijke Ontwikkeling die hebben gewerkt aan ontelbare bouwplannen en bestemmingsplannen die de raad heeft vastgesteld.

Speciaal ook de mensen – de burgemeester refereerde daar al aan – van stadswerken en VTH. Het is heel leuk om met hen op straat mee te lopen. Ik wil dit ook de raadsleden meegeven. Je leert de stad op een veel betere manier kennen en het is hartstikke leuk om te doen. Zonder hen loopt de stad helemaal vast. Dat mag wel eens met dank worden gewaardeerd.

Ik zal jullie allemaal ontzettend missen, maar ik zal niet alles missen. Bijvoorbeeld het geschuif met agenda's, dat het leven van ouders met jongere kinderen aardig ingewikkeld kan maken, zal ik niet missen. Ik weet dat er geen Arbowetgeving voor wethouders is – dan hadden ze maar een vak moeten leren – maar ze houden het net wat langer vol als men een beetje zuinig op ze is. Ook de ordedebatjes, die afzonderlijk vast zeer nuttig zijn, en de soms als eindeloos aanvoelende spreektijden zal ik niet missen.

Ellen, maak je geen zorgen, ik hou nog steeds heel veel van mijn vrouw, maar als men nog eens vraagt waarom het allemaal zo lang duurt, denk dan eens aan de volgende spreuk: tussen droom en daad staan wetten en praktische bezwaren, maar soms ook de gemeenteraad.

Ook het debatteren vanachter het computerscherm zal ik niet missen. De afgelopen twee jaar, met alle lockdowns en andere maatregelen, waren zwaar. Die maakten ons werk niet gemakkelijker. Met elkaar debatteren op het scherpst van de snede is mooi, maar het helpt als je daarna nog even een drankje aan de overkant kunt drinken en nog even stoom kunt afblazen. En, als het nodig is, iets uit kan praten. Maar wij zaten alleen maar thuis en daar werd het niet leuker van. Ik hoop dat men de traditie van het samen aan de overkant wat met elkaar drinken weer in ere zal herstellen. Dan kom ik nog eens langs.

Ik ben heel trots op wat wij samen allemaal hebben bereikt. De burgemeester heeft al een heleboel dingen gezegd, dus die zal ik niet allemaal herhalen. Ik wil er toch één ding uithalen, de ruimtelijke strategie Utrecht, onze visie op de toekomst, de groei van de stad. De nieuwe coalitie heeft die zo goed als helemaal overgenomen en heeft daaraan nog iets toegevoegd: Rijnenburg. Dat vind ik natuurlijk wel weer leuk en dat maakt mij trots.

Utrecht is een stad die leeft en bruist. Er gebeurt van aller hand in het hartje van het land.

Utrecht is een stad die voortdurend in beweging blijft en verandert. Dat hoort bij een stad. Het is niet iets van de afgelopen twee jaar. Vroeger veranderde de stad ook. Ook toen waren daar discussies over.

Het vormgeven van de toekomst van een stad is een continue belangenafweging die de bestuurders en de volksvertegenwoordiging samen moeten maken. Dat kan alleen maar als je ogen en oren voor de inwoners hebt. Het is niet voor niets dat participatie door het nieuwe college zo belangrijk wordt gevonden. Volgens mij is dat een raadsbreed geuite wens. Er is één groep met wie wij dat gesprek veel te weinig voeren. Dat is een groep die zelden wordt gehoord. Dat zijn de toekomstige bewoners. Toekomstige bewoners vullen geen enquêtes in. Toekomstige bewoners komen niet op inspraakavonden. Toekomstige bewoners zitten niet in een buurtcomité. Daarom wil ik graag bij mijn afscheid een oproep doen. In het Utrecht van morgen wonen niet alleen de Utrechters van vandaag, want wie van u allen is geboren in Utrecht? In deze zaal zijn dat er maar twee. De anderen waren ooit toekomstige bewoners van Utrecht.

Geachte raadsleden. Het was mij een enorm groot genoegen en een eer om hier als raadslid en wethouder te mogen zijn. Zoals altijd in de politiek zit je op een geleende stoel. Voor mij is de tijd

niet terug te geven. Het ga u goed. Zorg goed voor onze fantastische stad en ook een beetje voor elkaar.

Dank u wel.

(Applaus).

Mevrouw **Klein** (wethouder): Voorzitter! Volgens mij hebben wij allemaal behoefte aan een energizer, maar misschien kan iedereen de handen even in de lucht steken zodat het bloed weer een beetje gaat stromen.

Veel dank voor de mooie en lieve woorden, ook veel dank voor het mooie betoog van de nestor. Misschien is het leuk om te vertellen hoe ik het beleefd heb om in juni 2018, vier jaar geleden, als voormalig ambtenaar van het ministerie van Financiën, als voormalig onderhandelaar en diplomaat in Brussel en als oud-programmamanager Innovatie en Fintech van de Nederlandse Bank in Amsterdam, hier, in het stadhuis als wethouder aan de slag te gaan. Ik kwam er al snel achter dat ik dat in vijf minuten niet red. Volgens mij was dat zo'n beetje de spreektijd. Dat leent zich misschien meer voor een boek. Ik zal daar eens over nadenken.

Ik heb besloten om samen te vatten wat er vanaf de start allemaal gebeurde. Er waren hoogte- en dieptepunten. In de eerste weken van mij als nieuwbakken wethouder, waren de dagen lang en de nachten kort. Er waren commissievergaderingen over de voorjaarsnota die tweeëneenhalve dag duurden. Ik ging in Overvecht op wiksafari, achterop bij Hasan op de scooter.

Ik mocht in een uitverkochte grote zaal in Tivoli-Vredenburg de eerste Maartenpenning uitreiken. Het zomerreces was bepaald niet rustig vanwege de ingewikkelde huisvesting van twee basisscholen en de ongelofelijk heftige manier hoe daarop door een Islamitische basisschool werd gereageerd. Dat kan ik niet in vijf minuten vertellen. Daarom wil ik graag met de raad, de betrokken mensen die online meekijken en de mensen die vanavond bij ons zijn, delen wat voor mij het belangrijkste was, in de hoop dat een nieuw college, maar ook de raad, daar misschien iets aan hebben. Anders vergeet u maar wat u hebt gehoord.

Ik heb vooral geleerd hoe belangrijk het is om echt te luisteren, dus om niet meteen naar allerlei oplossingen te zoeken en daarmee te komen aanzetten, maar om echt naar elkaar te luisteren en om dat ook te blijven doen, zowel met de mensen in de stad als hier in het stadhuis, zodat gezamenlijk tot het nemen van de beste besluiten kan worden gekomen.

Ik heb gisteravond al een aantal onderwerpen genoemd die ik via mijn InstaStories terugkreeg. Ik had gevraagd wat dingen zijn die ik in mijn afscheidsspeech echt niet moet vergeten. Ik heb gezegd dat ik hoop dat Utrecht dé onderwijsstad blijft. Voor iedere leerling en voor iedere student steek ik de vlag uit, ook voor al die leraren. Ik wil graag iedereen in het onderwijs en in het overleg dat "De Utrechtse Onderwijsagenda" heet vanaf deze plaats heel hartelijk bedanken voor de enorme inzet en de mooie resultaten die wij samen hebben behaald. Alles begint met onderwijs.

Ik heb gisteren onderstreept dat kunst essentieel is en dat kunstenaars essentieel zijn. Wij mensen kunnen niet zonder inspiratie, verwondering en ontspanning. Kunst kleurt de stad, maar dat kan alleen met ruimte voor kunstenaars. Ontzettend veel dank aan iedereen die de afgelopen vier jaar de tijd heeft genomen om mij mee te nemen in de eigen wereld.

Ik heb gisteren wat grappigs gezegd over mondelinge vragen, maar wie daar meer over wil weten: kom gewoon straks nog even langs.

Ik voeg vandaag graag nog drie nieuwe punten toe. Allereerst ons geweldig rijke erfgoed boven en onder de grond. Waanzinnige opgravingen, waarbij je telkens denkt: dit maak ik nooit meer mee. Denk aan de Romeinse weg, in september 2018, achter de Metaalkathedraal. De opgravingen duren vaak kort, ze worden meteen weer netjes dichtgemaakt. Ga niet de hele tour doen, want dan denk ik

dat je niet veel meer ziet. De Romeinse brug in Rijnvliet, in oktober 2018. De resten van een middeleeuws klooster onder het Queekhovenplein in Zuilen in juni 2019, of het oudste stukje stadsmuur in de binnenstad in augustus 2019. Vol verwachting mocht ik daar een kijkje nemen. Dank ook aan de vereniging Oud Utrecht en de historische vereniging Vleuten–De Meern/Haarzuilens in Leidsche Rijn, de Open Monumentendag, het Utrechts Archief en aan iedereen die zijn steentje bijdraagt om ons werelderfgoed dichterbij de harten van de Utrechters te brengen. De lijsterbes, die ik met Arnoud mocht planten bij de Zilveren Schaats in Utrecht Oost en die voor mij symbool staat voor hoe mooi en goed de samenwerking met inwoners kan zijn. Speciaal voor Ate uit Leidsche Rijn onderstreep ik graag hoe mooi Zuid-Limburg is. Ik hoor bij sommige mensen thuis enthousiast gejuich en ook hier in de zaal. Ik heb nog niet gesproken over de zware coronajaren. Of over de onvergetelijke Varrolaan waar wij tijdelijk vergaderden met een pilaar in het midden van de zaal. Oftewel: hoe je niet alleen in de liefde, maar ook in de politiek een gebroken hart kunt oplopen. Dank voor alle collega's in vak C, aan mijn team en aan iedereen die ik heb mogen ontmoeten die hier aanwezig is. Ik kijk met plezier terug. Ik ben trots op wat ik samen met en voor zoveel geweldige Utrechters heb mogen betekenen. Ik kijk uit naar een nieuw hoofdstuk in mijn spreekwoordelijke boek dat ik zal toevoegen. Dank jullie wel.
(Applaus.)

De **voorzitter** deelt mee dat er beneden in het stadhuis een receptie zal plaatsvinden, waar men de vertrekkende wethouders de hand kan schudden. De raadsvergadering zal over een halfuur worden hervat.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft mevrouw Dijkzwaag het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg.)

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

15. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Gansstraat 143–147, Watervogelbuurt.

De heer **Bakker** (D66) kan in grote lijnen aansluiten bij het betoog van de PvdA. Zijn fractie zou graag een korte evaluatie van het voorstel zien.

Mevrouw **Meerding** (VVD) merkt op dat de VVD in principe blij is met dit plan. Deze ontwikkeling past op deze plek. Tegelijkertijd stelt ze vast dat de studio's en appartementen qua oppervlakte wel wat ruimer hadden gemogen.

Ook haar fractie ziet graag dat de raad meer invloed heeft bij dit soort projecten en de mogelijkheid om te sturen. De PvdA heeft daar een motie over ingediend, maar de inbreng van de VVD in de commissie was net even anders. Ze hoopt dat de mogelijkheid om te sturen bij de herziening van het UPP goed geregeld kan worden, mits dat snel kan gebeuren.

De heer **Bosch** (PVV) hoort de VVD zeggen dat de appartementen en studio's wel wat ruimer hadden

gemogen. Dat is voor de VVD geen belemmering om met het plan in te stemmen?

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat dit voor de VVD inderdaad geen belemmering is. Alleen maar studio's bouwen heeft niet de voorkeur van de VVD, maar ze kan zich voorstellen dat dit aansluit bij de behoefte bij een bepaalde doelgroep.

De heer **Eerenberg** (wethouder) is het ermee eens dat hier twee dingen tegelijk spelen. Aan de ene kant een plan dat al in een heel ver stadium is en waar je eigenlijk niets meer aan zou moeten willen doen, voor zover dat al kan – terug naar de tekentafel, met alle risico's en ellende van dien. En aan de andere kant de constatering dat er nu een gesprek met de raad wordt gevoerd dat eigenlijk eerder gevoerd had moeten worden. In dat geval had men in ieder geval een beter gesprek gehad. In dit geval is er als gevolg van participatie een bouwlaag af gegaan. Dat heeft geleid tot wijzigingen in het plan waar de raad zich eigenlijk niet in kan vinden. Eigenlijk had men op dat moment met de raad moeten overleggen over die wijzigingen. Daar moet van geleerd worden. In die zin kan hij motie 143 overnemen. Het lijkt hem goed om het gevraagde in de motie in te voegen in het proces van herijking van het Utrechts Plan Proces. Dat zal pas rond zijn in het tweede kwartaal van 2023. Hij stelt voor een kleine notitie op te stellen over hoe het in deze casus is gelopen. Eventueel kunnen daar een aantal andere casussen bij worden gepakt. Op basis van die notitie kan dan het gesprek met de raad worden aangegaan. De raad is immers een essentieel onderdeel van het Utrechts Plan Proces. Hij snapt dat dilemma's goed besproken moeten worden met de raad, zodat de raad beter en vaker in positie is, maar ook moet het Utrechts Plan Proces gehalveerd worden. Die twee dingen tegelijk is nog best spannend. Goed besproken zal moeten worden hoe dat georganiseerd wordt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat in de motie wordt gesproken over "uiterlijk eind dit jaar". De wethouder spreekt over volgend jaar, maar het zou toch mooi zijn om op relatief korte termijn al iets gezegd kan worden, los van de herziening van het UPP. Is de wethouder van plan om dat nog dit jaar te doen?

De heer **Eerenberg** (wethouder) bevestigt dit. De termijn die hij noemde, is de einddatum waarop een besluit kan worden genomen over het nieuwe UPP. De weg daar naartoe bevat een gesprek met de raad over het leren van casuïstiek en de dilemma's die daarachter zitten. Dat zal direct na de zomer worden opgepakt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat fijn om te horen. Hij trekt motie 143 in.

De heer **Eerenberg** (wethouder) vervolgt dat het nu nog aanpassen van het plan allerlei risico's met zich meebrengt. Om die reden ontraadt hij dat. Inderdaad is 30 m² niet groot, maar er zijn ook mensen die al blij zijn met die ruimte.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

16. Raadsvoorstel Visie Strosteeeg.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) leest dat het college gekozen heeft voor een inclusieve, gezonde verdichting, binnen de bestaande contouren. Volgens de nota is in de visie het optimum gezocht

tussen enerzijds toevoeging van woningbouw, toevoeging van langzaamverkeersroutes en toevoeging van groen. Met het bouwplan Strosteege 18–36 wordt het bedoelde optimum in haar ogen absoluut niet bereikt. Integendeel, 38 woningen in drie à vier bouwlagen met een bouwhoogte van bijna 14 meter is wat het CDA betreft qua verdichting op deze plek in de binnenstad te veel van het goede. Daarom dient zij amendement 68 in (Visie Strosteege: meer licht, lucht en ruimte, minder verdichting). Daarmee komt er een kleinschaliger plan, dat beter past op deze plek, op meer draagvlak in de buurt kan rekenen en veel meer de menselijke maat in zich heeft.

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat in de commissie werd gesteld dat dit station eigenlijk al gepasseerd is. Wat het CDA wil, kan gewoon niet. Hij is benieuwd hoe hij in dit licht het amendement van het CDA moet zien.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) antwoordt dat de CDA-fractie dit al meermalen heeft aangekaart. Het bevalt haar niet dat best wel vaak door het college gezegd wordt: u bent eigenlijk al te laat. Volgens haar is de raad taakstellend bezig. De volgorde zou moeten zijn: eerst een visie, daarna een plan voor dat gebied dat getoetst wordt aan die visie. Die nette volgorde wordt in dit geval niet gehanteerd. Dat vindt haar fractie zonde, want wellicht had men nog op veel meer ideeën kunnen komen. Nu wordt er al een voorschot genomen op de visie en wordt de visie eigenlijk toegeschreven naar het bouwplan. Daarnaast kwam tijdens de raadsinformatiebijeenkomst de vraag naar voren in hoeverre men daadwerkelijk gehouden is aan de gestelde termijn. De buurt heeft aangegeven dat de Raad van State vindt dat de door het college gehanteerde deadline helemaal niet zo hard is. Zaken worden aan de raad gepresenteerd als voldongen feiten, maar het is ook de taak van de raad om daar kritisch op te zijn en de grens op te zoeken als het gaat om het doorvoeren van veranderingen in een dergelijk plan.

De heer **Bakker** (D66) heeft in de commissie iets anders van de wethouder gehoord. De Raad van State heeft de gemeente verplicht om medewerking te verlenen aan het bouwplan. Volgens hem kan het gestelde in amendement 68 gewoon niet meer, los van wat de raad zou willen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Haar fractie heeft als doel om tot een minder massieve bebouwing te komen. Over het dictum van het amendement is goed nagedacht, ook met ondersteuning van de griffie.

De heer **Bakker** (D66) beperkt zich tot het indienen van een amendement, na het goede commissiedebat dat er is geweest. Via amendement 69 (Licht en lucht in de Strosteege) wil de D66-fractie markeren dat ze wat meer licht en lucht in de Strosteege wil. Het amendement wordt mede ingediend voor de fracties van Volt, PvdA, GroenLinks en Student & Starter. Dit amendement gaat over de parkeergarage; daarmee verschilt het van het amendement van het CDA.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vindt cultuur zeer van belang, maar ze vraagt zich af waarom er op deze schaarse ruimte per se ook nog plek moet zijn voor kleinschalige cultuur.

De heer **Bakker** (D66) antwoordt dat het een briljante plek is om dit soort belangrijke functies toe te voegen. Zijn fractie had hier graag ook wat horeca willen zien. Helaas krijgt men daarvoor niet de handen op elkaar binnen de raad. Maar culturele bedrijvigheid en cultuur zouden een heel mooie inhoudelijke toevoeging zijn op alleen maar wonen. Het gaat juist om die mooie mix.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vraagt zich af of er ooit genoeg horeca in de binnenstad of überhaupt in Utrecht zal zijn voor D66.

De heer **Bakker** (D66) antwoordt dat er in principe genoeg horeca is in Utrecht. Om die reden is het toevoegen van horeca niet opgenomen in het amendement. In het amendement wordt voorgesteld om ook andere belangrijke functies dan woningen toe te voegen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is benieuwd waar de heer Bakker dan de ruimte vandaan haalt voor die culturele invulling. Ten koste van wat gaat dat?

De heer **Bakker** (D66) zet uiteen dat het toevoegen van een kleinschalig openbaar programma een van de ontwikkelprincipes was. Daar wordt in het amendement wat meer richting aan gegeven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de VVD de Visie Strosteeg steunt. Als er dan toch een parkeergarage gesloopt wordt, dan is dit op zich een goede invulling. Het is raar dat er in de visie geen speeltuinen genoemd worden. Dat is blijkbaar niet van belang, naast alles wat blijkbaar wel van belang is. Hij vindt dat dit anders moet. Daarom dient hij, mede namens de fracties van D66, Volt, CDA, PvdA en PvdD, motie 144 in (Spelen in de Strosteeg), waarin wordt opgedragen om in toekomstige ontwikkelvisies, intentiedocumenten, bouwenvelopen en bestemmingsplannen het onderwerp "speelruimte" expliciet aandacht te geven en in de Visie Strosteeg nadrukkelijk op te nemen dat het gebied kindvriendelijk ingericht dient te worden met minimaal één groene speelruimte, die ook waterdoorlatend en bij voorkeur gerealiseerd wordt met natuurlijke materialen in plaats van rubberen tegels en plastic speeltoestellen, met het karakter van blokspelen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt de motie sympathiek. Wel wordt in de motie gevraagd om een bepaalde soort speeltuin op deze locatie. Het zou hem wat waard zijn om de speeltuin goed in te passen, rekening houdend met de andere ruimtevragers. Hoe kijkt de VVD daarnaar?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat in de Visie Speelruimte allerlei opties voor speeltuinen genoemd worden, waaronder blokspelen en een andere variant die veel groter is. In de Visie Strostraat wordt geen van die opties meegenomen. Het gaat zijn fractie erom dat er gewoon een fatsoenlijke speelruimte komt. In dat stratenblok is op dit moment geen speelruimte aanwezig. Als de parkeergarage wordt gesloopt, kan de gemeente eindelijk op een plek in de binnenstad een fatsoenlijke speeltuin toevoegen, met meer dan één speeltoestel.

Mevrouw **Oudejans** (Student & Starter) merkt op dat in de raadsbrief van 9 juni de Visie Speelruimte wel wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de plannen. Is dat niet voldoende voor de VVD?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat zijn fractie dit iets te vrijblijvend vindt. Daarom wil zijn fractie dit kracht bijzetten via de motie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dankt de wethouder voor de brief over het woonprogramma. In dit deel wordt niet veel betaalbare huur gerealiseerd. Wordt dat in het gehele gebied dan wel gerealiseerd? Er wordt gewerkt op basis van een motie waarin wordt gesproken over "substantieel

meer dan het stadsbrede gemiddelde". Nu wordt in de brief gezegd dat 35% sociale woningbouw en 25% middensegmentwoningen als uitgangspunt wordt meegenomen. Klopt het dat alles op alles wordt gezet om inderdaad veel te doen voor het realiseren van betaalbare woningen?

De genoemde percentages dateren van voor de afspraken van het coalitieakkoord. Lukt het om die percentages te realiseren? En kan daar nog een plusje op?

Zijn fractie steunt de visie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt hoe de PvdA denkt over het participatieproces.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat er een uitgebreid participatieproces is geweest. De bewoners hebben moeite met de hoeveelheid woningen en de dichtheden, maar zijn fractie schat die in als passend.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) begrijpt dat het participatieproces door de PvdA wordt beoordeeld op basis van de eigen inschatting van "passend".

De heer **Van der Zweth** (PvdA) herhaalt dat er een uitgebreid participatieproces is geweest. De PvdA heeft geen kritiek op de wijze waarop dat proces verlopen is; ze vindt niet dat dit proces onvoldoende is geweest. Waar doelt het CDA precies op? Is het participatieproces volgens het CDA onvoldoende geweest?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft vanuit de buurt begrepen dat er jaren is gewacht op de start van het participatieproces, maar dat er jarenlang niet is gebeurd. Nu hebben de mensen het idee dat hun inbreng – voor zover ze die hebben kunnen geven – niet echt is meegenomen. Zij voelen zich gewoon niet gehoord. De mensen zijn ontzettend betrokken, maar op de een of andere manier komen ze er niet tussen bij de gemeente. Dat is wat haar fractie terugkrijgt vanuit de buurt. Dat baart haar zorgen. In het verleden keek ook de PvdA daarnaar, vooral ook als het ging om het thema leefbaarheid.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat de PvdA daar wel degelijk naar kijkt. Maar nu gaat het om de hoeveelheid woningen, de dichtheid en de hoogte. Daar heeft hij zojuist een uitspraak over gedaan. Zijn fractie vindt niet dat het voorstel niet passend is. Daarom gaat zijn fractie mee met het voorstel. Zijn fractie steunt overigens ook de goede motie van de heer Bakker.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) vindt het niet noodzakelijk om de vrijgekomen ruimte te vullen met meer cultuur, hoewel haar partij een groot cultuurliefhebber is. Het bouwplan Strosteege 18–36 mag wat de Partij voor de Dieren betreft wat kleinschaliger, uit oogpunt van de leefbaarheid van het gebied. Haar fractie heeft daarom het CDA-amendement 68 (Visie Strosteege: meer licht, lucht en ruimte, minder verdichting) meeondertekend. Zij kan zich aansluiten bij de bijdrage van het CDA. De Partij voor de Dieren laat haar stem voor of tegen het voorstel afhangen van het al of niet aannemen van amendement 68.

De **voorzitter** heet de gasten van "Democratie in Utrecht" welkom. Hij vindt het fijn dat zij er zijn.

De heer **Eerenberg** (wethouder) dankt voor de bijdragen vanuit de raad.

Hij ontraadt amendement 68 (Visie Strosteege: meer licht, lucht en ruimte, minder verdichting). Het

bouwplan dat er nu ligt, is om allerlei redenen passend in dit gebied. Bijvoorbeeld qua hoogte en qua grootte sluit het aan bij de omliggende bebouwing. Daarnaast is er ook een juridische reden: het plan past binnen alles wat de raad in het verleden heeft afgesproken. De gemeente heeft dan heel weinig titel om daarvan af te wijken. Sterker nog, de gemeente is ook al in gebreke gesteld, omdat ze nu gewoon moet leveren. In het verleden zijn er democratisch een aantal zaken afgesproken. Er ligt nu een plan dat binnen de kaders past. Daar is overigens participatie aan voorafgegaan. Op basis daarvan zijn er ook zaken aangepast – de bebouwing wordt lager, aan de achterkant komt er meer ruimte en er komen inpandige fietsenstallingen. Natuurlijk zijn er ook wensen die niet gerealiseerd kunnen worden, maar er heeft participatie plaatsgevonden en het plan is aangepast. Het plan past nadrukkelijk binnen de kaders. Het plan is bovendien een toevoeging, gelet op de opgave die de stad heeft. Amendement 68 krijgt om die reden een negatief advies.

Amendement 69 (Licht en lucht in de Strosteeg), ingediend door D66, ziet meer op de visie en niet zozeer op het bouwplan. Voor de dingen die men gaat doen op de plek van de parkeergarage is nog wat tijd. In het amendement wordt gevraagd om te komen met scenario's waarin meer ruimte is voor een aantal in het amendement genoemde zaken. Die handschoen pakt hij graag op. Amendement 69 krijgt dus een positief advies.

Motie 144 (Spelen in de Strosteeg). In een nieuw plan hoort inderdaad speelruimte. Het lijkt hem ook helder dat dit voor de toekomstige bewoners duidelijk gemaakt wordt aan het begin van het traject. Maar omdat het nog enige jaren gaat duren voordat de parkeergarage gesloopt zal zijn, is het nog niet bekend wie daar precies komen te wonen. Ook is nog niet bekend hoe het amendement van de heer Bakker zal uitpakken. In de motie wordt nadrukkelijk gezegd dat de te realiseren speelruimte het karakter van blokspelen dient te hebben. Hij weet niet of dit over zes à negen jaar nog steeds de goede opdracht zal zijn. Hij stelt voor in het dictum van de motie "met het karakter van 'Blokspelen'" te vervangen door "bij voorkeur met het karakter van 'Blokspelen'". Dan is er in de toekomst iets meer ruimte om rekening te houden met het dan geldende speelbeleid.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan zich daarin vinden, als er daadwerkelijk sprake is van het reserveren van een specifieke speelplek. Hij wil voorkomen dat straks wordt gezegd: er is speelruimte, want de kinderen kunnen ook een sprintje trekken door de straat. Die toezegging wil hij nog graag krijgen.

De heer **Eerenberg** (wethouder) kan dit toezeggen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) kan in dat geval motie 144 intrekken.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over dit onderwerp voor geëindigd. De stemmingen zullen plaatsvinden na de schorsing.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde stemmingen over de raadsvoorstellen en de ingediende amendementen en moties.

Aan de orde is de stemming over actuele motie 128 (Organiseer uw eigen waakhond van de democratie).

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) stelt dat de Partij voor de Dieren vindt dat er ook een scenario C moet

komen, waarin juist geïnvesteerd in plaats van bezuinigd wordt. De formulering van de motie legt echter veel opdrachten bij het college. Dat ziet de Partij voor de Dieren anders. Daarom stemt ze nu tegen de motie, maar ze zal er volgende week in de commissievergadering over de voorjaarsnota wel op terugkomen.

Over actuele motie 128 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, D66, PvdD, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht, VVD, DENK en Bij1 ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat de motie is verworpen met 9 tegen 34 stemmen.

Aan de orde is de stemming over actuele motie 129 (Energiezuinige Leefbare Hoogbouw in Utrecht).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat de CDA-fractie de inzet om dit onderwerp bespreekbaar te maken waardeert, maar dat ze vindt dat dit bij de hoogbouwvisie besproken moet worden. Daarnaast ziet ze ook wat technische bezwaren. Daarom zal ze tegen actuele motie 128 en ook tegen de actuele motie 129 stemmen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat de motie er te veel van uitgaat dat hoogbouw niet welkom is. De Partij voor de Dieren wil hoogbouw niet uitsluiten. Daarnaast wil de Partij voor de Dieren dat hoogbouw niet bijna energieneutraal is, maar helemaal energieneutraal. Daarom zal ze tegen motie 129 stemmen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) sluit zich aan bij de stemverklaring van de CDA-fractie.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) sluit zich daar eveneens bij aan.

Over actuele motie 129 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van EenUtrecht en Volt ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 39 stemmen.

Aan de orde is de stemming over de actuele motie 130 (Energiezuinige Hoogbouw in Utrecht).

Over actuele motie 130 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Bij1, EenUtrecht en PvdD ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen met 5 tegen 38 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Raadsvoorstel Jaarstukken 2021.

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat zijn fractie het niet eens was met het gevoerde beleid, maar dat de Jaarstukken een feitelijke weergave zijn van wat er is gespendeerd. Met die weergave kan de VVD-fractie instemmen.

De heer **Sungur** (DENK) sluit zich daarbij aan.

De heer **Van Steeg** (CDA) is het ermee eens dat de jaarstukken een correcte weergave zijn van de uitgaven in het afgelopen jaar. Over de resultaatbestemming denkt de CDA-fractie echter anders.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 53 (Middelen initiatievenfonds inzetten in 2022).

Over amendement 53 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, Stadsbelang Utrecht, PVV, EenUtrecht en BIJ1 ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 13 tegen 30 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Raadsvoorstel Resultaatbestemming 2021.

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat hier keuzes gemaakt worden waarmee zijn fractie niet kan instemmen. Zijn fractie stemt dus tegen het raadsvoorstel.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, DENK, PVV, BIJ1, SP, Stadsbelang Utrecht, PvdD en CDA ertegen hebben gestemd en de leden van de van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 27 tegen 16 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 54 (Borging financiering cultuurparticipatie aan de raad).

Over amendement 54 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, ChristenUnie, D66, Student & Starter, Stadsbelang Utrecht, BIJ1 en SP ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is verworpen met 20 tegen 23 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 55 (De raad blijft aan zet bij uitwerking Kadernota Cultuurparticipatie).

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat ook de PvdA-fractie, net zoals in het amendement wordt gesteld, de uitwerking van de nota kritisch wil kunnen volgen. De toezegging van de wethouder is voor haar fractie echter voldoende. Daarom zal de PvdA-fractie tegen dit amendement stemmen.

Over amendement 55 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, CDA, PvdD, Stadsbelang Utrecht, VVD, DENK, PVV, EenUtrecht, Bij1 en SP ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 20 tegen 23 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Kadernota Cultuurparticipatie 2022-2030.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, PVV en SP ertegen hebben gestemd en de leden van de overige

fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 40 tegen 3 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 56 (Vrijstelling van eigen bijdrage binnen drie jaar).

Over amendement 56 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2022: eigen bijdrage Beschermd Thuis voor volwassenen met een recent verleden van dakloosheid.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het raadsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 57 (Fiets aan de vaste wereld).

De heer **Dekkers** (GroenLinks) deelt mee dat zijn fractie dit amendement kan steunen, omdat nadrukkelijk niet uitgesloten is dat er nietjes of parkeervakken op grotere afstand zijn.

Over amendement 57 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 58 (Parkeren voor leraren).

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat dit amendement het slechte voorbeeld geeft aan kinderen en meteen het precedent schept om goedkoop of zelfs gratis parkeren voor andere beroepen te gaan invoeren. Dat is echt onwenselijk. Daarom zal zijn fractie tegen het amendement en soortgelijke moties stemmen

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) wil alle leraren in Utrecht die op dit late uur nog meekijken laten weten dat EenUtrecht in principe ontzettend voor is, maar toch tegen zal stemmen, omdat het amendement een discriminerende oplossing biedt. De voorgestelde oplossing zou moeten gelden voor iedereen die daar een urgentie in heeft.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) merkt op dat in het amendement staat dat de scholen een plan voor duurzame mobiliteit moeten maken. Dat staat overigens niet in de andere voorstellen op dit gebied. Daarom zal zijn fractie voor dit amendement stemmen, maar tegen de andere voorstellen aangaande het parkeren voor leraren.

De heer **Bosch** (PVV) vindt dat het ruimhartiger moet – daarom heeft hij ook een eigen amendement ingediend – maar hij stemt wel voor dit amendement.

Over amendement 58 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Volt, PvdD, Stadsbelang Utrecht en EenUtrecht ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 35 tegen 8 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 59 (Gratis parkeren voor leraren).

Over amendement 59 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, VVD, DENK, PVV ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 10 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 60 (Parkeren voor essentiële beroepen).

Over amendement 60 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, VVD, DENK, PVV ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 8 tegen 35 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 61 (Verwijder geen autoparkeerplaatsen in een stad waar autobezit stijgt).

Over amendement 61 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PVV, DENK, VVD en Stadsbelang Utrecht ervoor gestemd hebben en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 9 tegen 34 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Modules Parkeervisie.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, PvdA, Volt, ChristenUnie, D66, PvdD, Student & Starter, Bij1 en SP ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 31 tegen 12 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 133 (Snel parkeren voor leraren).

Over motie 133 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, DENK, VVD en CDA ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen met 10 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 136 (Verken mogelijkheid invoeren parkeerbelasting Fietsenstalling Stationsplein).

Over motie 136 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht, DENK, PVV en SP ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat de motie is verworpen met 4 tegen 39 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 62 (Ambitieuze energiebesparingsdoelen).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt dat men er nog niet is met het verhogen van een ambitie. Maar zij heeft van de wethouder begrepen dat dit binnen de huidige bandbreedte wel reëel is. Daarom zal de CDA-fractie voor het amendement stemmen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dat uit het debat duidelijk is geworden dat dit amendement geen

enkele steen verlegt. Om niet de komende jaren hoeven te horen dat de VVD tegen dit amendement heeft gestemd en het volgens de wethouder ook niets uitmaakt, zal de VVD voor het amendement stemmen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt dat een beetje slappe hap van de heer Te Hoonte, maar hij zal voorstemmen.

De **voorzitter** wijst erop dat in stemverklaringen niet gerefereerd mag worden aan meningen van andere raadsleden of raadsfracties.

Over amendement 62 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 63 (De gemeente geeft het goede voorbeeld).

Over amendement 63 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is het geamendeerde raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022-2030.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 64 (Gelijk ongeacht gezondheid en geld).

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt de analyse van de heer Bos sympathiek. Die wordt ook wel gedeeld door de CDA-fractie voor de langere termijn. Dat het in het raadsvoorstel is opgenomen, begrijpt de CDA-fractie echter wel. Daarom zal ze tegen het amendement stemmen.

Over amendement 64 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en PVV ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 2 tegen 41 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Zienswijze Conceptbegroting 2023 GGD regio Utrecht.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en PVV ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 41 tegen 2 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 66 (Overlastvrij wonen bij het Muntgebouw).

Over amendement 66 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van EenUtrecht, BIJ1 en DENK ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 3 tegen 40 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Het Muntgebouw, Leidseweg 90, Lombok.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

Aan de orde is de stemming over amendement 67 (Bouw iets minder, maar wel groter).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt de intentie van dit amendement heel goed. Dus hoewel de CDA-fractie de kans klein acht dat het amendement het gaat halen, zal ze er toch voor stemmen.

Mevrouw **Hessel** (SP) doet de nadrukkelijke oproep om voor te stemmen en mensen niet op te sluiten in kleine kippenhokken.

De **voorzitter** wijst erop dat in een stemverklaring alleen de eigen mening of die van de fractie gegeven kan worden en dat het niet de bedoeling is om oproepen te doen in de richting van andere fracties.

De heer **Sungur** (DENK) is het ermee eens dat er groter gebouwd mag worden. Ook voor gezinnen moet er een plek zijn in Utrecht. Daarom stemt hij voor het amendement.

Over amendement 67 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, EenUtrecht, SP, DENK, CDA, PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 11 tegen 32 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Gansstraat 143-147, Watervogelbuurt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat zijn fractie het plan niet kan steunen vanwege de te kleine woningen en het te kleine aantal sociale woningen. Daarmee zakt men onder een ondergrens, waarmee zijn fractie niet akkoord kan gaan.

Mevrouw **Nolten** (Bij1) sluit zich aan bij de stemverklaring van de heer Van Heuven.

Mevrouw **Bode** (Volt) houdt het college aan zijn woord dat deze afwijking van vastgestelde normen echt een uitzondering is. Voor deze keer stemt de Volt-fractie voor.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat men al "too far gone" is. Men kan dit plan eenvoudigweg niet meer stoppen. Zijn fractie zal met het voorstel instemmen, maar hij heeft zelf in een appartementje van 40 m² gewoond, en hij werd gillend gek.

De heer **Sungur** (DENK) stelt dat dit de zoveelste uitzondering is. Zijn fractie kan hier gewoon niet in meegaan. Daarom zal hij tegen het voorstel stemmen.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, DENK, PVV, EenUtrecht, Bij1 en SP ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 35 tegen 8 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 68 (Meer licht, lucht en ruimte, minder verdichting).

Over amendement 68 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, PVV, EenUtrecht, Bij1 en SP ervoor hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat het amendement is verworpen met 10 tegen 33 stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 69 (Licht en lucht in de Strosteeg).

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het heel jammer dat amendement 68 het niet heeft gehaald. Tegelijkertijd ziet de CDA-fractie een paar goede elementen terugkomen in amendement 69. Daarom zal de CDA-fractie dit amendement toch steunen.

Over amendement 69 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Bij, EenUtrecht, PVV en PvdD ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het amendement is aangenomen met 37 tegen 6 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Visie Strosteeg.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat zijn fractie het plan zal steunen. Zijn fractie steunt de plannen voor het slopen voor de parkeergarage niet, maar ze denkt dat het hele pakket dat er nu ligt een goede invulling is van deze plek in de stad.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zal tegen het voorstel stemmen, gezien het bouwplan. Haar fractie heeft nog steeds goede hoop op een goede invulling van de rest van de visie. Daar kijkt ze kritisch naar uit.

De heer **Bakker** (D66) merkt op dat de D66-fractie, gezien het stemgedrag van D66 over de sloop van de parkeergarage, zich aansluit bij de stemverklaring van de VVD-fractie.

Over het geamendeerde raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, SP, EenUtrecht, PVV en DENK ertegen hebben gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 33 tegen 10 stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel Warmteplan Zuilense Vecht; collegevoorstel Addendum samenwerkingsovereenkomst 3e fase gebiedsontwikkeling Zuilense Vecht.

Over het raadsvoorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het lid van de

PVV-fractie ertegen heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het raadsvoorstel is aangenomen met 42 stemmen tegen 1 stem.

De voorzitter stelt vast dat alle stemmingen verricht zijn. Hij geeft het woord aan de nestor van de raad, die zal reageren op de uitgesproken maidenspeeches.

De heer **Bos** (nestor) begint bij Lianne Snippe. De naam Snippe is een Drentse naam, uit Hoogeveen en omstreken. In dat gebied woonden vroeger veel arme mensen, waaronder veel veenstekers. Ook de voorouders van Lianne waren veenstekers. Zij hadden ook kostgangers in huis, veenstekers uit andere plekken die daar konden slapen.

Lianne heeft gestudeerd in Nijmegen en Utrecht. Ze heeft een bachelor en een master geschiedenis gedaan – wetenschapsgeschiedenis en wetenschapsfilosofie – wat best wel pittig is. Lianne is in Utrecht beland, heeft zich georiënteerd op de politiek en is tot de overtuiging gekomen dat een groot deel van de samenleving omgaat met dieren alsof het dingen zijn, dingen zonder gevoel en zonder angst. Mede onder invloed van partijen als de Partij voor de Dieren worden de mensen zich steeds meer bewust van het feit dat dierenleed wel degelijk bestaat. De zorgen voor dieren, klimaat en milieu hebben Lianne ertoe gebracht om lid te worden van de Partij voor de Dieren. Toen Eva van Esch vertrok naar de Tweede kamer, is Lianne fractiemedewerker geworden en nu dus raadslid. Lianne is daarnaast ook plaatsvervangend voorzitter van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte.

Lianne zet zich als feminist in voor gelijke behandeling, komt op voor mensen in kwetsbare posities en is niet van het veroordelende. Ze woont in een woongroep. Daar woont ook een man van 75, een stereotype Veronica Inside-kijker. Wat er uit zijn mond komt, daar denkt Lianne het hare van, maar ze veroordeelt hem daar niet om.

Mevrouw **Snippe** (PvdD) beaamt dat ze gezellig met de betrokken huisgenoot meekijkt naar dat programma. Het is goed om diverse geluiden te horen.

De heer **Bos** (nestor) vervolgt dat de raad Lianne graag verwelkomt. Hij ziet echt een toegevoegde waarde van de Partij van de Dieren. Hij hoopt dat de doelen die zij zich heeft gesteld voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. De raad wenst haar daarbij heel veel succes. Welkom! (*Applaus.*)

Annemarijn Oudejans stelt geen politieke kleur te hebben. Ze is handig en wil de geleerde theorie in de praktijk brengen. Zonder poespas recht op haar doel af, zoals hij heeft mogen constateren. Een van haar doelen is studenten een andere de weg wijzen richting cultuur, omdat cultuur verbindt. In haar maidenspeech heeft zij aangegeven hoe belangrijk zij dat vindt. Hem is nooit de weg gewezen. Hij is dan ook een cultuurbarbaar. Hij hoopt dat haar plan lukt; dan zal hij er misschien ook iets aan hebben.

Annemarijn is 23, heeft twee broertjes en komt uit Zoetermeer. Ze is pianovirtuoos en schijnt ook goed te kunnen spelen op de gitaar en de ukelele. Hij moet dan meteen aan Soeur Sourire denken, die het ook goed deed op de ukelele. Studeren doet Annemarijn in Utrecht. De afgelopen vier jaar heeft ze al aardig wat kamers versleten. Ze huist nu in het voormalige provinciehuis.

Tijdens haar studie sociologie en haar werkzaamheden voor de universiteitsraad – een soort gemeenteraad van de universiteit – is ze op verschillende manieren in aanraking gekomen met de politiek, onder andere met D66 en Student & Starter. Programmatisch kan zij zich helemaal vinden bij Student & Starter. Dat is ook logisch, want ze is student en ze zal starter worden. Het is haar

verleden, haar heden en haar zeer nabije toekomst.

Het zijn de mensen voor wie zij zich wil inzetten. Ze heeft een portefeuille met beleidsgebieden die niet complementair aan elkaar zijn: van cultuur naar grondbeleid en van financiën naar emissieloos vervoer. Het is dus niet de makkelijkste weg die zij gekozen heeft. Hij hoopt echter dat de ondersteuning vanuit de fractie, vanuit de oude fractie en vanuit de coalitie haar enige rust geeft om deze beleidsgebieden goed tot zich te kunnen nemen. Zij zal er echt tijd en effort in moeten stoppen, als zij over twee jaar wil kunnen zeggen dat zij het helemaal in de vingers heeft gekregen. Annemarijn wil studenten zover krijgen dat ze hun kamer of woning gaan verduurzamen. Dat is een heel mooie ambitie, waar al heel veel politici hun tanden op hebben stukgebeten. Investeren doen de studenten niet, want het rendement is te laag, de woonduur is kort en gedragsverandering blijkt vaak een utopie. Hij vindt het heel stoer dat Annemarijn die ambitie toch heeft en uit alle macht probeert om daar invulling aan te geven.

Hij verwelkomt Annemarijn in de raad en hij hoopt dat zij de doelen die zij zich zelf gesteld heeft voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. Namens de raad wenst hij haar heel veel succes met de verwezenlijking daarvan. Welkom!

(Applaus.)

Wie het verleden niet kent, zal het heden niet kunnen duiden en de toekomst moeilijker kunnen vormgeven. Dan heeft hij het over Margreet Ramaker. Van de geschiedenis kan geleerd worden, om bijvoorbeeld beter te kunnen schakelen bij verval of ziekte en/of gebrek. Kennis uit het verleden verdwijnt vaak in donkere laden, ook in Utrecht, terwijl de geschiedenis zich in de regel herhaalt en men daar lessen uit zou kunnen trekken. Margreet heeft als historicus onderzoek gedaan naar de uitbraak van de Groninger ziekte, moeraskoorts, malaria, in het Groningen van 1826. Reuze interessant, verhelderend, hoe Groningen met deze pandemie is omgegaan, ook in sociaaleconomische zin.

Margreets verleden in een notendop: Twente, Drenthe, Groningen, afgestudeerd als sociaaleconomisch geschiedkundige met een focus op armoedezorg. Geboeid door de wisselwerking tussen maatschappij en Staat. In 1998 verhuisd naar Utrecht – dat was uiteraard een heel verstandige beslissing – vanwege een onderzoeksopdracht van de GGD. Ze heeft bij diverse gemeenten gewerkt en is verliefd geworden – op het lokale bestuur, wel te verstaan. Leuke gesprekken met VVD-wethouder Tamara van Ark – helaas nu ziek – over liberalisme. Tja, dan word je VVD-lid. Vervolgens beleidsadviseur infra bij de provincie Flevoland. Tegelijk zwanger met haar vriendin, op dezelfde dag uitgerekend. Helaas, met vijf dagen verschil zijn Veerle en Allard geboren. Nou ja, helaas, ze zijn natuurlijk welkom, maar het had zo mooi geweest als ze op dezelfde dag waren geboren.

Co-ouderschap met vaders. Wouw! Nu werkzaam als senior omgevingsmanager bij Sweco in De Bilt, een werkgever met mooie klussen bij gemeenten en andere opdrachtgevers.

Margreet wil verantwoordelijkheid en uitdaging. Als zij zich gaat vervelen, dan is ze weg, op zoek naar een uitdaging die haar wel brengt waar ze naar op zoek is.

Corona was de aanleiding om politiek actief te worden. Oog hebben voor elkaar en zorgen voor de omgeving. Op de VVD-selectiedag werd haar gevoel bevestigd dat ze bij de juiste partij zit. Een toffe partij met gelijkgestemden. En er wordt heel veel gelachen, schijnt – waarom, daar kan hij zich eigenlijk geen voorstelling van maken, maar goed.

De inhoud goed doorgronden is Margreet van nature ingebracht. De uitdaging is om het ook politiek te kunnen maken. Daar worstelen we allemaal mee in het begin, als we hier in de raad plaatsnemen. Maar, Margreet, het komt goed.

Margreet wil dat de VVD over vier jaar meer in beeld is bij ouderen. Vereenvoudiging van beleid is een belangrijk doel dat zij nastreeft. Als zij over vier jaar in de commissie een vraag stelt en de

wethouder denkt: "shit, daar heb je haar weer", dan weet ze dat ze goed zit.

Margreet wordt door de raad verwelkomd. Hij hoopt dat zij de doelen die zij zich gesteld heeft voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. Namens de raad wenst hij haar daarbij heel veel succes. Welkom!

(Applaus.)

Dan komt hij bij Charlotte Passier. Toen hij haar vroeg waarom zij voor de Europese partij Volt gekozen had, antwoordde zij met: Nederland is te klein om grote problemen op te lossen; dat moeten we aan Europa overlaten. Wat zijn dan de grote problemen die we nu zelf aanpakken, maar die we eigenlijk aan Europa zouden moeten overlaten? Oorlog, energie, mobiliteit, werkloosheid, vluchtelingen, honger. Wat geef je uit handen? Ben je bereid om de soevereiniteit over je eigen land uit handen te geven? Afstand te nemen van ons eigen oplossend vermogen? Dat waren de vragen die bij mij omhoogkwamen. Als je nu die mening hebt, is het dan ook zo dat je hetzelfde zegt over provincies en gemeenten? Zijn dergelijke openbare lichamen ook niet te klein voor het laken en te groot voor het servet? Moeten we gemeenteoverstijgende zaken dan ook niet overlaten aan stadsregio's of provincies? Ooit was de gemeente Utrecht met omliggende gemeenten een WGR+-regio op het vlak van openbaar vervoer en wonen. Nu moet de gemeente Utrecht het doen met ondemocratische, onamendeerbare raadsvoorstellen van bestuurstafels met politieke kleur, van de U10/U16. Hij is benieuwd hoe Charlotte inzichten over het voorgaande gaat omzetten in lokale politiek.

Charlotte komt uit Nieuwegein, kind van verpleegkundigen. De ene ouder werkzaam in het oude Antoniusziekenhuis aan de Prins Hendriklaan 40. Hij is daar zijn amandelen nog verloren. De andere ouder werkzaam in het militair hospitaal aan de Joseph Haydnlaan 2 in Oog en Al, nu vooral bekend als asielzoekerscentrum. Ze heeft er maar kort gewoond; daarna was ze all over the place, in Leidschendam, Harderwijk, Oosterwolde en Hoogeveen – daar heb je hem weer – waar ze de middelbare school heeft afgemaakt. Vervolgens is ze geslaagd voor de HBO Forensisch Onderzoek in Leeuwarden en Psychologie in Enschede. Daarna is ze neergestreken in Utrecht, waar ze ondertussen al wat jaren woont. Dan zou je denken: een rechercheur in de dop; met haar heb je altijd een alibi. Maar nee, Charlotte is uiteindelijk via een ICT-opleiding analist bij de Rabobank geworden.

Charlotte is van mening: als je iets belangrijk vindt en je vindt dat er iets moet veranderen, dan moet je daar zelf verantwoordelijkheid in nemen. Dan moet je meedoen en een bijdrage leveren. In Volt vond ze een partij waar zij zich thuisvoelt. Ze heeft meegeschreven aan het programmaonderdeel Bouwen en Wonen en zit hier als raadslid dat meedoet.

Volt is terughoudend over verdichting, over de inrichting van het pretpark Binnenstad. Overal horeca: nee! Wat betreft energie en duurzaamheid gaat Volt een stuk verder qua ambitie, qua het stellen van doelen en kaders. Charlotte is pragmatisch en praktisch. Dat neemt ze mee in haar raadslidmaatschap. Het voorzitterschap van het vragenuur vindt ze erg leerzaam en leuk.

Graag zou ze over vier jaar zien dat er toch stappen zijn gezet richting een snellere realisatie van Rijnenburg. En ze zou willen dat er in plaats van vage plannen meer wordt ingezet op integraliteit, waarbij de doelen en ambities duidelijk zijn. Dat deelt hij met Charlotte, alleen weet hij dat de praktijk dat niet met zich meebrengt, zeker niet hier in dit huis.

Namens de raad verwelkomt hij Charlotte. Hij hoopt dat de doelen die zij zichzelf gesteld heeft voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. Namens de raad wenst hij haar veel succes bij het verwezenlijken daarvan. Welkom!

(Applaus.)

Maartje Vermeulen. Legal empowerment. Een soort van juridische emancipatie. Het juridisch verheffen van individuen en groepen mensen, daar heeft Maartje literatuuronderzoek naar gedaan.

Toen hij hier met Maartje over sprak, ging hij met haar van de hak op de tak naar de uitkomsten en allerhande aanpalende onderwerpen. Heerlijk! Zo vind je vaak de weg naar wat iemand drijft in het leven en werk. Zo raak je zelfs het archetype van de mens aan.

Maartje is archetype 4, de zorggever. De zorggever staat ook bekend als de altruïst. Ouder, helper of supporter. Het motto van een zorggever is: hou van je buurman als van jezelf. Kernbegeerte is anderen beschermen en verzorgen. Doel is anderen helpen. De grootste angst: egoïsme en ondankbaarheid. De strategie: dingen doen voor anderen. De zwakte: martelaarschap en uitbuiting – daar heeft hij het niet zo met haar over gehad. Talenten: compassie en vrijgevigheid. Het gaat te ver om overal op in te gaan, maar hij hoopt dat Maartje zich een beetje kan herkennen in dit archetype. Hij raadt aan om Jung eens te lezen.

Maartje komt uit Brabant, uit een maatschappelijk bewogen nest. Moeder: PvdA, actief in de emancipatiebeweging. Vader: CDA. Maartje wilde weg uit Brabant, de vrije wereld in. En waar kom je dan terecht? In Utrecht. Maartje is van HBO sociaaljuridische dienstverlening naar een geschiedenis- en rechtenstudie gegaan. Hij heeft begrepen dat zij samen met Ilse Raaijmakers in de historische studentenkring heeft gezeten. Ze heeft stage gelopen bij GroenLinks, is via de rechtbank en de FNV uiteindelijk in het onderwijs terechtgekomen en geeft nu les aan het HBO – rechten en sociaaljuridische dienstverlening. Studenten helpen en aan het denken zetten, daar vindt zij vervulling in.

Maartje woont in Lombok, is sociaal erg bewogen en is al jaren lid van GroenLinks. Zij wil zich inzetten voor Utrechtse. Zij heeft een mening over alles, van de deels mislukte participatiesamenleving tot de segregatie in het onderwijs en het afschaffen van artikel 23. Van eigenbelang versus gedeeld belang en het algemene belang van burgerschap. Je moet jezelf altijd kunnen verantwoorden. De mens is niet vrij.

Maartje is de raad ingerold. Vanuit GroenLinks hoopt zij een bijdrage te kunnen leveren aan gelijke kansen in het onderwijs. Zij wordt door de raad verwelkomd. Hij hoopt dat zij de doelen die zij zich gesteld heeft voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. Namens de raad wenst hij Maartje heel veel succes bij het verwezenlijken daarvan. Welkom!

(Applaus.)

Meike Hellevoort is met voorkeurstemmen de raad binnengekomen. Ze kent dus veel mensen die op haar gestemd hebben. Ze voelt haar raadslidmaatschap als een hele verantwoordelijkheid en wil het ook graag. Meike heeft berichtjes gekregen van ouders en van klasgenootjes van twintig jaar geleden, die speciaal op haar gestemd hebben. Meike is Utrechtse van geboorte. Ze is van het ouderlijk huis in Dichterswijk op kamers gegaan in Utrecht. Later de Max-flat, Transwijk, de Springweg en weer terug naar het ouderlijk huis in Dichterswijk, dat zij nu huurt. Er wonen nog zat dezelfde burens waartussen zij is opgegroeid. Utrecht is veranderd, de Dichterswijk is veranderd. Het is een hele verbetering.

Van huis uit is Meike GroenLinkser. Opa was lid van de PPR. Ouders uit Wageningen. Moeder CDA/KVP. Zelf stage gelopen bij de Tweede Kamerfractie van GroenLinks, nu beleidsmedewerker SZW.

Meike werkt veel samen met Senna Maatoug. Meike heeft in de Utrechtse gemeenteraad een wat meer fysieke portefeuille. Wonen, grondzaken, ruimtelijke ordening, ruimtelijke strategie, samen voor Overvecht. Dat is mooi, want ook in ruimtelijke zin – daar heeft hij het eerder over gehad – kun je werken aan kansengelijkheid. Want je leefomgeving bepaalt ook je veiligheid en het ervaren van sociale cohesie.

Meike wil over vier jaar het gevoel hebben dat ze een goed raadslid is geweest, een goede link tussen de gemeente, de samenleving en het gemeentebestuur. Meike wordt verwelkomd door de

raad. Hij hoopt dat zij de doelen die ze zich gesteld heeft ook zal kunnen verwezenlijken. Hij wenst haar daarbij namens de raad heel veel succes. Welkom!

(Applaus.)

Ingeborg Hornsveld. Met haar heeft hij anderhalf uur gesproken. Dat was heel gezellig en leuk. Ingeborg is een creatief multitalent. Zangeres, actrice, regisseur, producent, schrijver van een kinderboek. Ze heeft de brozebottenziekte. Dat heeft haar gevormd. Nu is ze uitgegroeid en is die ziekte veel minder ernstig dan toen ze jong was. Maar ze mag niet vallen. Ze heeft in veel ziekenhuizen gelegen. Daardoor liggen de zorg en de toegankelijkheid van de zorg dichtbij Ingeborg.

Filola wil een krokodil. Een kinderprentenboek dat zij samen met haar vrouw geschreven heeft. Dit boek gaat over een meisje met twee moeders. Op de vraag waar die naam vandaan komt, wees zij op haar dochter, die een beer heeft die Filola heet. Een bijzondere naam, waar hij nog nooit van gehoord had, maar die wel mooi is.

Ingeborg heeft meegedaan aan het COC-songfestival, samen met Kees van Kadanz. Een mooi liedje over sodomie in het Utrecht van de late 18de eeuw. Sodomie waarvoor je terechtgesteld werd, gewurgd op de pijnbank. Helaas heeft zij het songfestival niet gewonnen, maar het liedje wordt nog vaak gedraaid. Het is ook ten gehore gebracht op het carillon van de Dom. Dat is eigenlijk wel de hoofdprijs die je in ontvangst mag nemen, vindt zij zelf.

Ingeborg komt uit Amersfoort, uit een echt GroenLinks-nest. Haar moeder en vader politiek bevlogen, protesteren tegen de oorlog in Vietnam. Ingeborg zelf protesteerde tegen kernwapens, voor feminisme en LHBTI. Je hebt een Roze Zaterdag gepresenteerd. Ingeborg is het MBO in Zwolle gegaan; sociaal-cultureel werk.

In 1982 ging Ingeborg met een stel vrienden naar de Roze Zaterdag in Amersfoort, waar ze behoorlijk werden weggemept door mannen uit Nijkerk en omgeving, heikneuters. Ze heeft daar nog een lied over geschreven.

Ingeborg ging naar Utrecht, de Theaterschool en de Hogeschool voor de Kunsten. Getrouwd in 2001, als eerste vrouwenstel in Amersfoort. De ambtenaren wisten niet zo goed hoe ze met het stel moesten omgaan en hoe ze hen moesten noemen. Het was mooi, gezien het incident op de Roze Zaterdag in 1982 in Amersfoort, dat je ook in Amersfoort ging trouwen. Helemaal is het mooi om te beseffen dat Ingeborg ondertussen twintig jaar getrouwd is en al 25 samen met haar lief is. Dat is toch prachtig.

Ingeborg heeft ervoor gekozen om op de plek te gaan zitten waar de invloed zit. Ze heeft er vele gesprekken over gevoerd met Pepijn. Ze heeft een lang traject doorlopen en zelfs nog in een klasje gezeten bij GroenLinks. Uiteindelijk is ze tot haar verbazing op plaats 4 van de kieslijst terechtgekomen. En dan word je gekozen en dan moet je het raadslidmaatschap ervaren. Ingeborg ervaart het raadslidmaatschap als een verantwoordelijkheid waar ze niet voor wegloopt, waar ze haar stinkende best voor zal doen. Buiten de raad om heeft ze zelfs haar activiteiten teruggebracht, behalve waar het gaat om haar liedjes. Hij vindt het mooi dat ze met haar liedjes bezig blijft, want ze zijn hartstikke mooi. Die liedjes zijn te vinden op YouTube. Ingeborg heeft ook een eigen website waar de liedjes gedownload kunnen worden.

Uiteindelijk is de raad ook theater. Hij hoop dat Ingeborg haar andere activiteiten daardoor niet zoveel zal missen.

Het doel van Ingeborg is om afstand tussen de politiek en de mensen in de buurt kleiner te maken. Ze wil bruggen slaan en verbinding maken. Ook Ingeborg is een welkome aanvulling voor de raad. De raad verwelkomt haar. Hij hoop dat zij de doelen die zij zich gesteld heeft voor de komende periode werkelijkheid zullen worden. Namens de raad wenst hij haar bij de verwezenlijking daarvan

veel succes. Welkom!

(Applaus.)

Hij heeft nog vijf personen op zijn lijstje staan: Yvonne Hessel, Linda Bode, Bina Chirino, Dirk-Jan van Vliet en Joost Vasters. Met hen heeft hij echter nog niet kunnen spreken. Hij zal hen toespreken in de raadsvergadering van 7 juli aanstaande.

De **voorzitter** dankt de heer Bos voor zijn mooie woorden en sluit daarop, te 23.03 uur, de vergadering.

Lijst van toezeggingen, gedaan in de raadsvergadering van 16 juni 2022.

Jaarstukken 2021.

Wethouder Schilderman

- zal met de adviescommissie C&F en met de raad nader spreken over de ambitie tot meer leesbaarheid, meer uniformering en meer visualisaties in de jaar- en begrotingsstukken en zal komen met een planning daarvoor.
- zal onderzoek doen naar het impactgericht subsidiëren en het resultaat daarvan voor de bespreking van de programmabegroting in een brief aan de raad doen toekomen.
- zal in Q3 in een brief terugkomen op de tweede bestuursrapportage, gericht op het begrotingsjaar 2023.
- zal in de volgende berap terugkomen op het inzetten van de Tozo-middelen.
- zal bij voor behandeling van de begroting 2023 een inventarisatie geven van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, de financiële consequenties en de impact op de doelen, en aangeven waar bijstelling nodig is.

Wethouder Eerenberg

- zal met de sleutelfiguren een gesprek plannen over de SOA-poli en in het derde kwartaal 2022 met een plan naar de raad komen.

Wethouder De Vries

- zal in gesprek gaan met de corporaties om de bestaande woningvoorraad te optimaliseren en om een beter zicht te krijgen op de aantallen van de te huisvesten doelgroepen, de raad hierover per brief informeren in Q3 en daarover desgewenst in Q4 met de raad spreken.

Actuele moties 129 en 130.

Wethouder Eerenberg

- zal in een technische sessie ingaan op de hoogbouwvisie en de mogelijkheid om daar een stedenbouwkundige visie van te maken. Hij zal de raad ter voorbereiding daarvan de relevante stukken toesturen.

Raadsvergadering van 16 juni 2022

71

Raadsvoorstel Kadernota Cultuurparticipatie 2022–2030.

Wethouder Oosters

- zegt toe dat de uitvoeringsnota in Q4 naar de raad komt.

Raadsvoorstel Modules Parkeervisie.

Wethouder Van Hooijdonk

- zal in Q4 in een brief nader ingaan op de wijze waarop de elektrische deelfiets in de binnenstad mogelijk gemaakt kan worden.
- zal in Q4 per brief terugkomen op de mogelijkheden om lage inkomens te ontzien.

Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022–2030.

Wethouder Van Hooijdonk

- zal aan het begin van het vierde kwartaal laten zien wat er mogelijk is op het vlak van energiebesparing en de raad hierover per brief informeren.

Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Het Muntgebouw, Leidseweg 90, Lombok.

Wethouder Eerenberg

- zegt toe met de ontwikkelaar in gesprek te gaan over de fietsparkeerplekken en in een raadsbrief laten weten wat dit heeft opgeleverd.
- zal de raad in september 2022 een brief sturen over de mogelijkheden om de afspraken over het gebruik van de zijdeur na een bepaald tijdstip zodanig vast te leggen dat die handhaafbaar zijn.
- zal in het eerste kwartaal van 2023 per brief terugkomen op het spreiden van horeca en het bieden van ruimte in de wijken.

Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Gansstraat 143–147, Watervogelbuurt.

Wethouder Eerenberg

- zal direct na het zomerreces 2022 de raad in een raadsbrief informeren over de wijze waarop de gemeenteraad bij bouwprojecten, bestemmingsplannen en bouwenvoloppen in staat kan worden gesteld om tijdig bij te sturen.

Gemeente Utrecht

Raadsvergadering van 16 juni 2022

72

INHOUD

1. Opening	Pag. 1
2. Vaststellen agenda	Pag. 1
3. Ingekomen stukken	Pag. 1
4. Geheimhouding	Pag. 1
6. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2023 en geactualiseerde begroting 2022 VRU	Pag. 2
7. Raadsvoorstel Zienswijze voorlopige jaarstukken 2021 VRU	Pag. 2
8. Raadsvoorstel inzake Jaarstukken 2021	Pag. 2 + 57
Raadsvoorstel Resultaatbestemming 2021	Pag. 2 + 58
5. Actuele moties	Pag. 6 + 56
9. Raadsvoorstel Kadernota Cultuurparticipatie 2022–2030	Pag. 9 + 58
10. Raadsvoorstel Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2022: eigen bijdrage Beschermd Thuis voor volwassenen met een recent verleden van dakloosheid	Pag. 12 + 59
11. Raadsvoorstel Modules Parkeervisie	Pag. 12 + 60
12. Raadsvoorstel Programma energie besparen gebouwde omgeving 2022–2030	Pag. 19 + 61
13. Raadsvoorstel Zienswijze Conceptbegroting 2023 GGD regio Utrecht	Pag. 25 + 61
14. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Het Muntgebouw, Leidseweg 90, Lombok	Pag. 27 + 62
17. Raadsvoorstel Warmteplan Zuilense Vecht; collegevoorstel Addendum samenwerkingsovereenkomst 3e fase gebiedsontwikkeling Zuilense Vecht	Pag. 36 + 63
15. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Gansstraat 143–147, Watervogelbuurt	Pag. 36 + 51 + 62
Afscheid vertrekkende wethouders	Pag. 39

Raadsvergadering van 16 juni 2022

74

16. Raadsvoorstel Visie Strosteeg

Pag. 52 + 63